

Belediye

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden
Sorumlu Genel Başkan
Yardımcısı ve
Ordu Milletvekili

YENİ NORMALDE TURİZM

Dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgınının küresel çapta turizm krizine sebep olduğu değerlendiriliyor. Ülkeler, Haziran ayına girilmiş olmasına rağmen uluslararası seyahat kısıtlamalarına devam ediyor. [Sayfa.3](#)

Röportaj

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU

CHP Bursa Milletvekili
CHP PM Üyesi

“KİMSE UMUTSUZLUĞA KAPILMASIN”

[Sayfa.2](#)

Röportaj

TOLGA GENCER

Yönetim Kurulu Üyesi
TÜRSAB

“PANDEMİ, SEYAHAT VE TATİL ALIŞKANLIKLARINDA KÖKLÜ DEĞİŞİKLİKLERE NEDEN OLDU”

[Sayfa.4](#)

Röportaj

MEHMET İŞLER

ETİK Başkanı
TÜROFED
Başkan Yardımcısı

“TURİZM, ALTMİŞ BİR YAN SEKTÖRÜ BESLİYOR”

[Sayfa.6](#)

Röportaj

CENGİZ TERZİ

TUR-ID Başkanı

“TURİZM MASTER PLANI ŞART”

[Sayfa.12](#)

Röportaj

SAADET ÖZEN

Rehber, Tarihçi,
Yayıncı

“YEREL YÖNETİMLERİN TURİZM PROFESYONELLERİYLE İŞBİRLİĞİ HAYATİ ÖNEM TAŞIYOR”

[Sayfa.14](#)

SODEMSEN

ATA ALKAN

SODEMSEN İdari ve Mali İşler Müdürü

“BELEDİYELER VE BÜTÇE”

[Sayfa.34](#)

“DAHA BİREYSEL, DOĞAYA YAKIN, ÇEVRESEL UNSURLARA DİKKAT EDEN BİR TURİZM DALGASI GELİYOR”

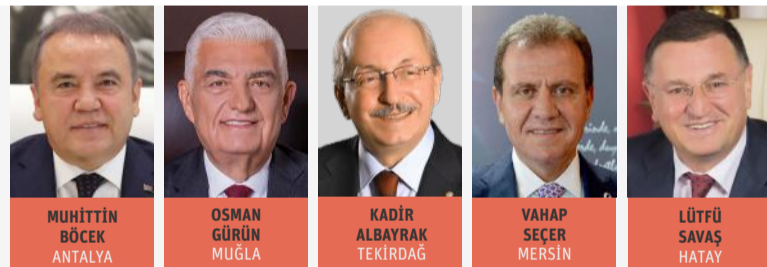

BAHATTİN YÜCEL
Turizmci

ÖZCAN BİÇER
BİMTAŞ Genel Müdürü
İstanbul Turizm Platformu
Direktörü

Röportaj

Türkiye, kültürel varlıkların envanteri açısından dünyanın en eşsiz ülkesidir. Şimdiye kadar ilk uygarlıklara, ilk yerleşimlere ilişkin arkeolojik ve tarihsel verilerle uygarlığın Mezopotamya’da Sümer’de başladığı, Mısır, İyonya, Anadolu ve Batı Anadolu, Girit, Yunanistan ve Romanya gibi bir dizi yol izleyerek yerleşik uygarlığın ortaya çıktığı varsayıldı. [Sayfa.8](#)

MUHİTTİN BÖCEK
ANTALYA

OSMAN GÜRÜN
MUĞLA

KADİR ALBAYRAK
TEKİRDAĞ

VAHAP SEÇER
MERSİN

LÜTFÜ SAVAŞ
HATAY

ÜLGÜR GÖKHAN
ÇANAKKALE

MEHMET OKTAY
MARMARIS

AHMET ARAS
BODRUM

MUAMMER EKREM ORAN
ÇEŞME

SEMİH ESEN
KONYAALTI

TURİZM SEKTÖRÜ PANDEMİ KOŞULLARINDA İKİNCİ SEZONUNU YAŞIYOR. 2021/2022 PROJEKSİYONUNU, SORUNLARI, DEĞİŞEN TURİZM VE SEYAHAT PRATİKLERİNİ SEKTÖR TEMSİLCİLERİYLE, BAŞKANLARLA KONUŞTUK. [Sayfa.15](#)

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

[Sayfa.35](#)

ALİ KILIÇ
İstanbul-Maltepe
Belediye Başkanı

“Tercih edilen bir ilçe yaratmak istiyoruz”

MUSTAFA KAYALAR
İzmir-Menderes
Belediye Başkanı

“Menderes’in tanınırlığını artırmak istiyoruz”

ULAŞ YURDAĞ
Tekirdağ-Malkara
Belediye Başkanı

“Önce insan anlayışıyla çalışıyoruz”

“KİMSE UMUTSUZLUĞA KAPILMASIN”

Sizi tanıyalım. Siyasete girme motivasyonunuz neydi?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU: Pertek doğumluyum. Liseyi İstanbul'da okudum. Üniversiteyi Ankara'da bitirdim, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mezunuyum. Sonra Bursa'da stajımı tamamlayıp avukatlık yapmaya başladım.

Bursa Barosu Yönetim Kurulu'nun en genç üyesi olarak yönetimde görev aldım. Baroda yoğun ve aktif bir şekilde çalıştım. Barolar Birliği ve Avrupa Konseyi projesinde insan hakları eğitimi konusunda eğitimcilik yaptım.

Siyasete üniversitede başladım. Üniversiteye 1994 yılında girdim. O yıllar biraz hareketliydi, bilirsiniz. Harçlara %300 zam yapıldığı, öğrenci eylemlerinin, hareketlerinin yoğunlaştığı bir dönemdi. Eminim ki herkesin motivasyonu, bir şeyleri değiştirmek. Aristo'nun dediği gibi, insanı hayvanlardan ayıran en önemli özelliği düşünmesi, sorgulaması, siyasi bir yanının olması. Dolayısıyla çevrenizde, hayatta, yönetimlerde, dünyada gördüğünüz haksızlıklar ve eşitsizlikler sizi rahatsız edince bir şey yapma gereği duyuyorsunuz. Bunun yolu da siyasetten geçiyor elbette. Dünyanın daha adil olması, insanların eşit koşullara erişebilmesi, özgür ve mutlu olabilmesi için bir şey yapmak adına siyasete dahil olma gereği duyuyorsunuz. Ben de üniversiteden itibaren hep siyasetin içinde yer aldım. 2015 yılında da ön seçimle milletvekili oldum.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi eğitimcisi olarak hukukçulara eğitimler verdiniz. O dönem Türkiye'nin hukukçularının insan haklarını kavrayışı ve bu konuya ilgisi nasıldı?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU: O dönemde insan hakları kavramı önemseniyordu ve değerliydi. Biliyorsunuz, AKP iktidarı birtakım iddialarla yola çıktı. Avrupa Birliği konusunda çalışmalar sürdürülüyordu, eksikliklerin giderilmesi için bazı adımlar atılıyordu. Dolayısıyla bir dönem görünürde olumlu gidiyordu; Avrupa Birliği süreci, insan hakları konusu, hassasiyeti vb. Bugüne bakıldığında inanılmaz bir şekilde gerilediğimizi görüyoruz. Artık her gün sosyal medyada işkence görüntüleriyle karşılaşılıyor ve bu durum normalleştiriliyor.

Bekçilerin sokak ortasında insanları dövmesi, sosyal medyaya yansıyan görüntüler, eylem yapan işçilere orantısız güç kullanımı vs. kötü muamele kapsamında ve uluslararası sözleşmenin ihlali. Kendi hukukumuzda uygulamaya baktığımızda, bunlar artık iktidarın gözünde normalleşmiş konular. Adalet Bakanı söylemlerinde biraz dikkat etmeye çalışıyor, ama bunun eyleme yansımadağını görüyoruz. Güvenlikten kim sorumlu? İçişleri Bakanı. Bir bakan, “Uyuşturucu satıcısı ya da kullanıcıyı gördüğünüzde bacağını kırın,” diyorsa bu, uygulayıcıların hukuka uygun davranmaması için meşru zemin oluşturulması anlamına geliyor. Hukuk kısmından bahsediyorum, siyaset boyutuna geçmeyeceğim. Bir örneği de hukukçu gözüyle söyledim.

İnsanlar yüzlerce yıl insan hakları mücadelesi vermişler. Masumiyet karinesi var. Mahkeme kararıyla kesin hüküm olmadan bu karineden faydalanıyorlar, suçlu muamelesi görmemeleri gerekiyor. Bu noktaya gelene kadar insanlar bedel ödemiş. Orta Çağ'da cadı avından engizisyon mahkemelerine, işkence sandalyelerine kadar yaşanmış süreçler var. I. ve II. Dünya Savaşı var. İnsanlık, bütün bu yaşananların sonunda birtakım kurallar, evrensel ilkeler getirmek zorunda kalmış ve bunları ileriye taşımış. Hukuktan hiç anlamayan, bu toplumsal dönüşümleri bilmeyen, hiçbir eğitimi, bilgisi, birikimi olmayan bir insana devletin bütün kamu gücünü veriyorsunuz, o da birtakım popülist söylemlerle kendi siyasi geleceği için hukukun kabul edemeyeceği açıklamalar yapıyor.

Kadın haklarıyla ilgili konular söz konusu olduğunda -merkezi yönetimin İstanbul Sözleşmesi'yle ilgili tasarrufları var- siyaset üstü bir anlayışla diğer partilerin kadın milletvekilleriyle bir araya geliyor musunuz? Kadın hakları için birlikte hareket ediliyor mu?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU: Maalesef olmuyor. Tabii ki olmasını isteriz. Konuşmalarımızda sık sık dile getiriyoruz. Komisyonlardaki arkadaşlarımız da hep söylüyor. Kadın ve çocuk hakları siyaset üstü olmalı diyoruz, ama siyaset her konuda belirleyici. Yani bu politikalar, siyasi iradenin aldığı kararlarla oluşuyor, hayata geçiyor, insanlara yansıyor.

Kendi adıma şunu söyleyeyim. İstanbul Sözleşmesi, bir gece yarısı kararıyla ortadan kaldırılmadan önce -gerçi biz bu kararın geçerli olmadığını söylüyoruz, vurgulamak isterim- kampanya yürütülürken sosyal medyada Ak Partili kadın milletvekillerine ya da o dönemin grup başkan vekiline yönelik trol saldırısı olduğunda bu arkadaşlara sahip çıkan twitler attım. Çünkü kadın sorununa ilişkin durumları ayırmamak gerekiyor. Cumhuriyet İttifakı cephesinde milletvekillerinin doğru bulmasalar dahi bunu yüksek sesle dile getirmediklerini, getiremediklerini görüyoruz.

Galiba döngüyü değiştirmek gerekiyor. Mesela geçenlerde, pandemi koşullarındaki şiddetin tolere edilebileceği söylendi. Siyasi kimlikle, sorumlulukla ifade edilmesi gereken yerlerde terminolojiye dikkat edilmesi gerekir.

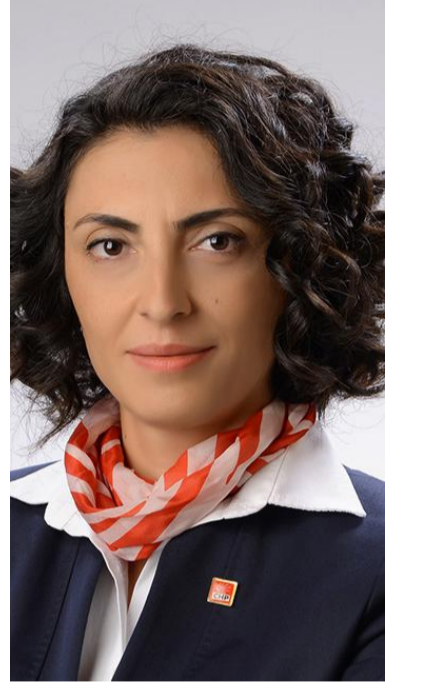
Ankara'nın gündemi yoğun. Siz de saha çalışmalarında oldukça faalsiniz. Aynı zamanda Bursa milletvekilisiniz. Bu yoğun gündemde bölgenize gidebiliyor musunuz? Saha çalışmalarındaki gözlemlerinizi neler? Yerel yönetimlerle, sivil toplum kuruluşlarıyla, ilçe/il örgütleriyle ilişkileriniz nasıl?

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU: Sizin de söylediğiniz gibi gündem yoğun. Ben Veli Ağbaba'nın koordinasyonundaki “Esnaf Masası”nda görev yapıyorum.

Röportaj

**NURHAYAT
ALTACA
KAYIŞOĞLU**

CHP Bursa Milletvekili
CHP PM Üyesi

Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun il ziyaretlerinde önceden gidip programları yapıyoruz, kanaat önderlerini davet ederek çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Şehirdışı çalışmalarımız da yoğun. Hafta içi Ankara'da oluyoruz. Kısıtlamalar olduğu için hafta sonu etkinlikleri yoğun olamıyor. Bu nedenle bölgemizde hafta sonu bulunuyoruz. Mümkün olduğunca vatandaşların arasındayız, yanındayız. Biliyorsunuz, son zamanlarda çok sık esnaf ziyaretleri gerçekleştirdik. Geçen ay Doğu Anadolu Bölgesi'nde beş ili ziyaret ettik. İki gün önce Burdur'daydım. Türkiye'nin her yerinde sorunlar ve dertler ortak: Ekonomik kriz. Cumhuriyet tarihinin en yüksek işsizlik oranını yaşıyoruz.

Yüksek enflasyon, döviz, faiz, bütün bunlar vatandaşın cebini yakıyor. Dolayısıyla her gün hepimize onlarca telefon geliyor, iş talebinde bulunuyorlar. Çok haklılar. Gençler işsiz, gençler umutsuz, kaygılanıyorlar ve iş bulamıyorlar. Esnaf zaten perişan. Destek veriliyormuş gibi yapılıyor, ama sonra zamlarla geri alınıyor. "Esnafa 3.000-5.000 TL vereceğiz," dendi. Başvuların çoğunlukla reddedildiği bilgisi geliyor. Benzin ve mazot fiyatları inanılmaz boyutlarda arttı. İnsanlar faturalarını, kiralarnı ödeyemiyor, kiracılar tahliye ediliyor. Bu durum kriz boyutunu aştı, ciddi bir buhran var. Bunlar bizi üzüyor, ama umutsuz değiliz. Çözüm her zaman var. Yeter ki, bu çözümleri hayata geçirecek bir siyasi irade ve yönetim anlayışı olsun. Onun da yolu seçimden geçiyor. Bu sorunları çözecek bir iradenin ülke yönetiminde olması ve bir an önce seçim yapılması gerekiyor. Ne yapılması lazım? Öncelikle ülkede güven ortamının ve istikrarın sağlanması lazım. Hukuk yok. Eğitimde ciddi anlamda geride kalıyoruz. Nitelikli bir eğitimle gençlerimizi iyi yetiştirelim, çağı yakalayalım amacı yok. Tam aksine, partimin arka bahçesini oluşturacak nesiller yetiştireyim, sorgulasın, düşünmesin bana oy versin anlayışıyla eğitim süreci yönetiliyor. Bütün bunlar zaman kaybı.

Kimse umutsuzluğa kapılmasın. Adalette, demokraside, dış politikada onurlu bir yerde duracak, eğitimi nitelikli hâle dönüştürecek, refahı artıracak ve adil bir şekilde paylaşılacak ülkeyi hep beraber tesis edeceğiz.

Yerel yönetimlerin bu süreçteki sorumluluğunu nasıl görüyorsunuz? Yerel yönetimlerin alacağı inisiyatiflerde kritik konular sizce nelerdir?

NURHAYAT ALTACA

KAYIŞOĞLU: Bu süreçte belediyelerimiz çok önemli çalışmalar yaptı, yapıyorlar. Pandemi sürecinde hükümetin yetersiz kaldığı, maske dağıtmadığı noktada bizim belediyelerimiz hızlı bir şekilde çözüm üretti. Etkili, sonuç odaklı çalıştılar. Maske diktirdiler, dağıttılar. Tek adam rejimi bir gece karar alıp insanları eve kapattı, belediyelerimiz hemen ertesi sabah ekmek yetiştirdi. Esnafın yaşadığı sıkıntılarda mevzuatın el verdiği ölçüde çözüm ürettiler, üretiyorlar. Bu anlamda CHP yönetim anlayışının yansıması oldular. CHP, ittifakla birlikte geldiğinde ayırım yapmadan vatandaşın dertlerini çözebileceğini gösterdi. Bu nedenle saçma sapan gerekçelerle soruşturmalar açıldı, çalışmalar engellendi. Vatandaş bunları görüyor. İstanbul'un tekrarlanan seçimlerinde de gördük. Hukuku nasıl katlettiler ve vatandaşın tepkisi sandıkta nasıl oldu hep beraber yaşadık.

Belediyelerimizi takdir ediyorum. Gittiğimiz yerlerde de görüyoruz. Bazı noktalarda mevzuatı aşmak mümkün değil. Bütün Türkiye belediyeleri için bu durum böyle. İktidar olduğumuzda, mecliste çoğunluğu elde ettiğimizde kanun değişikliklerini vatandaşların lehine yapacağız, mecliste yasama faaliyeti olarak yerine getireceğiz. Sizin aracılığınızla bütün belediye başkanlarımıza özverili, ayrımcılık yapmayan, etkili, faydalı çalışmaları için çok teşekkür ediyorum.

Ayrıca bülten çalışanlarına da yaptıklarımızın insanlara ulaşmasını sağladıkları için teşekkür ediyorum.

SEYİT TORUN

CHP Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve Ordu Milletvekili

YENİ NORMALDE TURİZM

Dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgınının küresel çapta turizm krizine sebep olduğu değerlendiriliyor. Ülkeler, Haziran ayına girilmiş olmasına rağmen uluslararası seyahat kısıtlamalarına devam ediyor. Son kırk yılda dünyadaki uluslararası turist sayısı yedi kat artarak 200 milyondan 1.4 milyara, turizme bağlı gelir de 1.7 trilyon dolar seviyesine ulaşmıştı. Ancak koronavirüs salgını, ülkelerin turizm faaliyetlerini doğrudan etkiledi. Tüm dünyada otel doluluk oranları ciddi oranda düştü. Uluslararası uçuşların ne zaman normale döneceği de henüz bilinmiyor. Seyahat kısıtlamalarının ne zaman kaldırılacağına dair çeşitli öngörüler bulunmakla birlikte süreç ülkeden ülkeye farklılık gösteriyor.

BM Dünya Turizm Örgütü, bu yıl uluslararası turist sayısında ilk etapta %30 seviyesinde kayıp öngörürken, sürecin devam etmesi hâlinde bu oranın katlanacağını değerlendiriyor.

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, "Su anda kimse, Temmuz ve Ağustos için güvenilir bir tahminde bulunamaz. Aylarca, belki de önümüzdeki yıla kadar bu virüsle yaşamayı öğrenmemiz gerekiyor," diyor.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, AB ülkelerini, sınırlarını Eylül sonuna kadar kapalı tutmaları konusunda teşvik ediyor. İngiltere hükümeti de Britanyalıları, gerekli olmayan yurtdışı seyahatlere karşı "süresiz" olarak uyarıyor.

Bu açıklamalar, kriz yükü altında zaten beli bükülen ülkemiz turizmi için önemli ve kritik. Gerçekler karşısında algı operasyonlarıyla kendi yerini korumayı alışkanlık hâline getiren merkezi yönetim, sektörün sesine kulaklarını kapatmış durumda, pembe tablolar çiziyor.

DSÖ, Türkiye'nin pandemi sürecinde rakamları doğru vermeyerek istatistiklerin sapmasına neden olduğunu söylediğinde bu, ülkemizin itibarı kadar vicdanlarımızı da zedelemişti. Peki bundan ders aldık mı? Tabii ki hayır. Lebaleb kongreler nedeniyle vakalar artarken, içeride olduğu gibi dışarıda da durumu idare edebileceğini düşünenler, turizm sezonunda kapılar yüzümüze kapanınca gerçekle yüzleştiler. Bu sonucun bedelini turizm sektörü ve bu sektörden beslenen binlerce insan ödüyor.

Biz, oteller açılır mı, uçuşlar başlar mı diye beklerken dünya, turizmin iklim krizine ve pandemiye bağlı olarak nereye evrildiğini analiz ediyor, gelecek projeksiyonu yapıyor. Bizim sektörümüz ise, Temmuz'u ve Eylül'ü görmeye çalışıyor. Çünkü hayatta kalma mücadelesi veriyor.

Salgının, insanların tatil tercihlerini etkileyeceği artık herkesin kabul ettiği bir gerçek. Kitle turizmi, kalabalık yerlerden uzak durma eğilimiyle bireysel tatilin öne çıkacağı bir yöne doğru evriliyor. Dünyadaki kentler, aslında uzun süredir bu konuyu değerlendiriyor. Pandemi, hâliyle bu süreci hızlandırdı. Artık otellere kapanan, sadece denize giren kitleler olmayacak. İnsanlar, ekolojik hassasiyetleri olan, kentin içinde ya da kırsalda farklı kültürleri deneyimleyeceği tatil ortamlarına yöneliyor. Yani yerelin önemi artıyor. Mevcut iktidarın politikaları kentleri de, doğayı da tahrip etmeye devam ediyor.

Oysa hemen turizm master planı üzerinde çalışma başlatılmıyorsa. Bunu kapalı kapılar ardında yandaşlara çıkar sağlama planlarıyla değil, sektörün temsilcilerinin katılımıyla yapmak gerekiyor. Kentlerin önce kendi vatandaşları, sonra da yerli/yabancı misafirleri için kolay ulaşılabilir, tarihî ve kültürel değerlerin korunduğu yerler olması adına yerelin yetkilerinin ve sorumluluğunun artırılması amacıyla acil düzenlemeler yapılması zaruridir.

Yeni normal olarak adlandırılan süreçte ülke turizminin önünde büyük fırsatlar olduğu gibi büyük riskler de var. CHP'li yerel yönetimlerimiz, sektör temsilcilerinin katılımını sağlayarak kendi turizm acil eylem planlarını hazırlamaya başladılar. CHP, bu konuda üzerine düşeni yapmaya hazırdır. Gelecek günler de bunu gösterecek.

“PANDEMİ, SEYAHAT VE TATİL ALIŞKANLIKLARINDA KÖKLÜ DEĞİŞİKLİKLERE NEDEN OLDU”

2021 turizm sezonu hayal edildiği gibi olmadı. Pandeminin ağır etkisi altında bir sezona giriliyor. BM, bu etkinin daha da süreceğini öngörüyor. Tablo ne gösteriyor? Turizmde istihdam ne durumda? İşsizlik rakamları nedir?

TOLGA GENCER: Aşının bulunmasının getirdiği ümitte 2021 yılına girmiş olsak da, dünya genelinde mutasyonla birlikte artan vaka sayıları, aşılamanın henüz istenen seviyede ve yaygınlıkta olmaması gibi nedenlerle birçok ülkenin turizm amaçlı seyahatlere izin vermemesi, turizmde beklenen hareketliliğin başlamasına engel olmuş durumda.

Ancak son dönemde aşılama çalışmalarının küresel ölçekte hız kazanması, turizmde toparlanma sürecine dair beklentilere yeniden pozitif bir etki yaptı.

Turizmdeki umutlarımızı artıran bir diğer gelişme, on yedi günlük kapanma sürecinin ardından vaka sayılarında düşüş kaydedilmesi oldu. Bununla birlikte ülkemizde aşılama sürecinin Haziran ayında yeniden hız kazanması da önemli bir kazanım sağlayacak. Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin Koca, Haziran ayında 30 milyon doz aşının teslim edileceğini, nüfusumuzun 3 katını aşan 270 milyon doz aşığı da imza altına aldığımızı açıkladı. Bununla birlikte yerli aşı çalışmalarında son aşamaya gelmesi de olumlu bir gelişme. Dolayısıyla Haziran ayından itibaren hızlı bir aşılama sürecinin başlayacağını ve bunun da toplumsal bağışıklık sağlanması noktasında ülkemize büyük bir avantaj sağlayacağını ifade edebiliriz.

Dünya genelinde muadil birlik başkanlarıyla yaptığımız görüşmelerde birçok ülkeden Türkiye'ye yönelik talep bulunduğu dile getiriliyor. Ülkelerin seyahat sınırlandırmalarını kaldırması durumunda bu talebin gerçeğe dönüşebileceği yönünde değerlendirmeler alıyoruz. Önümüzdeki dönemde vaka sayılarında azalmanın yanında aşılama oranlarının da artmasıyla birlikte Türkiye'nin seyahat konusunda güvenli ülkeler kategorisine gireceğine inanıyoruz. Temmuz ayı itibarıyla turist trafiğinin artmasını bekliyoruz. Ancak turizmde 2019 yılı seviyesini yakalamak için zamana ihtiyacımız olacak. Dolayısıyla 2021 yılında geçen yıla göre tam bir toparlanma olmasa da, kısmi bir toparlanmadan bahsetmemiz mümkün olacaktır. Covid-19'un yeni bir mutasyona uğramaması ve aşılama hızının artmasıyla birlikte 2021 yılında başlayacak toparlanma sürecinin 2022'de hız kazanacağını düşünüyoruz.

Pandemi, istihdamı da olumsuz etkiledi. Haziran ayına kadar uygulamaya alınan “Kısa Çalışma Ödeneği”, tablonun daha da olumsuz bir seyir izlemesinin önüne geçti. SGK verilerine baktığımızda, 2020 yılının Şubat ayında 4A kapsamında çalışan sayısı, 1 milyon 85 bin 186. Bu sayı 2021 yılının Şubat ayında %10.6 oranında düşüşle 969 bin 464 kişiye gerilemiş. Ülkemizin turizmdeki rekabet gücünün temelini oluşturan kalifiye personel istihdamının sürekliliğinin sağlanması açısından turizm desteklerinin 2021 yılı sonuna kadar sürdürülmesi sektörümüz için oldukça önemlidir.

Bu yılın turizm hedefi neydi? Ne olacak gibi görünüyor? Rusya pazarının da durması bir darbe mi? AB, Dünya Sağlık Örgütü'nün tanıdığı aşılama yaptırmış ülkelere sınırlarını açacak gibi. Bu riski değerlendirir misiniz?

TOLGA GENCER: TÜRSAB olarak 2021 yılına ilişkin projeksiyonlarımızı yaparken yurtdışındaki muadil birlik başkanlarıyla görüşmeler gerçekleştirmiştik. UNWTO başta olmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşların çalışmalarını analiz ederek turizmdeki hareketlenmenin yılın ikinci yarısından itibaren başlayacağını öngörmüştük. Bu çerçevede 2021 yılı için 20 milyonu yabancı, 5 milyonu da yurtdışında yaşayan vatandaş olmak üzere 25 milyon ziyaretçi sayısına ulaşılacağı şeklinde görüş açıklamıştık.

Bu bakımdan yılın ikinci yarısındaki gelişmelere odaklanmış durumdayız. Rusya'nın 15 Nisan-1 Haziran tarihleri arasında Türkiye'ye charter uçuşları askıya almasının ardından iki ülke arasında turizm amaçlı seyahatlerin yeniden başlatılabilmesi için diplomatik temaslar devam ediyor. Beklentimiz, Haziran ayı ortasından veya en geç Temmuz ayı başından itibaren Rus misafirleri ülkemizde ağırlamaya başlamak yönünde.

Türkiye'deki vaka sayılarındaki düşüşle, aşılama sayılarındaki artışla birlikte Avrupa ülkelerinin de önümüzdeki süreçte hareketlenmesini bekliyoruz. Pandemi konusunda alınan önlemler sonucunda vaka sayısının kontrol altına alınmasıyla Almanya, İngiltere, Fransa gibi önemli pazarlarımızda riskli ülkeler kategorisinden çıkacağımızı ve Temmuz ayı başında Avrupa pazarlarından Türkiye'ye turist akışının başlayacağını ümit ediyoruz.

Röportaj

TOLGA GENCER

Yönetim Kurulu Üyesi
TÜRSAB

TOLGA GENCER

Bilkent Üniversitesi İşletme Fakültesi'ni bitirdi. 1994'ten bu yana üst düzey yöneticilik yaptı. 1997 yılında şu anda da sahibi olduğu ETC Travel'i kurdu, turizm sektöründeki faaliyetlerine ağırlık verdi. İzmir Ticaret Odası Meclis Üyeliği yaptı. TÜRSAB Ege BTK Başkanlığı görevini yürütmektedir. Skal Kulüp Üyesi'dir.

Bu pazarların yanı sıra pandemi öncesinde İstanbul, Bursa, Yalova, Sakarya, Trabzon ve Rize başta olmak üzere Türkiye'ye turistik talebin ciddi biçimde arttığı Ortadoğu pazarında da 2021'in ikinci yarısından itibaren hareketlenme öngörüyoruz. Özellikle Ramazan ayının geride kalması, Ortadoğu ülkelerindeki ve Türkiye'deki aşılama sayılarının artması da bu artışı olumlu yönde etkileyecektir.

Pandemi öncesi dönemde büyüme kaydedilen Uzakdoğu pazarının da Türkiye'deki vaka sayısının azalması ve aşılama sürecinin hız kazanmasıyla yeniden toparlanma sürecine gireceğini düşünüyoruz.

İç turizm bir alternatif olabilir mi? Avrupa ülkeleri, ülke içinde kalmayı teşvik ediyor. TÜRSAB bu konuda ne öneriyor ve ne tür çalışmalar planlıyor?

TOLGA GENCER: TÜRSAB olarak yurtiçi turizm pazarının önemine inanıyor, bu alanda gelişim sağlanması için yıllardır büyük çaba sarf ediyoruz.

14. TRAVEL TURKEY İZMİR DİJİTAL FUARI
14th TRAVEL TURKEY İZMİR DIGITAL FAIR

TRAVEL TURKEY İZMİR digital

YENİ DÖNEMİN *Turizm* ROTASI
25-27 ŞUBAT 2021

Travel Turkey İzmir ile turizm dijital platformda!
ttidigital.izfas.com.tr

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ | TÜRSAB | TÜROFED | İzmir Vakfı | İZFAŞ | TÜRSAB

Bu çerçevede uzun yıllardan bu yana vatandaşların uygun fiyatlı tatil yapabilmelerini sağlayacak şekilde erken rezervasyon kampanyaları düzenliyoruz. Düzenlenen bu kampanyalar neticesinde vatandaşlarda tatil kültürü de oluştu.

Ancak pandemi, geçtiğimiz yıl yurtiçi turizm pazarında düşüşe neden oldu. Yurtiçi turizm pazarının yeniden hareketlendirilmesi büyük önem arz ediyor. Bu çerçevede devlet, seyahat acenteleri üzerinden gerçekleştirilecek yurtiçi rezervasyonlar için geçtiğimiz yıl İtalya ve Rusya'nın uyguladığına benzer hibe ve teşvik uygulamalarını hayata geçirebilir. Turizmin 50'den fazla sektörüne hareketle geçiren lokomotif niteliğinde bir sektör olması da göz önünde bulundurularak bu yönde bir adım atılabilir.

Yaşanan kapanmalar nedeniyle insanlar bunalmış durumda, tatil yapmak istiyor. İfade ettiğimiz çerçevede sağlanacak teşvik ve desteklerle iç pazarda önemli bir hareket oluşturulabilir ve yaz döneminde yoğun bir sezon geçirebiliriz. Bu yönde adımlar atılmasını temenni ediyoruz.

TÜRSAB olarak ayrıca 36 bölge temsil kurumumuzla da ülkemizin dört bir yanında tanıtım çalışmaları yapıyor, iç turizmi geliştirmek için çaba sarf ediyoruz. Vatandaşların tatil konusundaki yaklaşımlarını tespit edebilmek ve yurtiçi turizm pazarındaki tüketici beklentilerini ölçebilmek için GENAR işbirliğiyle iki farklı araştırma yaptık. "Yerel Halkın Algısı" ve "Koronavirüs Salgını ve Turizm Faaliyetlerine Etkisi" başlıklı araştırmalardan çıkan sonuçları sektörümüzle paylaştık.

Yapılan araştırmalarda vatandaşların tatile olan özlemini açık biçimde görebildik. Araştırmalar, vatandaşların sadece deniz, kum, güneş tatiline değil, kültür turlarına ilgisinin de yüksek olduğunu ortaya koydu. Bu çerçevede aşılama ve toplumsal bağışıklıkta sağlanacak artışla birlikte iç turizmde de hareketlenmenin başlayacağını düşünüyoruz.

Pandemi, seyahat pratiklerinde ne tür değişimler getirdi? Bu yeni eğilimlere hazır mıyız?

TOLGA GENCER: Pandemi süreci seyahat ve tatil alışkanlıklarında köklü değişikliklere neden oldu. Tüketici alışkanlıkları ve tercihleri bu süreçten etkilendi, farklı turizm türleri öne çıkmaya başladı. İnsanların kalabalık yerlerden uzak durma eğilimi eko turizmde, yani doğa turizmine ilgiyi artırdı. Kendi araçlarıyla daha yakın bölgeleri, doğayla baş başa kalınacak yerleri, küçük ve butik otelleri tercih edenlerin oranı yükseldi. Bu dönemde büyük otellerden ziyade butik oteller, ev turizmi, villa kiralama, küçük gruplarla yat turları ve karavan gibi konaklama üniteleri yoğun ilgi görmeye başladı. Organize turlarda ve transferlerde ise, daha küçük araçlarla ve dar gruplarla gerçekleştirilen turlar öne çıkmaya başladı.

Pandemiyle birlikte dijitalleşmede de önemli gelişmeler yaşandı. Dijitalleşmede âdeta 10 yıllık bir sıçrama gerçekleşti. Dolayısıyla dijitalleşmeyle ilgili uygulamaların önümüzdeki dönemde sektörümüzde daha belirgin bir şekilde ön plana çıkacağını öngörüyoruz. Bu çerçevede operasyonel süreçlerde mobil entegrasyonun, mesajlaşma platformlarının ve chatbotların, yapay zekânın, nesnelerin internetinin ve sanal gerçeklik gibi teknolojilerin kullanımı artacaktır.

Bu süreçte tüketicilerin pandemiye dair verilere, hijyen önlemleriyle ilgili bilgilere, kurum bazlı şeffaflık ve hızlı geri bildirim süreçlerine yönelik talepleri ciddi oranda arttı. Bu beklentinin önümüzdeki dönemde daha da öne çıkmasını bekliyoruz. Pandemi döneminde tüketicilerin çevre ve sürdürülebilirlik konusunda duyarlılığının arttığı da gözlemlendi. Bu çerçevede tüketicilerin önümüzdeki süreçte sosyal sorumluluk projelerini, yeşil teknolojiyi ve karbon ayak izini azaltmaya yönelik çevre projelerini fazlasıyla dikkate alacağını öngörüyoruz.

Turizmde dijitalleşme konusunda hazırlık var mı?

TOLGA GENCER: Dijitalleşme alanındaki gelişmeler pandemiden önce hız kazanmıştı. Dolayısıyla pandemi öncesinde de turizm sektöründe dijitalleşmenin önemi fark edildi. Pandemiyle birlikte bu farkındalık üst seviyelere çıktı. Bu nedenle sektör yeni döneme hazırlanırken dijitalleşme, üzerinde en fazla durulacak husus olacaktır.

Pandemi öncesinde TÜRSAB olarak dijitalleşmenin sektöre etkilerini göz önünde bulundurarak önemli bir adım attık. Ülkemize yurtdışından gelen misafirlerin sayısını artırmanın yanında iç turizmde gelişim sağlamak, iç pazar turizmini deniz, kum, güneş üçgeninin dışına taşımak amacıyla TÜRSAB Rota projesini hayata geçirdik. Bu çerçevede oldukça önemli bir dijital platform yarattık.

Seyahat acentelerinin katılımıyla gerçekleştirilen bu projeye kültür turları başta olmak üzere tüketicilere sunulan tatil seçeneklerini artırmayı hedefledik. Tamamen ücretsiz bir şekilde hizmet sunan B2B temelli bir yapıdaki TÜRSAB Rota projesine üye olan acenteler, kendi tur seçeneklerini bu platformda yayımlayabildiği gibi meslektaşlarının tur paketi seçeneklerini de görebiliyor. Dolayısıyla tüketicilere yeni rota alternatifleri sunulabiliyor. Pandemi sonrasında da dijitalleşmeyle ilgili çalışmalarımız artarak devam edecek.

Bu zorlu dönemde destek olmak için yerel yönetimler nasıl bir inisiyatif kullanabilir sizce? Yerel yönetimlerle nasıl bir işbirliği içindesiniz?

TOLGA GENCER: Kontrollü normalleşmenin gündeme geldiği bu dönemde yurtdışı pazarlarının yeniden açılması ve turist akışının hız kazanması için gerek turizm sektörünün gerek devletin çalışmaları devam ediyor. Bununla birlikte bu süreçte yurtiçi pazarının önemi de daha iyi anlaşıldı.

Pandemiden büyük ölçüde etkilenen seyahatlerin kontrollü normalleşmeyle birlikte özellikle iç pazarda yeniden hız kazanması için turizm sektörü kadar yerel yönetimlerin ve kamunun üzerine de önemli görevler düştüğüne inanıyoruz.

TÜRSAB olarak yerel yönetimlerle işbirliği yapıyoruz. Bu anlamdaki en önemli işbirliğimiz, İzmir Büyükşehir Belediyesi'yle hayata geçirdiğimiz Uluslararası Travel Turkey İzmir Fuarı.

Bu işbirliği hem Türkiye'nin hem de İzmir'in sahip olduğu değerleri dünya turizm vitrinine çıkartıyor.

Pandemi sürecinde Türkiye'nin dört bir yanındaki yerel yönetimlerin turizm çalıştaylarına ve toplantılarına ağırlık vermesini olumlu buluyor, TÜRSAB olarak bu tarz çalışmalara destek olmaktan memnuniyet duyuyoruz.

Yerel yönetimlerin özellikle pandemi süreciyle gelişim gösteren turizm segmentlerine yönelik hizmet sunumlarını çeşitlendirmesi fayda sağlayacaktır. Yerel yönetimlerin sorumluluk alanında bulunan bölgelerde kamp-karavan turizmüne uygun rekreatif alan düzenlemelerinin yapılması, bu turizm segmentindeki gelişim sürecine katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte pandemiden dolayı ekonomik kayıplar dikkate alınarak maddi durumu uygun olmayan aileler için seyahat acenteleri aracılığıyla kısa mesafeli kültür turlarının organize edilmesi de vatandaşların turizm aktivitelerine katılmasına imkân yaratması bakımından fayda sağlayacaktır.

Doğa turları, yakın mesafe deniz tatilleri, çocuklar için turlar, aktiviteler, gemi turları, yaz tatilinde eğitimler, sanat dersleri, engelliler için tatil olanakları yaratılması da yerel yönetimlerin turizm alanında atabileceği adımlar olarak sıralanabilir.

“TURİZM, ALTMİŞ BİR YAN SEKTÖRÜ BESLİYOR”

Siz hem TÜROFED (Türkiye Otelciler Federasyonu) Başkan Yardımcılığı görevini yürütüyorsunuz hem de Ege Turistik İşletmeler Birliği Başkanı'sınız. Haziran ayı rezervasyonları nasıl görünüyor?

MEHMET İŞLER: Turizm sektörü sadece otelcinin oda satıp para kazandığı bir sektör değil. Turizm, altmış bir yan sektörü besliyor. Turizmci odasını açıp bir misafir aldığı zaman o misafirin yediği salatadan yattığı yastığın yıkanmasına, bahçenin bakımından havuz harcamalarına, eğlenceye kadar gerekli işleri yapan yan sektörler söz konusu. Misafir dışarı çıktığında da restoranlar, taksiciler, hediyelik eşyacılar var. Dolayısıyla kriz yalnızca turizmciye vurmuyor, bütün bu sektörleri aynı anda etkiliyor. Bu da ekonomik kaybı ve sıkıntıyı beraberinde getiriyor. Yunanistan, İtalya, İngiltere gibi ülkelerdeki sektör aktörleri, ayakta kalabilmek, kalifiye elemanlarını tutabilmek, bir sonraki döneme güçlü bir şekilde girmek için hibeler aldı. Bizde ancak durumu iyi olanlar kredi aldı, borçlanarak devam etmeye çalıştı. Kredi alamayanlar çok zor durumda. Yani borcu borçla döndürmeye çalıştık ve borç yükümüz arttı.

Turizm, çalışanlarına ve ülkeye katma değer yaratan, döviz kazandıran, yan sektörlerle, tedarikçilerle organik bağları olan önemli bir sektör.

Kısa zamanda eğitim verip kalifiye işgücü de yaratıyoruz. Gençler, farklı kültürleri ve dilleri öğreniyor, beraber yaşama pratiklerini görüyor, yeni yemekler tatma, şarap ikram edebilme gibi kendini geliştirme avantajları yakalıyor.

Kıscacası döviz kazandırıyoruz, istihdam yaratıyoruz, yerli mali işliyoruz ve onu direkt ithal etmek yerine işleyerek sattığımız için kendi ürünümüzü de kıymetlendiriyoruz. Türkiye'nin şu an turizmden daha iyi bir marka ürünü yok. Yunanistan'a baktığımızda şunu görüyoruz. Onlar sokakların dizaynı konusunda bizden iyi durumda, ama bizim tesislerimiz oradakilerin üstünde. Tesislerimiz şık ve bakımlı, ancak turist tesisinin dışına çıktığında karmaşayla, kaosla karşılaşılıyor. Tabela kirliliği, denetimsizlik, yabancı dil menülerinin eksikliği derken insanlar dışarı çıkmak istemiyor. Rakiplerimizde ise, tesislerin hizmet anlayışı ve kalitesi daha düşük, turistlere dışarıya daha cazip geliyor. Türkiye'deki bu tezatlığa rağmen destinasyon merkezleri en çok tercih edilenler arasında. Avrupalı turistler, uygun fiyata yüksek hizmet almayı tercih ediyor. Türkiye turizmi bir marka olmuş ve çekim gücü oluşturmuş. Türk lirasının döviz karşısındaki değer kaybını da avantaja çevirerek cazibe merkezi hâline gelmiş, hizmet kalitesi ve tesislerin durumu son derece iyi. Peki nerede kaybediyoruz? Sektör sürekli krediyle büyüyor, kriz durumu olduğunda da ödeme zorluğuna düşüyor ve bunalıyor.

Sektörü kriz zamanlarında destekleyecek, ayakta durmasını sağlayacak hibelere ihtiyaç var. Biz hibe alamadık. Bazı kredi olanakları sunuldu, birtakım vergiler ertelendi. Bunlar ileriye dönük ödemeler olarak önümüzde duruyor. Oysa rakiplerimiz bu yüklerden kurtuldu ve bu hâlde bizimle rekabet ediyorlar. Normalde Nisan ayında hareket başladığı, Mayıs 15'ten sonra sirkülasyon yoğunlaşmıştı, Ekim-Kasım'a kadar devam ederdi. Avrupa'da bizim dört ana pazarımız var: Almanya, İngiltere, Benelux ülkeleri ve Orta Avrupa. Diğer tarafta ise, Rusya ve Ukrayna ağırlıklı olmak üzere Moldova, Slovakya. Bu yıl Mart başında rezervasyon akışı iyiydi, ancak tedbirlerin kaldırılması ve vakaların artmasıyla bu akış kesildi, hatta iptaller gelmeye başladı. Belirsizlik hâkim oldu. Normalde turizmci sezon başında bir fiyat belirliyor ve o sabit fiyatla çalışmaya devam ediyordu. Bu yıl hiçbir şey belli değil, neyi sabitleyeceksin? Fiyat sabit olmayınca maliyetler belirlenemiyor, dışarıda da müşteri yok ki 100 liralık odayı 150 liraya satabilsin. Bırakın 100 liralık odayı ederinde satmayı, fiyatı 80'e çekiyor. Zaten ödemesi gereken kredileri, vergileri, beklenmedik giderleri var. Bunlar, turizmcinin üzerinde büyük yük. Dükkanı kapatırsınız, sandalyeleri ters çevirirsiniz, şalteri indirir gidersiniz. Bizim tesislerimizde böyle bir durdurma mümkün değil. Devasa bahçeler var. Kapalı da olsanız bu bahçelerin sulanması, binaların bakımının yapılması gerekiyor. Belli oranda istihdam sağlamak zorundasınız. Dükkan değil, yaşayan, canlı olan bir şey bu. Dolayısıyla kışın da oraya bakmakla mükellefsiniz. Gelir olmasa da gider kışın devam ediyor. Günümüzde faizler de, enflasyon da çok yüksek. İstedığınız zaman kredi alamıyorsunuz. Bunlar sektörün önünü tıkıyor. En kötüyü geride bıraktık, 2020'yi atlattık, 2021'de her şey güzel olacak derken tedbirlerin gevşemesiyle, kongrelerin yapılmasıyla Mart ayında vakalar yükseldi. Bu durum Nisan'ı da, Mayıs'ı da etkiledi. Şu an Haziran'ı da içine alacak gibi görünüyor. Sektör bu süreçte en önemli üç ayı kaybetti. Şimdi bütün umutlar aşıda. Vaka ve vefat sayısını düşürmek yetmiyor, aşılamanın artarak devam etmesi gerekiyor. Biz bu dengeyi sağlayamıyoruz. Aşılama hızlanmadan seyahat kısıtlarının gevşemesi mümkün görünmüyor. Haziran'da yoğun bir aşılama kampanyası olsa ve en iyi ihtimalle Temmuz'da sektör canlanmaya başlasa bile bu canlılık en fazla dört ay sürebilir. 12 ayda 4 ay çalışarak sektörün kendini çevirmesi çok zor. Zaten geçen yıldan da kaybı var. Kesinlikle hibe ve destek lazım. İyi ki kısa çalışma ödeneği vardı. Olmasaydı bütün elemanlarımız diğer sektörlerle geçerdi ve çalıştıracak kalifiye eleman bulamazdık.

Sonuç itibarıyla 2019, tüm zamanların en iyi yılıydı. Ülkemize 30 milyon turist geldi. Bu sayıyı yakalayamayacağımız aşikâr. 2020'de 16 milyon turisti ağırladık. Bu yıl en iyi ihtimalle 25, en kötü ihtimalle 20 milyon turisti ağırlarız gibi görünüyor.

Röportaj

MEHMET İŞLER

ETİK Başkanı
TÜROFED Başkan Yardımcısı

MEHMET İŞLER

Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi'ndeki eğitiminin ardından Travel and Tourism University of West London 'da eğitimini tamamladı.

İzmir Büyük Efes Oteli'nde 14 yıl Ön Büro ve Odalar Bölümü Departmanı'nda çalıştı. En alt kademedен başlayarak aynı iş yerinde bu departmanların amirliğini yaptı. İzmir Princess Otel'de Odalar Bölümü Müdürlüğü ve Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulundu.

2000 yılından bu yana Mark Warner Phokaia Beach Resort Otel'de sırasıyla İşletme Müdürlüğü, Genel Müdürlük, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı görevlerini sürdürmektedir.

ETİK (Ege Turistik İşletmeler ve Konaklamalar Birliği) Yönetim Kurulu Başkanı, TÜROFED (Türkiye Otelciler Federasyonu) Başkan Yardımcısı'dır. TOBB Turizm Meclisi Yönetim Kurulu Üyesi, İzmir Ekonomik Koordinasyon Kurulu Üyesi ve İZTAV Yönetim Kurulu Üyesi'dir. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın belgeli tüm tesislerinde denetleme ve şikâyetleri değerlendirme görevini yürütmektedir.

BM, pandeminin etkisinin 2022'de süreceğini, bunun da turizm hareketlerine yansıtacağını öngörüyor. Hem iklim krizini hem de pandemi değerlendirdiğinizde 2022'de turizm hareketinin nasıl evrileceğini düşünüyorsunuz? Ülke olarak bu değişime hazırlıklı mıyız? Burada işletmecilerin göz önünde bulundurması gereken neler var? Yerel yönetimlere düşen sorumluluklar neler?

MEHMET İŞLER: Küresel ısınma nedeniyle denizlerimizde daha önce görmediğimiz canlıları görüyoruz, denizden salya çıkıyor. Küresel ısınma ve susuzluk neticesinde insanları geniş ve serin yerlerde ağırlamak yerine daha ekonomik çözümler getirmeye çalışıyoruz. Anlaşılan o ki, pandemi çerçevesinde alınan tedbirler pandemiden sonra da sürecek. 154 maddeden oluşan "Güvenli Otel Sertifikası"na sahibiz. Bu sertifikanın bundan sonra kalıcı olacağına inanıyorum. Bu sertifika, tatile gelen insanların güven sigortası oluyor. Ayrıca yeşil alanların, doğanın kıymeti artıyor. İlerleyen süreçlerde ciddi bir dijitalleşme dönemine gireceğiz. Yeni kuşaklar teknolojiyle iç içe. Hem hijyen kurallarıyla hem de dijitalleşmeyle turizmde hedef kitlenin beklentilerine uyumlanmak zorundayız. Eskiden yemeklere, fiziki koşulların güzelliğine kıymet veriyorduk. Bence bundan sonra gösterişli binalardan ziyade doğayla iç içe olan, yeşil alanları koruyan, enerjisini güneşten alan, geri dönüşümle çalışan, bitki örtüsünü çeşitlendiren, dijital güncellemeleri takip eden tesisler öne çıkacak. Açık büfelerde ne olursa olsun yiyeyim yerine az, öz, sağlığa faydalı gıdaların tüketileceği, doğayla bütünleştiren spor aktivitelerinin yoğunlaşacağı bir dönem olacağını düşünüyorum. Çocukların plastik oyuncaklar yerine doğal ürünlerden yapılmış, yaratıcı zekâlarını ortaya çıkaracak oyuncaklarla oynayacağı, doğanın bir parçası olduklarını onlara hatırlatacak yeni bir modellemeye gidiyoruz. Bu modelleme sadece anlattığım turistik tesislerde olmayacak. Karavanlarla, doğayla iç içe küçük evlerle, çadır tatilciliğiyle ve benzer birçok konseptle daha sık karşılaşacağız. Zaten Anadolu bu anlamda oldukça zengin. Turizmci, denize ve güneşe yakın şahane binalar yapmak, kes-kopyala-yapıştır birbirine ekle tesisler kurmak yerine beton oranının az olduğu tesislere yatırım yapacak. Bunların maliyetleri daha düşük olacak, insanı doğayla bütünleştiren özellikleriyle paketlenip pazarlanacak. Böyle bir dönüşüme, değişime gideceğiz. Bunu bekliyoruz.

Bu dönüşümde yerel yönetimlerin üzerine alması gereken sorumluluk nedir?

MEHMET İŞLER: Şu ana kadar turizm sektörü, yerel yönetimlerin önünde gidiyordu. Yani insanlar güzel tesisleri tercih ediyordu. Otelcinin kendi ürünüyle yarattığı değerle tesisin bulunduğu yerel yönetimin verdiği hizmet kalitesi arasında fark vardı. Oysa biz turizmci olarak otellerimiz dört dörtlük olsun ama yerel yönetimler de orayı turizm açısından bir cazibe merkezi hâline getirecek işler yapsın istiyoruz. Turizm destinasyonuna gitmekten bir mekâna gidiyorsunuz. Hâlbuki ben o ilçeye gitmek, orayı yaşamak istiyorum, acaba nerede kalabilirim diye düşünülmesi. Bodrum örneğine baktığımızda bir beton yığını görüyoruz. Karakterini, çekimini, özelliğini, cazibe gücünü kaybetmiş bir yer.

Havası için Bodrum'a gidiliyor, ama bizim hedef kitlemiz olan yeni kuşaklar böyle bir tatil anlayışını kabul etmeyecektir ve doğayı böylesi bir beton yığına teslim ettiğimiz için bize kızacaktır. Kuşadası da kat kat apartmanların olduğu bir yer hâline gelmiş durumda. Sonraki kuşaklar, güzelim doğayı bu kadar hoyratça kullanmamızın hesabını soracaktır. İnşaat rantının ağır bedellerini ödüyoruz. Covid-19, doğayı korumamız gerektiğini öğretti. Artık yerel yönetimlerin ışıklı tabelalardan, görüntü kirliliği yaratan uygulamalardan kaçınması gerekiyor. İçinde neler olduğunu anlamadığımız menülerden, mutfakların denetlenmediği, eğitimsiz, yabancı dil bilmeyen personellerin çalıştığı sistemlerden vazgeçilmesi gerekiyor. Aynı zamanda eski kent merkezlerinin estetik açıdan düzenlenmesi gerekli. Mazotlu, benzinli araçlar yerine elektrikle çalışan, estetik bir taşıma sistemine geçilebilir. Hem oranın insanına istihdam yaratılır hem de çevre kirliliğine karşı bir önlem alınmış olur. Daha sakin, kirlilikten uzak, petrolden arındırılmış, yeşille kucaklanmış, estetik yapıların olduğu, insanların medeni bir şekilde denize girebileceği, kaliteli hizmet alabileceği modeller öne çıkacak. Şu anki durumda ahbab çavuş ilişkileriyle yürüyen, ben yaptım oldu tavrıyla sürdürülen yönetim modelleri var. Hedef kitlenin beklentisine uygun değişimi ve dönüşümü nasıl gerçekleştiririz sorusuna odaklanmaları lazım. İnsanların kentlerden destinasyon merkezlerine kaçtıkları bir süreç yaşadık.

İnsanların oralarda kalabilmesi için daha yaşanabilir, sakin, kendine barışık, butik ilçeler yaratmamız lazım. Böylece sadece dış pazardan gelen turistle değil, kendi insanlarımızla 12 ay yaşanabilir bu mekânları yaratabilir ve sürdürülebilir hâle getirebiliriz. Bunun için en önemli husus, çevreci bir belediyecilik anlayışı. İnsanlar, teknolojiyle birlikte ideal örnekleri görüyor ve yaşadıkları yerler de öyle olsun istiyorlar. Kim bunları sunabiliyorsa öne geçecek. Aksi zihniyetteki belediyeler bir sonraki seçimde kaybedebilir. Bisiklet hizmetlerinin, yürüyüş yollarının, parkların olduğu, çevrenin iyi dizayn edildiği, plajların temiz ve hizmetin iyi olduğu, içinde yaşayan insanların kendini güvende hissettiği bir merkez yaratılabilir. Bunların yanı sıra mutfakların denetlendiği, tarihi alanların temiz tutulup korunduğu, turizm destek noktalarından kolayca bilgi alınabildiği yerler öne çıkmalıdır. İlçedeki değerleri ayağa kaldırıp geleni daha uzun süre kalmaya ikna edecek güç yaratmanız lazım. Ulaşımını elektrikle sağlayan, çevreye duyarlı, kendi kendine barışık olan belediyecilik bundan sonra daha önemli olacak diyebilirim.

“DAHA BİREYSEL, DOĞAYA YAKIN, ÇEVRESEL UNSURLARA DİKKAT EDEN BİR TURİZM DALGASI GELİYOR”

Türkiye turizmde iyi bir yol aldı mı? Fırsatları iyi değerlendirebildi mi?

BAHATTİN YÜCEL: Değerlendirdiği söylenebilir. Kriz öncesinde bunu rakamlarla ispatlamak kolaydı. 2019'a kadar olan süreçte bazı kesintiler var, ama yabancı turistlerin gelişini açısından dünyada 6. ülkeydik. Bu, büyük bir rakam. Dünya sıralamasında Türkiye ekonomisinin büyüklüğü 17. ve 20. sıra arasında gidip gelir. Kayıtdışı ekonominin büyük bir bölümü kapsadığı dikkate alınırsa, 17. ve 18. sıralardayız. Ancak turist gelişini açısından 6. sırada olmak bence önemli bir başarıdır. Başta Avrupa olmak üzere dünya turizm hareketinin %60'tan biraz daha fazlası Akdeniz çevresinde gerçekleşiyor.

%70'i Ege ve Akdeniz kıyılarında, biraz da Marmara'da olmak üzere -sadece kıyı bandını bile alsak- toplam yatak kapasitemiz -şimdi değiştiriyorlar onu da neden değiştiriyorlar bilmiyorum- 1.5 milyon. 1970'lerin sonlarına doğru 40-45 bin aralığında olduğunu düşünürsek, 1983 yılından başlayarak Türkiye'nin önemli bir hamle yaptığını söyleyebiliriz.

Ancak önümüzdeki dönemi tasarlarken dikkate alınması ve eleştirilmesi gereken taraflar söz konusu. Mesela Akdeniz'de, herkesin bulunduğu bir alana yeni oyuncu olarak girmenin getirdiği zorluklar var. Çünkü Türkiye sadece güneşi, denizi, kumu pazarlaması gerekmiyor, tarihsel ve arkeolojik değerleri de var. Anadolu, özellikle 7-8 temel uygarlığın doğduğu, yerini bir başkasına bıraktığı, olağanüstü kültürel varlıkları olan bir yer. Göbeklitepe gibi arkeolojik değerlerin olduğu yerleri de düşünürsek, kıymetli bir kültürel mirasa sahibiz.

Türkiye, kültürel varlıkların envanteri açısından dünyanın en eşsiz ülkesidir. Şimdiye kadar ilk uygarlıklara, ilk yerleşimlere ilişkin arkeolojik ve tarihsel verilerle uygarlığın Mezopotamya'da Sümer'de başladığı, Mısır, İyonya, Anadolu ve Batı Anadolu, Girit, Yunanistan ve Romanya gibi bir dizi yol izleyerek yerleşik uygarlığın ortaya çıktığı varıçsayılırdı. Ama Göbeklitepe'de yapılan kazılar günümüzden 11.000 yıl önce Anadolu'da yerleşim olduğunu gösterdi. Bu yerleşimin neyin merkezinde olduğuna ve hangi amaca hizmet etmek için orada kurulduğuna ilişkin tartışmalı tezler var, ama Göbeklitepe buluntuları uygarlığın Anadolu'da başladığını gösteriyor. Keza yine aynı yere çok yakın alanda buğdayın ehlileştirildiğini, ekilebilir hâle getirildiğini, tohumların işlendiğini, yerleşik tarımın da Anadolu'da başladığını gösteren önemli bulgular var. O yüzden Türkiye'nin kıyı bandına %70 potansiyelini ayırmakla belki kısa vadede bir hareketlilik yaratması mümkündür, ama bu kültürel ve tarihsel değerleri koruyarak günümüze kadar gelseydi, daha farklı konular konuşabilirdik. Orada da birtakım sıkıntılarımız var. Çünkü kişi başına elde etmiş olduğumuz gelirle harcama arasında dünyada maalesef 13. sıradayız. Böyle bir çelişki söz konusu.

Dünyadaki turizm sektöründe özellikle iklim değişikliğinin getirdiği yeni yaklaşımlara ve hareketlere bağlı olarak yeni vizyonlar ortaya konuyor, buna ilişkin hazırlıklar yapılıyor. Bir de pandemi var. Türkiye, dünyada olduğu gibi, turizm sektöründe pandemi koşullarında ikinci sezonu yaşıyor. 2021 için söylenecekler sınırlı sanırım. 2022'ye ve sonrasında dair nasıl bir hazırlık ve vizyon gerekiyor?

BAHATTİN YÜCEL: Türkiye'de pek tartışılmıyor, ama dünya yeni bir çağa girdi. Sayısal teknolojinin gündelik hayatımıza etki ettiği ve bütün dünyanın kullandığı bir enstrümana dönüştüğü bir döneme girdik. Buna dijital/sayısal çağ diyoruz. Türkiye, bu sürece göre konumlanmalı. Teknolojiyi gündelik hayatın farklı alanlarında kullanmaya başladığımızda turizmin de bundan etkilenmesi kaçınılmaz olacak. Turizm, tek başına farklı ve ayrı bir sektör değil. Aslında turizm sektörü bile değil. Turizm, çok disiplinli bir ekonomik olgu.

Bu ekonomik olgunun bileşenleri, toplumsal standartla yakından ilişkili. Turizm, Türkiye toplumuna bütünsel anlamda tutulmuş bir ayna. O aynadan ne yansıyor, turizm onu değerlendiriyor, ekonomik etkinlik hâline getiriyor. Şu anda Türkiye'nin yaptığı en büyük hata, -ki bedelini sektör ödeyecek, sektörün sessizliğini de anlamakta zorlanıyorum- pandemi süreciyle ilgili. Zannediyorlar ki, turizm çalışanlarını aşılırsak, içlerinden bazı otelleri seçerek, eskinin deyimiyle bunları tahkim ederek güvenlik sertifikası verirsek insanlar oralara gider, kendilerini rahat hisseder, biz de bu işten para kazanırız.

Turizm, asla tek başına bir ekonomik etkinlik değil. Türkiye'yi yönetenlerin -buna yerel yönetimler de dahil- bunu kabul etmesi lazım. Turizm, insanların kendi yaşadıkları çevrenin dışına isteyerek ve bütçelerinin el verdiği ölçüde çıkarak bir başka toplumun gündelik yaşamına karışmak için katıldıkları bir etkinliktir. Belli bir dönem için sizin gündelik yaşamınızı satın alırlar. Burada temel bir hata var. Bence bu da yerel yönetimlerin alanına giriyor. Ukalalık etmek de istemiyorum, ama söylemek istiyorum. Turizmciler, her milletten, her kesimden insanın, gelir düzeyine bakmaksızın herkesin kendi ülkelerini ziyaret etmesini ister. Her bütçeye hizmet etmek isterler, fakat burada bir ayrım var, bunun altını mutlaka çizmeliyiz. Gelenler kendi ülkelerindeki alışkanlıklarını değil, sizin süregelen gündelik alışkanlıklarınızı paylaşmak amacıyla gelmeli. Kendi alışkanlıklarını bize dayatırlarsa, direktirlerse -daha önceki yıllarda Boğaz turlarından lokantalara, hizmet eden araçlardan otellere, otellerde kalış biçimlerinden sokaktaki davranışlarına kadar kendi yaşam biçimlerini ellerindeki kısıtlı bütçeleriyle bize dayatmak isteyen bir anlayışla karşı karşıya kaldık- bu bir erozyona ve arabeskleşmeye yol açar. Bunun bence en kötü örneği, Taksim'e yapılan camidir.

Röportaj

BAHATTİN YÜCEL
Turizmcisi

BAHATTİN YÜCEL

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nü bitirdi. Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi uzmanlık alanıdır. Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği Yönetim Kurulu Üyesi, Genel Sekreteri ve Başkanı olarak görev yaptı. Okan Üniversitesi Danışma Kurulu Üyesi'dir.

ÖZCAN BİÇER

BİMTAŞ Genel Müdürü
İstanbul Turizm Platformu Direktörü

ÖZCAN BİÇER

Yıldız Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nü bitirdi. Aynı üniversitede "Kentsel Yenileme" alanındaki yüksek lisansını Tarihî Yarımada'da tamamladı. İlke Planlama'yı kurdu. Bölge/kent planlama, kentsel yenileme, kentsel dönüşüm ve kentsel tasarım konularında çalışmaya devam etti. Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi'nde Yönetim Kurulu Üyeliği ve 2. Başkanlık görevlerini yerine getirdi. Levent Çarşı, Arnavutköy Çarşı, Beyoğlu Tepebaşı, Beyoğlu Talimhane Turizm Projesi gibi birçok projeye imza attı. Erzincan Çarşı Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi'nden başlayarak Samsun Kuzey Yıldızı ve Antalya Kepezaltı Santral gibi birçok projeyi, halkın katılımına ve ortak akla dayanan bir yöntemle hayata geçirdi. Beyoğlu Platformu ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul Turizm Atölyesi gibi yerel/ sektörel katılım ve yönetim yapılarının kurulmasında, yönetilmesinde rol aldı. 2020 Haziran ayı itibarıyla BİMTAŞ Genel Müdürü olarak göreve başladı. Aynı zamanda İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul Turizm Platformu Direktörü görevini de yürütmektedir.

Aslında iktidar bunu 1908'deki İkinci Meşrutiyet'le hesaplaşmak, 31 Mart'ın intikamını almak amacıyla yapmıştır, öyle anlaşılıyor. Maalesef iktidar dışındaki siyasal hareketlerimiz buna yeterli tepkiyi gösteremedi.

Hiç kimse muhafazakârları dışlasın demiyoruz. Muhafazakârlarla birlikte yaşayacağız, aynı atmosferi paylaşacağız, aynı çevrede olacağız; ama ne onlar muhafazakârlıklarını ne de diğerleri onlara kendi anlayışlarını dayatsın, diretsin. Böyle bir anlayışsızlık oldu bence. Başka bir örnek, Ayasofya. Turizmi etkileyeceği için söylüyorum. Ayasofya'nın müze hâline getirilmesi, verilmiş en mükemmel karardı, barışçıydı. Müze olması, bizim sınırlarımızın dışında kalan ama geçmişte yakın ilişkiler kurduğumuz, bir dönem üzerinde egemenlik olduğumuz topraklarda yaşayan toplumlarla ilişki kurabilecek önemli bir adımdı. Ayasofya, bu topraklarda yaşayan kültürlerin bileşkesi gibiydi. Şimdi onu, sadece ve sadece siyasal çıkar amacıyla birdenbire camiye çevirmenin o kadar kötü etkileri var ki. Ortodoks dünyasında tepki aldık. İstanbul'da -hatta Türkiye'de- en fazla ziyaret edilen müze, Ayasofya'ydı. 4 milyona yakın ziyaretçisi vardı. Bunları kaybettik. Kaybetmekle kalmayıp yaklaşık 1500 yıllık Jüstinyen döneminde yapılan, imparatorların ibadet etmek amacıyla geldikleri ahşap kapıyı da paramparça ettik. Bu, vandallıktır. Buna sahip çıkmayan herkes suçludur. Çünkü Ayasofya bizim değil, insanlığın ortak malıydı. Biz kültürel değerlerimize ve varlıklarımıza insanlığın ortak değeri, mirası gibi davranmazsak, bedelini ağır öderiz. Zaten öyle de oldu. Ayasofya'ya getirilen kitlelerin pandemiye ne kadar fazla desteklediği ortaya çıktı. Çünkü hastalık yayıldı. Bunları dile getirmemiz lazım.

Bu söylediklerimin, özellikle gündelik yaşam biçiminin, kentin karakterinin, bizim ortak kültürümüzün, ortak paydalarımızın yansıdığı yaşam biçimlerimizin yerel yönetimler tarafından gözetilmesi gerekiyor. Bunu yaparken de dünyanın kabul ettiği standartları uygulamalıyız, o standartların sürdürülebilir olması için eğitim desteği vermeliyiz. Bunu belediyeler açısından söylüyorum. Dünya tarafından örnek alınabilecek bir standart olması için çaba harcamalıyız. Bu hem işletmelerin farkındalığını artıracak hem de ortak yaşam tarzımızın güvencesi olacak.

Özcan Bey, İstanbul Turizm Platformu önemli bir çalıştay düzenledi. Çalıştayın sonuçları ve buna bağlı hedefler ne oldu? Dünya kullanabiliyor mu? Bununla ilgili ne tür önlemler düşünülüyor?

ÖZCAN BİÇER: Platformu kurarken global açıdan turizm sektörünün içindeki durumu, İstanbul'un ve Türkiye'nin potansiyelini araştırdık. Araştırma sonucunda İstanbul'un önümüzdeki 30 yıl boyunca -dünya üzerinde- turist çekme kapasitesi en yüksek olan iki kentten biri olduğu ortaya çıktı. Uluslararası bir araştırmaydı. Ama sonuç raporu önemli konulara vurgu yapıyordu. İstanbul'un bu potansiyeli değerlendirebilmesi için yatırımları geliştirmesine ve Bahattin Bey'in dediği gibi özgürlükçü, inançları, düşünce biçimlerini ve yaşam tarzlarını baskılamayan bir anlayışla yatırımlar yapması, kenti de bu anlamda örgütlemesine dair notlar vardı. Çalıştayı da bu araştırma raporunun hemen sonrasında yaptık. 18 Kasım 2019'da. Fakat ardından pandemi geldi. Bizim o çalıştayda ortaya koyduğumuz 114 proje vardı. Yaklaşık 600 kişi toplantıya katılmıştı, 300 kişi de emek vermişti.

Turizmin genel sorunları olarak gördüğümüz zorluklar devam ederken pandemi süreciyle birlikte bu yılı %20-%30 kapasiteyle kapatacağımızı düşünüyoruz. Turizm sektörü kötü yönetildi. Neye dayandığı belli olmayan açma-kapamalar, kararlardaki değişiklikler vb. yanlış yönlendirmeler neticesinde turizm sektörü almaması gereken yaraları aldı. Turizm sektörü zaten zor durumdaydı, yanlış yönetim yüzünden daha da zor duruma düştü. İnsanlar, bu yönetime güvendi, onların dediklerini yaparlarsa her şey düzelecek zannettiler, şimdiye kadar söyledikleri, geçen yaz söyledikleri, bu yıl söyledikleri de dahil her şey tam tersi oldu. Ne süreci görüp okuyabildiler ne de iyi yönetebildiler. Dolayısıyla benim gözümde sektöre ekstra zarar verdiler.

Potansiyelle ilgili kısma gelecek olursak; İstanbul, uzun zamandır turizm anlamında yatırım almamış ve destek görmemiş. Oysaki potansiyelinin açığa çıkması anlamında yapılabilecek birçok şeyin olduğu bir kent. Şöyle düşünün, kara surları var, kara surlarıyla ilgili ne düzgün bir rota ne destinasyon ne müze ne de turistin dolaşabileceği bir alan var. Yarımburgaz Mağarası gibi antropolojik bir varlığa sahibiz, şimdiye kadar hiç ilgilenilmemiş. Orada duruyor. Spor kulüplerine ait sloganların yazıldığı bir mağaraya dönüşmüş durumda. Anemas Zindanları'yla ilgili başka birtakım varlıklarımız var. Sultanahmet Meydanı'nın altında bir hipodromumuz var. O hipodromun varlığı bırakın gelen turisti, kentliler tarafından bile bilinmiyor. Bu alanlarda yapılabilecek bir sürü iş var. Mesela Haliç kıyılarını ele aldık. Haliç Altın Boynuz destinasyonunda kıyıda yaya yeri, toplu taşıma tramvay sistemi

ve mümkünse Sultanahmet'e bağlanabilecek bir sistem olsun diye çalışıyoruz.

Adalar'da çalışmaya başladık. Adalar'da genel bir kentsel planlama çalışması yapmaya, bu tür konuları ele almaya başladık. Kadıköy Meydanı, Taksim Meydanı vb. diğer alanlarda yapılabilecekler üzerine çalışıyoruz. Bunları yaparsak potansiyel artar, ama herkesin üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi ve stratejilerini hazırlaması gerekiyor.

Kentin genel stratejileri nedir? Biz bundan sonra hangi roller içine gireceğiz? İlkelerimiz nelerdir? Kentlerin kendi vizyonlarına sahip olacakları, kendi eylemlerini üretecekleri bir norm sağlanması gerektiğini düşünüyorum. Bence pandeminin turizme verdiği önemli bir ders var. Turizm sektörü, merkezi hükümete olan bağımlılığıyla aslında ne kadar kırılgan ve güçsüz bir yapı olduğunu gösterdi. Ben bu kadar büyük bir sektörden 13-14 milyon ziyaretçiye ve 15 milyar dolarlık gelire sahip İstanbul için bakanlık nezdinde bu tür krizleri yönetecek akıllıca kurgulanmış bir yapı, stratejik bir bakış açısı olmasını beklerdim. Zamanında bomba patladığında da turizm düştü. Dolayısıyla bu krizleri atlatabilecek bir deneyim olması gerekir diye düşünüyorum. Bu anlamda işbirliği içinde olmaları gerektiğini düşünüyorum. Merkezi hükümette kim olursa olsun, kendi geleceğine sahip çıkacak bir sigorta, bir önlem ya da destek politik kurgu mekanizması olması gerekir.

Bu iş, bugün kazanıyorum işler yolunda, yarın zor gün gelince bana destek verin şeklinde olmamalı. Kazandığı iyi günden, kötü güne ayıracak, kendini bütçelendirecek ve dinamik kılacak bir yapı kurulması lazım. Bu anlamda turizm sektörü, aslında içindeki insan kaynağıyla oldukça kaliteli bir sektör, yapabilecek gücü de var, ama her ülkenin genel alışkanlıklarından kaynaklı kırılganlığı

da söz konusu. Şu anki tablo da bunun somut bir örneği oldu. Turizm sektörünün kendi yapılanmasını gözden geçirmesi gerektiğini düşünüyorum.

Pandemi ve iklim krizi, tam da bu konuya işaret ediyor. Çünkü biz, tesisler, deniz ve kumsal varsa her şeyi hallederiz sanıyorduk. Oysa böyle olmadığını görüyoruz. İnsanların artık başka talepleri olduğunu görüyoruz. Bu konuda yerel yönetimlerin nasıl bir inisiyatifi olabilir? Bu bağlamda İstanbul'un acil eylem planı nedir? Değişen seyahat pratiklerini değerlendiriyor ve buna hazırlık yapıyor mu?

BAHATTİN YÜCEL: Ben sektörün, özellikle bakanlığın bu konuda yetersiz kaldığını düşünüyorum, hatta kibarca ifade edecek olursak, henüz yeterli hareketliliğe geçmediğini düşünüyorum. Pandeminin ortaya çıkardığı bu sonuçlar, ciddi ve kökten bir değişikliğin zorunlu olduğunu gösteriyor. Kökten değişmek lazım. Bir kere şunu söyleyeyim. Bu süreçte sadece pandeminin de etkisi yok, dünyadaki değişimin kaçınılmaz sonucu. 100 yıldan daha yaşlı tur operatörleri, finansal enstrüman üreten kuruluşlardır. Havayolları şirketleri, kiralık oto işletmelerinin en ünlüleri, en büyükleri, en fazla müşteri portföyüne sahip olanları iflas etti, kapandılar. Bugün yoklar. Bu, şunu gösteriyor bize. Şu anda bölgede finans üreten ülke tüketicisi Almanlar'dır.

Almanların da büyük operatörleri ya iflas etti ya büyük zorluklarla karşı karşıya kaldı. Uzun ve orta vadeli kamu yardımı almazlarsa, risklerini karşılamaları, hayatlarını sürdürmeleri söz konusu değil.

Kitle turizminin yerini insanların bireysel kararlarıyla belirleyeceği yeni bir dönem olacak. Bunun birkaç tane özelliği ve yerele düşen ciddi fonksiyonlar var. Bunlardan biri, insanların kontrol edebilecekleri büyüklükte, hijyenik koşullarda, güvende hissedecekleri alanda tatil yapması. Yani daha küçük ölçekli tatil köyleri, siteler söz konusu olacak. Türkiye'nin uyuyan bir potansiyeli var. Vergi kanunlarında gerçekçi ve hızlı değişiklik yapılırsa, ikinci konutlar yeniden ekonomik fonksiyonlara kavuşabilir. 600.000'in üzerinde ikinci konutumuz var. Bunun aşağı yukarı 400.000'i kıyı bandında, bu çok önemli. Ortalama dört kişiyle çarparsak, birdenbire muazzam bir yatak kapasitesi çıkıyor. 1.6 milyon yatak, ciddi bir rakam. İnsanlar buna yönelecek. Bu aşamada da yerel yönetimler öne çıkacak. Çünkü bütün hizmetlerin denetlenmesini, sınıflandırılmasını, sürdürülebilir standart hizmetlerin verilmesini sağlayacak kurumlar, yerel yönetimlerdir. Yerel yönetimlerin sektörle, sektörün bileşenleriyle, paydaşlarıyla bir araya gelerek bu konuyu ele alması ve harekete geçmesi gerekir. Bu, tartışılan bir konu.

Pandemi sürecine ilişkin varsayımlarla 2025 yılında 2019 koşullarına dönülebileceği düşünülüyor. Şimdi 2021'deyiz. Önümüzde dört sezon var. Öyle düşünelim. Özcan Bey, güzel değerlendirdi, insanlara yanlış bilgi vererek umutları yeşertmek siyasi bir model ve yönetim biçimi olamaz. Yapmamız gereken, dünyadaki bu gelişme karşısında Türkiye açısından da herkesle eşit durumda olduğumuzu gösterecek biçimde davranmak. Yunanistan, bu konuştuklarımızı yaşadı. Bu konuları 1.5 yıldır konuşuyoruz.

İstanbul, bireysel turizm açısından insanların seçeceği yerlerin başında geliyor. İstanbul, bir mücevher, fakat biz o mücevheri çok yonttuk, değerini de düşürdük. İstanbul hâlâ direnmiyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yeni yönetimi böyle bir atılımı gerçekleştirmek için çalışıyor. İstanbul'un yeniden iyi bir çekim merkezi olacağını düşünüyorum. Ama bunu yaparken dikkat etmemiz gereken şu: Bunu turistler için yapmamalıyız. Bunu İstanbul'da hep birlikte yaşayan İstanbullular için yapmalıyız, turistler de bu standartlara istediği zaman gelir, katılır. İnsanlar, ulaşımında kolaylık yaşarsa, sağlık koşullarından emin olursa, yediği yemeğin, kaldığı otelin, yaptığı alışverişin, gittiği müzenin uluslararası standartta olduğunu görürse zaten gelir. Hizmeti belli standartlarda veya yerel yönetiminin patronajında düzenlersek, sürekli ve sürdürülebilir hâle getirirsek İstanbul'un dünyada rekor kırmaması, daha iyi olmaması, daha fazla talep almaması için hiçbir neden yok. İstanbul, -çoğunu bildiğim ve biraz da ilgilendiğim için söylüyorum- ne New York'la ne Londra'yla ne Paris'le kıyaslanabilir. Biz şimdiye kadar onu yok etmek için elimizden geleni yaptık. Umarım bundan sonra kurtarabildiklerimizle farklı ve nitelikli bir turizm destinasyonu hâline getirebiliriz İstanbul'u.

ÖZCAN BIÇER: Çanakkale'den bir örnek vereyim. Anzaklar, geçtiğimiz yıllarda 30-40.000 kişi gelip, bir hafta kalıp, sabah güneş doğarken törenlerini yaparlardı. Arada bir-iki tanesi alkol almış da, öteki de kavga etmiş diyen merkezi hükümet tarafından Anzakların alkol almasına yönelik yasak getirildi. Şu anda -geçen yıl itibarıyla söylüyorum- buraya gelen kişi sayısı, sekiz. Turizm, yerel bir kavramdır.

Merkezi hükümet tarafından genel ilkeler getirilir, ama zenginliğin yaratılmasındaki gerekli çaba yerelde birikir ve bunun sahibi yereldir. Tüm dünyanın yerel dinamikleri güçlü kullandığı bir dönemde merkezi hükümet oturup da ben her şeyi bilirim, her şey benden sorulur kafasıyla özellikle turizm gibi çeşitlilik ve zenginlik içermesi gereken bir sektör konusunda rol almaya kalkarsa -Turizm Teşvik Yasası adı altında mecliste olan yasa taslağı gibi- korkunç durumlarla karşı karşıya kalırız.

BAHATTİN YÜCEL: 2006'da çıkarılan yasa da değişiklik yaparak turizm işletmelerini, daha doğrusu yerel yönetimlerin elindeki turizmle ilgili bütün her şeyi almaya çalışıyorlar.

ÖZCAN BIÇER: Belediye plajının yönetiminde bundan sonra bakanlık söz sahibi, siz anlayın artık.

BAHATTİN YÜCEL: Dünya yerelleşirken Türkiye'yi merkezileştirmeye çalışıyorlar. Facia bu.

ÖZCAN BIÇER: Orman Bakanlığı'ndan bir yer kiralamak istiyorsanız bundan sonra Orman Bakanı'na sormayacakmışsınız. Son 20 yıldır Türkiye'de dikeyleşen yönetim yapısı, turizm sektörünü mahvediyor. Çünkü turizm sektörü, yatay bir yapıdadır. Dünyanın her yerinde böyledir. Turizmin dikeyleşmesi, turizmi yok ediyor. Pandemiyle birlikte "Mass Turizm" denen turizm türünün sürdürülebilir olacağını da düşünmüyorum.

Daha bireysel, doğaya yakın, çevresel unsurlara dikkat eden bir turizm dalgası geliyor. Bunun karşısında da alternatif yaratacak bakış açısının olduğunu düşünmüyorum. Büyük bir hata yapıyorlar.

Merkezi yönetim, özellikle kıyıların olduğu yerdeki rant alanlarına göz dikiyor, bunu hepimiz biliyoruz. Bu yasa değişikliğinin altında da bu var. Peki yerel yönetimlerin tepki vermelerinde de bir sıkıntı var mı sizce? Merkezileşme, yerel yönetimlere elindeki yetkileri kaybetme korkusu yaşatırken uzlaşma için zorlayan bir Demokles Kılıcı mı? Bu nasıl aşılabilir?

ÖZCAN BIÇER: Yerel yönetimler, turizm sahasında yetki anlamında pek söz sahibi değil. Yerel yönetimlerin kapasitelerinin ve yetkilerinin sınırlı olmasından kaynaklı bir sorun da var. Örnek vereyim. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde turizm şu an bir müdürlük üzerinden yürütülüyor. Bütçesi sınırlı, 10-15 kişilik bir müdürlükten bahsediyoruz. Dolayısıyla hem yetki hem insan kaynağı hem de finansman sorunu var. Küçük ölçeklerdeki turizm, belediyenin temel işlerinin dışında bir konu gibi görünüyor. İlçe belediyesi belki biraz daha yakın olabilir. Çünkü ilçe belediyesi en azından bir otele vs. ruhsat verebiliyor, ama büyükşehir belediyesinin dışında kalıyor, bunu da söylemek zorundayım. Biz, İstanbul'da yaklaşık 300 insanın içinde olduğu platformu aslında tam da bu eksikliğin farkında olarak kurduk. Yani belediyenin yetki alanında olmayabilir, ama ilgi alanında olmak zorunda. Bu kentte olan biten, gelen misafirlerin yaşadığı deneyimler bizim kentimizin de imajını etkiliyor. Yeri geliyor bizim kentsel yaşamımızı, trafiğimizi etkiliyor.

Dolayısıyla bu işe ilgi duymamak, bu konuyu izlememek, bu konuda sektörün hâlini anlamamak mümkün değil. O yüzden harekete geçtik. Diğer kentlerde de hareket olduğunu düşünüyorum. İzmir, yanlış bilmiyorsam, geçen yıl bir daire başkanlığı kurdu. İzmir Vakfı'nın üzerinde bir aplikasyon geliştirdiler, İzmir'le ilgili turizm geliştirme stratejisi yayınladılar.

BAHATTİN YÜCEL: İzmir'in çalışmaları önemli, ama alacakları sonuçla değerlendirmek daha doğru olur. Mesela Çeşme yarımadasıyla ilgili yeni bir işgal planı uygulanıyor. Böyle bir hazırlık var.

ÖZCAN BIÇER: Teşvik Yasası, muhtemelen içerdiği, kullandığı araçlar itibarıyla o projenin revize edilmesi için özellikle çıkarılmak istenen bir yasa.

BAHATTİN YÜCEL: Çeşme yarımadasıyla ilgili konu gündeme geleli bir yıl oldu. Ben karşı çıkmıştım. O zaman örgütlü bir biçimde karşı çıksalar, bunu bir yatırım değil, yağma girişimi olarak değerlendirselelerdi o bölgedeki halkın desteğini de alırlardı. Haziran ayında İzmir'de bir toplantı olacak. O bölgenin katılımıyla karşı çıkılacak. Çünkü istenen, 20 tane golf alanı, yat limanları gibi projeler. O bölgenin ilgi çekmesinin temel nedeni, günümüze kadar korunmuş olmasıdır. Bunu ortadan kaldırmak demek, oturma ve yapılaşma izni demek, orası elden çıkar. Yapılması gereken, herkesin ortak malı olan doğal güzelliklerin rant hedefiyle bozulmasına karşı çıkmak. Bu, bir sorumluluk. O bölgedeki yaşam biçimine duyulan tepkiyi de dikkate alarak değerlendirmemiz lazım. Ben, bölgede yaşayan insanların bu yağmaya karşı çıkacaklarına inanıyorum. Çeşme yarımadası projesine karşı çıkmak, sadece o bölgede yaşayanların değil, hepimizin boynunun borcu. Bu, bence İzmir'in de en önemli işi.

İstanbul'un acil eylem planı nedir? Kentler, özellikle iklim krizi ve pandemi vesilesiyle her şeyi gözden geçiriyor. Kent turizmi önemli bir yer tutuyor. İstanbul'un gelecek projeksiyonunda ne var?

ÖZCAN BIÇER: Acil kısmında biz bu yıl bir şey olacağını düşünmüyoruz. 2022'yi açılış sezonu olarak görmeye başladık. Gelecek sezonun açılışına yönelik ne yapabiliriz diye düşünmüyoruz. Önümüzde birtakım fırsatlar var.

Mesela İstanbul, UNESCO tarafından ilan edilmiş "Dünya Tasarım Kenti" unvanına sahip. Bu, pandemi yüzünden ertelendi. Bu yıl olacaktı normalde. Alınan global kararlarla bir sonraki yıla aktarıldı. Dolayısıyla bir sonraki yıl, kültür aktivitelerinin, tasarımla ilgili aktivitelerin önde olduğu, tasarım merkezi gibi altyapıların, tesislerin açılacağı bir yıla giriyoruz. Bunun da turizmde bir karşılığı olur mutlaka. Çünkü UNESCO Tasarım Kenti olan bir kent, normal zamanlardan daha çok ilgi çekiyor. Bu süreç için hazırlık yapıyoruz. Bir taraftan bir tasarım merkezi yapılıyor. Öte yandan, kentin nerelerinde tasarım odaklı farklı işler yapılabilir, projeler geliştirilebilir diye tasarım ekosisteminin içinde olduğu bir çalışma başladı. Bunu bir fırsat olarak görüyoruz ve değerlendirmek için elimizden geleni yapıyoruz.

Taksim Meydanı, Kadıköy Meydanı, Üsküdar'da Salacak Sahili, Haliç kıyıları, Yenikapı dolgu alanı, Yedikule Gazhanesi, Hasanpaşa Gazhanesi, Karasuları gibi projelere İstanbul Turizm Platformu eklemeli. Eklemeliğimiz için o projelerin standart bir kentsel alan düzenlemesinin yanı sıra turistlere hitap edecek normlarla geliştirilmesi, uygun altyapılarının olması için de gözden geçiriyor, geliştiriyoruz.

Bulgur Palas da geliştirmeye çalıştıklarımızdan bir tanesi. Rum Yetimhanesi'nin restorasyonu içerisindeyiz. Dolayısıyla standart kentsel işleri turizm tarafından zenginleştirip gelecek yıla turistler için en üst seviyede yararlanacağı bir normda olması için çaba gösteriyoruz.

Büyükşehir belediyesini uluslararası iletişim ağlarına dahil etmeye başladık. Gastronomi, engelsiz turizm vb. uluslararası ağlarda görünür olmaya başladık. Bu üyelikler biraz vakit alıyor, onlar tamamlandı. O tarafta ilerledik, turistlerin görebileceği referansların, ağların paydaşı hâline geldik.

Dediğiniz gibi, iklim krizi ve pandemi sonrasındaki davranış biçimleri bireysel turizmin öne çıkacağını gösteriyor. Bu anlamda karavan camping, karavan parking, doğa içinde grand parking denilen yeni turizm türlerini inceliyoruz. Yenikapı, Maltepe gibi yerlerde belirli alanları karavan parking için, bizim yeşil alanlarımızda kalan Büyükçekmece, Sarıyer bölgesindeki alanı karavan camping için ayırmak gibi bu turizme yönelik altyapılar geliştirmeye başladık. Bunlar bizden önce yapılmamıştı. Kendi içimizde de turizm uygulamasını çalıştırmaya başladık.

İstanbul'da yaklaşık 35.000 kültür envanteri, varlığı var. Bu varlıkların nerede olduğu biliniyor, ama kimin için ne anlam ifade ettiği bilinmiyor. Mesela Ortodoks bir Ukraynalı geldiğinde patrikhaneye bağlı olduğu için öyle yerler görmek istiyor. Ama bununla ilgili bir ayırım, bu varlıkların nerede olduğuna dair bir sunum yoktu. Onu fark ettik. "Turistten Bul" adında turistik uygulama geliştirmek için yapıyoruz. Turistin kente geldiği andan itibaren hem bizim İstanbul kartın mobil versiyonu üzerinden bir turist kartı için ödeme sistemlerine sahip olacağı hem de ihtiyaç duyacağı zamanlarda ve alanlarda dijital hizmet alabileceği -Bahattin Bey'in önerisiyle başlattığımız, eğlence restoranlarının da içinde olduğu- bir kalite programı. Tesislere gittiğinde orada kendi istediği standartlarda hizmet alabileceğine dair bir akreditasyon programı diyelim buna. Gittiği yerde yabancı dil bilen, servis kalitesi ya da engelli hizmeti standartlarını da içeren bir programla entegre edeceğiz. Sonuçta gelen turist istediği kalitede, hesapta yanılmayacağı, alacağı serviste belli bir kaliteyi yaşayacağı mekânları bulabilecek. Bir de "emergency" kısmı koyuyoruz. Bir turist, başı belaya girdiğinde nereye arayacağını bilmiyor. Bu uygulama üzerinde acil durumlar için bir işlev olsun istiyoruz. Yani dijital bir platform da geliştiriyoruz. Bu da büyük bir iş.

Sonrasında sektörle dikey çalışan yapıları işbirliğine, birlikte çalışmaya, ortak proje yapmaya çeken bir yapıyı koordine etmeye çalışıyoruz. Hatta en zor yaptığımız iş bu. Çünkü bu, bakış açılarında değişim gerektiriyor. Şimdiye kadar yapılan işleri, farklı şekilde ele almanızı gerektiriyor. Az önce dediğimiz gibi, yetki sınırları olan bir belediyeye her şeyi yapmak mümkün değil, ama insanların bir araya gelmesiyle doğacak gücün ne kadar önemli olduğunu insanlara ve kurumlara hatırlatmamız gerekiyor. Biraz o tarafta çaba gösteriyoruz.

Kentte turistik bir harita yok. Engelli bir insan kente geldiği zaman içine gireceği binanın nasıl olduğunu bilmiyor. Mesela görme engelliye dokunabileceği bir maket koymanız gerekiyor, içine girmeden hiç olmazsa elleriyle dokunarak hissedebilsin diye. Bunlar, mikro projeler, o tarafta da çalışıyoruz.

Tarihî yarımada sirkülasyonla ilgili sorunlar gördük, otobüsler bir yerden giriyor, bir yerden çıkıyor, nereye park ettikleri belli değil. Tarihî yarımada turistik bir ulaşım planı yapmaya başladık. Bundan sonra tüm operatörlerin rahat edeceği, kimin nasıl davranacağını bileceği bir düzen getirmeye çalışıyoruz. O çalışma başladı. Eskiden kalma turizm master planımız var, 12.000 sayfalık bir rapor. Kentte pek bir işe yaramamıştı. Biz, sektörle birlikte ortak kararların alındığı bir master plan yapıyoruz. Ona başlıyoruz. Burada da her sektörün birlikte davranacağı, karar alacağı, taşın altına elini birlikte koyacağı, yeri geldiği zaman yatırım için dahi aksiyon alabileceği bir normda olması için düzenliyoruz. Belediye tarafından yapılabilecek şekilde akademik bir çalışma değil, gerçekten işe yarayan bir iş planı istiyoruz. O konuda da sektör bize destek oluyor. Bu konuyu çalışıyoruz.

114 tane proje var. Bu 114 projeyi İstanbul Turizm Platformu'na sorarak derecelendirdik. Yani acil olanlar, önemli olanlar, acil olan ama önemli olmayanlar hangileri diye sorduk.

Dolayısıyla sektörün de bu projeleri aşamalandırmasına imkân verdik. İç programımız da biraz oradan çıkıyor. Bu fikirleri idareyle test ediyoruz. Yatırımlara, insan kaynaklarına ve önümüzdeki düzenlere ilişkin karşılaştırmalara, örtüşmelerine bakıyoruz. Sonra projeler kendi kendilerine mobilize olmaya başlıyor.

Mesela İstanbul'da bir helikopter turu yok. Bu turla ilgili bir analiz çalışması yaptık. Nerede yapabiliriz böyle bir şeyi? Hiç olmazsa Galata Port'la bağlantılı olarak kısa süreli gelen turistin kent üzerinde bir tur sahibi olabilmesi, kenti en azından yukarıdan da olsa görebilmesi için.

Rotalar çalışmamız var. İstanbul'daki tüm doğal rotaları, gastronomi rotalarını, kültür rotalarını, inanç rotalarını ayrıştırıyoruz. Bu çalışmayı İstanbul Rehberler Odası'yla yapıyoruz.

Tarihî yarımada da önceki dönemden Ulaşım, Trafik Komisyonu tarafından açıklanan birtakım yayalaştırma kararları var. Bunlar turiste yönelik idari karar olarak alınmış, ama kentin içinde bu alanlarla ilgili hiçbir düzenleme yapılmadığı için bölük pörçük kâğıt üzerinde duruyordu. Şimdi onları birbirine entegre eden, biraz da tarihî yarımada da yaya ve bisiklet odaklı, hatta dizel yakıtlı araçların giremeyeceği, elektrikli araçların girebileceği bir mekânsal düzenlemeye de başlıyoruz. O da önemli, çünkü onlarca yıldır alınmış kararlar ve hiçbir şekilde uygulanmamış nedense. Kültür varlıkları tarafında belediyeye ya da tüzel kişilere ait, deprem riski yüzünden şimdiye kadar hiçbir şekilde belgelenmeyen, dijital belgesi yapılmayan varlıklar olduğunu saptadık. Onları belgelemeye çalışıyoruz. Turizm tarafındaki hazinemiz, kültür varlıkları. Bir deprem olursa, onları yeniden yapabilecek, restore edebilecek bir dijital belgeleme sürecinin tamamlanmasını düşündük.

“TURİZM MASTER PLANI ŞART”

TUR-İD neden kuruldu? Amacı nedir?

CENGİZ TERZİ: Turizm İşbirliği Derneği, Mayıs 2020’de WhatsApp grubuyla başladı. Pandemi gündeminin en yoğun olduğu dönemde turizme ve turizm paydaşlarına nasıl katkımız olabilir diye düşünürken bu grubu kurdum. Şehir otellerini, termal otellerde çalışanları, teknecileri, vize ve sigorta satanları, resort otellerden turizm profesyonellerini, karavancıları gruba dahil ettim. Bu grubu kurma sebepim, paydaşların pandemi sürecinden daha az zarar görmelerine ve katma değer sağlanması için kendi aralarında işbirliği yapmalarına olanak sağlamaktı. Örneğin, tekne sahibi birine ihtiyacı olan diğer kişinin ulaşmasını sağladık. Ekim ayından sonra Turizm İşbirliği Derneği adıyla resmî bir dernek olduk.

Bu derneğin temelini pandeminin neden olduğu zorunlu bir sosyal platform oluşturdu değil mi?

CENGİZ TERZİ: Evet, üyelerimizle birlikte sektöre nasıl fayda sağlayabileceğimiz üzerine kafa yorduk. Bize katılanların çoğu kendi aralarında iş yaptılar ve katma değer sağladılar. Bunu yaparken pandeminin zararlarını en aza indirmeye çalıştık, hâlâ bu amaçla çalışıyoruz. Biliyorsunuz, dernekler ticaret yapamıyor, ama belli bir noktadan sonra yapma zorunluluğu söz konusu oluyor. Gelecek yıl şirketleşme yoluna gideceğiz, paydaşlarımıza yarar sağlamak için çalışacağız.

Turizm sektörü pandeminin gölgesindeki ikinci sezonu yaşıyor. 2021 projeksiyonunuz nedir? 2022 nasıl bir yıl olur?

CENGİZ TERZİ: Bildiğiniz üzere turizm sektörü hâlâ 2020’nin yaralarını sarmaya çalışıyor. 2021’de yurtdışından yoğun turist beklemiyoruz. Otel işletmecileriyle sürekli bilgi paylaşımı yapıyoruz ve geçen yılki taleplerle bu yılki talepleri karşılaştırıyoruz. Rezervasyonların geçen yıla göre çok düşük olduğunu görüyoruz. Türkiye’deki Covid-19 vakalarının seyrinin güven vermediği anlaşılıyor. En iyi oteller ve hizmet bizde ama güven vermediğiniz sürece turistler gelmek istemiyor, bu da bizim 2022 yılı turizm gelirimizi etkiliyor. Görünen o ki, bu yıl hedefler tümüyle tutmayacak, fakat insanların bunaldığını da biliyoruz. Ülkemizdeki insanların denize, kuma, güneşe ihtiyacı var. Nefes almamız gerekiyor. Geçen haftalarda on yedi günlük bir kapatma yaşadık. Son on gündür yüksek oranda rezervasyon talepleri geliyor. Öncelikle de resort otellere. Kalabalığa karışmak istemeyen insanlar butik otel odaları, tekneler, villalar veya karavanlar kiralyor. Çok kalabalık olmayan yerlerde rezervasyonlar artıyor, insanlar kalabalık olmayan kültür turlarına yöneliyor. Pandeminin sağlıklı sona ermesini dört gözle bekliyoruz, ama sürecin ne kadar süreceğini de öngöremiyoruz. Bu yıl, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarındaki durum 2022’yle ilgili fikir verecektir. Bilim insanları sonbaharda biraz rahatlayacağımızı söylüyor. 2022’nin ilkbaharından itibaren biraz rahatlayabilir, 2018-2019 yıllarındaki durumu yakalayabiliriz diye düşünüyorum.

TUR-İD, turizm profesyonellerinin ağırlıklı olduğu bir kuruluş. İstihdam açısından sektör oldukça daraldı. İstihdamdaki bu daralmayı siz nasıl görüyorsunuz? Alanın profesyonelleri başka sektörlerle kaydı mı?

AKAY ÖNDEYER: İç turizmle alakalı ciddi bir yoğunluk olduğunu söyleyebilirim. Özellikle aşı olan insanlar gezilere, turlara ilgi gösteriyorlar, fakat rehber kadromuzun daraldığını görebiliyoruz. Aradığımız rehberler veya otel müdürleri işi bıraktıklarını, başka yerlerde üretimde ve tarımda çalıştıklarını anlatıyorlar. Yeni yetişen kişilerde de bir kayıp var. Dolayısıyla mecbur olanlar haricinde neredeyse hiç kimse kalmadı. Acenteler veya işletmeler de şunu diyor: “Covid patladı, bir-iki senedir iş yok ama bir sürü acente açıldı. Bu nasıl oldu?” Şunu göz ardı ediyorlar, o insanlar mecburiyetten 200-300.000 TL değerindeki belgeleri 30-40.000 TL’ye satmak zorunda kaldı. Bazı büyük şirketler de nasılsa değerlendirir diye bu belgelerden üçer-dörder tane aldı, bu da istatistiklere girdi. Bu durum sanki turizm sektörünün tuzu kurumuş gibi bir algı yarattı. 2019, Türkiye için rekor bir yıldır, 2020 de şahane olacaktı, ama pandemi nedeniyle %100 olan potansiyel %20-25’lere indi. Biz de bunun farkına vardık ve Turizm İşbirliği Derneği’ni kurduk. İstihdam konusunda istatistiklere yansımaya ciddi bir yok oluş olduğunu düşünüyorum.

Otellerde durum nasıl? El değiştiren otel sayısı çok mu?

HAKAN ŞENEL: Çok fazla. Geçmişte iletişimde olduğumuz bazı otel zincirlerinin yabancı yatırımcılar veya tekeller tarafından alındığını görüyoruz. Buraya müşteri olarak gitmem diyeceğiniz en ücra tesisleri bile bu büyük isimlerin ödeme yatırımlarıyla kapattığını, oralarda dahi rezervasyon yaptırmadıklarını söyleyebiliriz. Turizm sektöründe hangi işletmeler ayakta kalır, önümüzdeki iki-üç ayda belli olacak. Cengiz Bey’in de söylediği gibi, 2022’nin Mayıs ayından önce net konuşmak mümkün değil. Belki salgında yeni pikler yaşayacağız, hazırlıklı olmak zorundayız. Bu açıdan manzara pek umut verici görünmüyor açıkçası.

TUR-İD
Turizm İşbirliği Derneği

Röportaj

TUR-İD

Turizm İşbirliği Derneği

CENGİZ TERZİ

Başkan

CENGİZ TERZİ

1990 yılından itibaren turizm sektörünün çeşitli bileşenlerinde üst düzey görevler aldı. 2018 yılından bu yana çeşitli hotellere ve tur operatörlerine danışmanlık hizmeti veriyor.

AKAY ÖNDEYER

Başkan Yardımcısı - YK Üyesi

AKAY ÖNDEYER

1990 yılından itibaren turizm sektöründe otelcilikten seyahat acenteliğine kadar birçok alanda yönetici olarak görev aldı. Hâlen seyahat acentesi yöneticiliği yapıyor. Turizm İşbirliği Derneği’nde kurucu üyedir.

HAKAN ŞENEL

Genel Sekreter - YK Üyesi

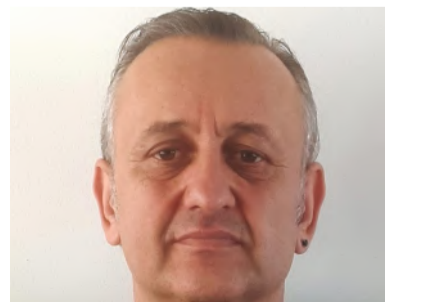

HAKAN ŞENEL

Anadolu Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Bölümü’nü bitirdi. 1999-2012 yılları arasında yurtiçi kültür turları ve organizasyonları alanında çalıştı. 2013 yılından bu yana incoming ve mice organizasyonu yapıyor.

SAMİ YÜREKLİ

YK Üyesi

SAMİ YÜREKLİ

Dokuz Eylül Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Bölümü’nden mezun oldu. Hotelcilik, acentecilik ve turizm işletmeciliği alanlarında çalışıyor.

Yeni normal, dünyayı etkiledi. İklim krizi nedeniyle turizm anlayışında farklılaşma başlamıştı, ama pandemi önemli bir dönüm noktası oldu. Bu açıdan sizce sektörde nasıl bir değişim oluyor? Seyahat pratiklerinde ve hizmet alanlarında ne tür değişimler öngörüyorsunuz? Türkiye, 5 yıldızlı oteller, deniz, kum tatil konseptiyle ilerliyordu, böyle devam edecek mi?

HAKAN ŞENEL: Yeni normale hiç alışkın değiliz. İnsanımız yüz yüze temasa alışık ama pandemi nedeniyle şirketlerin, otellerin, turizmle uğraşan acentelerin hepsi sanal ortama dönmek zorunda kaldı. Yurtdışından hiç turist gelmedi. Yeni normalde artık kalabalık gruplar yok. Herkes büyük oteller yerine büyük villalara, bireysel tatillere yönelmeye başladı. Otelerde aktiviteler devam ediyor, ama yeni normalin içinde kalabalık partiler, organizasyonlar yok. Oteller daha sakin organizasyonlar yapmaya özen gösteriyor. Tatile gidemeyenler için sanal turlar yapılıyor, müzeler de sanal gezilebiliyor. Yeni normal, deniz, kum ve güneşten ziyade bilgisayar, internet ve teknolojiyle hemhal olmuş durumda. Oteller aslında bu konuda oldukça başarılı. Bir şeyler üretmek istiyorlar; yurtdışından gelecek olan turistlere farklı fırsatlar sunmak istiyorlar, ama 2021'de kalabalık bir talep öngörmüyoruz. 2022'nin başlarında yurtdışı turizminin canlanmasını umuyoruz. Teknolojik yeniliklerden ötürü personel bulmak da zorlaşıyor, çünkü uyum sağlayamayan herkes başka sektöre kaymış durumda. Bu yüzden Turizm İşbirliği Derneği olarak yeni normalin içinde dayanışma örgütlemeye çalışıyoruz.

Şimdiye dek dünyada kitle turizmi çok yaygındı. Bütün planlamalar bunun üzerine yapılıyordu. Yeni normalde kitle turizminin araçları da değişecek gibi görünüyor. Hem destinasyonları gözden geçirmek hem de yeni bir turizm "master planı" oluşturmak gerekiyor. Bu, nasıl planlanacak?

SAMİ YÜREKLİ: Turizm master planı çok önemli. Yaklaşık otuz beş yıldır bu işin içindeyim, turizmle ilgili birçok dernekte ve kuruluşta görev aldım. En büyük sıkıntı, ülkemizin turizm master planının olmamasıdır. TURSAB, Otelciler Birliği ve Turizm Bakanlığı bu konuda kılını kıpırdatmamıştır. TUR-İD'in doğmasının ana sebeplerinden bir tanesi budur, turizm profesyonellerini ortak akıl altında toplayıp ihtiyacı olana yol göstermektir. Birçok çalışmamız ve planımız var. Önemli olan, siyasi iradenin bu konuya nasıl baktığı. Bizim sektörümüzün en büyük sıkıntılarından bir tanesi de siyasi iradenin turizme bakış açısı. Turizm Bakanı'nın sektörün içinden olması turizmcileri umutlandırmıştı ama ne yazık ki bu durum bir fark yaratmadı. Turizm master planı şart. TUR-ID bu zorunluluklardan ortaya çıktı. Oyunun bir piyonu değil de, oyun kuranı olduğumuzu daha ileriki aşamalarda göreceksiniz.

Seyahat pratiklerindeki değişiklikleri nasıl yöneteceksiniz? Kitle turizmi anlayışından butik turistik organizasyonlara geçiş nasıl olacak?

CENGİZ TERZİ: İnsanlar büyük tesislerde konaklama yapmak istemiyor. Pandeminin ilk zamanlarında her şey dahil sistemli otellerin bu konseptten vazgeçeceklerini düşündüm, ama öyle olmadı. O süreçte bu otelleri ziyaret ettik. Mesela öğlen yemeklerinde sosyal mesafenin olmadığını gördük. Açık büfelerin olduğu yere bölmeler yerleştirilmiş, ama 2.000-3.000 kişilik otelde bu düzeni sürdürmek zor. Bir buçuk metre mesafeyi gözettiğinizde insanlar bir kilometrelik kuyruklar oluşturuyordu. Bu ortamdan çekinen insanların çoğu da butik otellere veya müstakil tatillere yöneldi. Bazı yerler kişiye özel turlar yapmaya başladı. Örneğin, "Çantayı Kap Gel Otobüsümüzü Takip Et" gibi kampanyalar yapıldı, ama bu yöntem tutmadı. Sonuç itibarıyla insanlar alternatif konaklamalar ayarlamaya başladı.

Bu durumda acentelerin işi zor. Çünkü büyük turların kârı çok, ama küçük turlar internet olanakları anlamına geliyor. Bu konudaki önlemler neler?

CENGİZ TERZİ: Dijital çağda herkes çevrimiçi rezervasyonu kendisi yapıyor. Otellerin çoğu aracılık yapan acenteleri aradan çıkarmak istiyor. Facebook'tan ya da Instagram'dan kampanyalar yapılıyor. Acenteler saf dışı kalıyor. Müşteri sizin tavsiye ettiğiniz otelin ismini alıyor, yarım saat sonra uğrayacağım diyor, oteli arıyor ve daha uygun fiyat alıyor. Acente mesai harcıyor, hizmet veriyor, ama iş yapamamış oluyor. Master planın bu sorunlara yönelik çözüm önerileri de sunması lazım. Önceden herkes evini, dükkânını kendisi kiraya verebiliyordu. Emlakçılar ayaklandı, yalnızca biz yaparız bu işi dediler. Emlakçılar Birliği birkaç belge zorunluluğu çıkardı. Kendi dükkânınızda kiralık duyurusu yaparsanız tazminat davası açıyorlar. Bunun bir benzerinin acenteler tarafından yapılması gerekiyor. Villaları da emlakçılar kiralyor, biliyor musunuz? Turizm Bakanı, ne yazık ki bu konularla ilgilenmedi. Pandemiden önce Türkiye'de 14.000 acente vardı, bu sayı 9.000'e indi.

AKAY ÖNDEYER: Pandemi sonrası en büyük sorunlardan bir tanesi, hizmet verecek seyahat acentelerinin ve otellerin hizmet kalitesindeki düşüklük olacak. "Master plan" vurgumuzun nedenlerinden biri de bu. Sorunların ne olduğunu belirlemek ve bu sorunları makro açıdan ele almak lazım. İşsiz kalan turizmcilerin, kalifiye olmayan elemanla çalışmak zorunda kalan otellerin ve acentelerin sorunlarına bakalım istiyoruz.

Umarım 2021 tüm turizmcilere güzel kapılar açar, tünelin ucunu görürüz.

“YEREL YÖNETİMLERİN TURİZM PROFESYONELLERİYLE İŞBİRLİĞİ HAYATİ ÖNEM TAŞIYOR”

İnsanların tarihteki seyahat pratikleri/hareketliliği nasıl bir değişim gösteriyor?

SAADET ÖZEN: Bu soruya birkaç cümleyle cevap vermek gerçekten zor, zira Michel de Certeau'nun söylediği üzere, “Her anlatı bir yolculuk anlatısı, bir mekân pratiğidir.” Çok yakın zamana kadar fiziken yer değiştirme, toplumsal aygıtın düzenli işleyişi için temel şartlardan biriydi. Ekonomik faaliyet, savunma, kültürel alışverişler, başkasına bakarak kendini tanımlama ihtiyacı ve tabii statü edinme kaygısı ya da zevk için bu söylenebilir. Yolculuk, herhangi bir dönemde icat edilmedi, fakat mekânsal ve zamansal olarak amacında, sisteminde ve araçlarında dönüşümler oldu. Günümüzdeki yolculuk ekosisteminin kabaca 18. yüzyılda doğduğu söylenebilir. Yolculuk süresinin ve içeriğinin öngörülebilir hâle gelmesi, dolayısıyla yolculuğun bir “ürüne” dönüştürülerek pazarlanabilmesi, buna bağlı olarak turizmin doğuşu, sayısı giderek artan hareket eden bedenlerin yönetimi ve kontrolü için bazı rasyonel yöntemlerin sistematikleşmesi gibi kimi gelişmeler bu dönemde filizlendi. Eskiye göre en önemli fark, seyahatin yaygınlaşması ve daha büyük bir kitlenin bu faaliyete katılabileceği koşulların oluşmasıydı. Süreç, dünyanın her yerinde aynı şekilde yaşanmadı. Sözelimi turizmde ilişkiler hep “asimetrik” kaldı. Küresel hiyerarşiler, gezenlerle gezemeyenler arasındaki farkı da belirledi. Örneğin, Batı Avrupa’da iki savaş arası dönemde orta sınıflar yurtdışı seyahati tahayyül edebildikçe, Türkiye’de bu ancak 2000'lere doğru düşünölmeye başladı.

İklim krizi nedeniyle dünya bir süredir turizm dahil pek çok kitle hareketini, buna bağlı endüstriyi ve insan hareketlerini yeniden gözden geçiriyordu. Pandemi, bu sürece dramatik bir müdahale oldu. Seyahat pratiklerine bu iki faktör sizce nasıl yansdı? Gelecek dönemde nasıl yansiyacak? Turizmi nasıl bir dönüşüm bekliyor?

SAADET ÖZEN: Saf anlamda turizm (kültürel ya da keyfi bir faaliyet olarak organize yolculuk), seyahat alanının yalnızca bir parçası. Esasen bu hareketliliğin yarattığı ya da erişilebilir hâle getirdiği araçlar (ulaşım ve konaklama gibi), çalışma, eğitim vb. amaçlarla da büyük bir kitlenin hareket edebilmesini sağlıyordu. Fakat şimdi, fiziken bir yerden bir yere gitmeden çalışmak, eğitim almak, sosyal ilişkiler kurmak mümkün. Pandemiden sonra bu yeni sistemin ortadan kalkma ihtimali düşük görünüyor.

Turistik seyahat alışkanlığı varlığını korusa da, biçim değiştirmesi, grup hâlindeki organize seyahatin yerine bireysel organizasyonların ön plana çıkması mümkün. Zaten pandemiden önce de internetle birlikte küresel iletişim olanaklarının gelişmesi bunu düşündürüyordu.

Kentler ve kent turizmi bu durumdan nasıl etkilenecek? Önlemler ne olmalı?

SAADET ÖZEN: Kentler, gezen yeni kuşakların bundan on yıl önceki gibi yaşamadığını, iletişim olanaklarının muazzam seviyede gelişmiş olduğunu, siyasi ve kültürel bağlamda beklentilerinin değiştiğini bilmeli. Yerel yönetimlerin turizm profesyonelleriyle işbirliği bu bakımdan hayati bir önem taşıyor. Kentler, giderek artan münferit turistlere hitap eden alanları ve ortamları geliştirdiği oranda kazanacak. Eski turizm anlayışında misafirlerin ağırlıklı olarak tur programına göre hareket edeceği, belli alanlarda varlık göstereceği varsayıldı. Müzeler, belli semtler ve meydanlar, çarşılar vb. alanlar bu kitleye göre tasarlanabilirdi. Münferitler arttıkça kentin daha önce “yabancı varlığına” alışkın olmayan mekânları da hareketliliğe dahil olacak. Güvenlik, ulaşım, hijyen başta olmak üzere her başlığın tekrar düşünülmesi gerekiyor.

Siz aynı zamanda bir rehbersiniz. Rehberler, turizmin yaşadığı sorunlarda adı en az anılan grup oldu. Onlar bu süreçten nasıl etkileniyor? Sektörü bırakıyorlar mı? Gözlemlerinizi nedir?

SAADET ÖZEN: Bugünkü gibi turizmin çöktüğü koşullarda elbette sektör değiştirmek zorunda kalanlar oluyor, ancak genel işsizlikten dolayı bu da kolay değil. Muazzam hacimdeki nitelikli işgücü atıl durumda kalıyor. Rehberler, turistlerin ülkeye en kuvvetli bağlantısı, giderken zihninde taşıdığı izlenimlerin dolaysız mimarıdır. Rehber, güvenlikten hijyene kadar her konuda birinci derecede rol oynar. Bunun yanı sıra turizmin işleyişindeki olumsuzlukları turistlerin hoş görebileceği noktaya çekme işi de rehberlerindir. Rehberler, bir temsil yeteneği, sık sık söylendiği gibi bir “kültürel elçilik” görevi üstlenir, üstelik zaman ve mekân sınırlamasının da, iş güvencesinin de olmadığı çalışma koşullarında. Fakat rehberleri yalnızca yabancı turistlerle düşünmek doğru değil. Son yıllarda kentlerin yerli sakinlerine yönelik geziler arttı, rehberler de büyük bir tecrübe kazandı. Bu nedenle rehberler, yerel yönetimlerin kent bilincini oluşturmada önemli bir rol oynayabilir.

Mesela öğrenciler için düzenlenen kültürel geziler, iyi niyetle yola çıkılsa bile, rehber olmadığı takdirde bir mahalleden diğerine “yer değiştirmekten” öteye pek geçmiyor. Oysa rehberler, kentin doğal gözlemcileridir. Ayrıca bu konuda kültürel altyapısını geliştirmek için çaba harcayan bir gruptur. Kaldı ki, toplu gezilerde bir rehber bulundurulması zorunlu. Yani belediyelerin rehber kokartı olmayanları grupların başına vermemesi gerekiyor.

Bu vesileyle İstanbul Rehberler Odası olarak belediyelerle ortak faaliyetleri zorladığımızı ve nadiren cevap alabildiğimizi belirtmek isterim. Rehberler, pandemi koşullarında bile yüksek organizasyon becerileriyle sağlık koşullarına riayet ederek sokakların boş kalmamasını sağlayabilirlerdi.

Röportaj

SAADET ÖZEN

Rehber, Tarihçi, Yayıncı

SAADET ÖZEN

İstanbul Üniversitesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü'nden mezun oldu. 2011 yılında Manaki Kardeşler'in Jön Türk Devrimi sırasında çektikleri film ve fotoğraflar üzerine yazdığı tezisiyle Boğaziçi Üniversitesi Tarih Bölümü'nden yüksek lisansını aldı. Hâlen Paris EHESS'te Osmanlı döneminde yönetimsellik bağlamında seyahat kültürü üzerine doktora çalışmasına devam ediyor. 1996-1997 arasında Payel Yayınevi'nde, 1997-2005 yılları arasında Can Yayınları'nda editör olarak çalıştı. 2019 yılında Everest Yayınları'nın genel yayın yönetmeni oldu. Bu sırada Can Yayınları, Yapı Kredi Kültür Sanat, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İş Bankası Kültür Yayınları, Kitap Yayınevi gibi yayınevlerinde Fransızcadan Türkçeye çevirileri yayımlandı. Çevirilerin yanı sıra 2005 yılından bu yana belgesel sinema alanında araştırmacı ve metin yazarı olarak çalışıyor. TRT 2'de yayınlanan “Tarihin Ruhu” belgeselinin metin yazarıdır. Yayımlanmış iki kitabı mevcuttur: Notre Dame de Sion, 150 Yılın Tanığı (Yapı Kredi Kültür Sanat, 2006 ve Çukolata, Çokolatanın Yerli Tarihi (Yapı Kredi Kültür Sanat, 2014 – Dünya Kitap Dergisi Yılın Gastronomi Kitabı Ödülü). 1997'de ülkesel kokartlı rehber olan, uzun süre özel gruplar için kültür turları tasarlayan Saadet Özen, bu alana İstanbul Rehberler Odası Yönetim Kurulu üyesi olarak katkı sağlıyor.

İleride, koşullar düzeldiğinde, belediye ve sağlık çalışanlarının, marketlerde ve kargo şirketlerinde görevli olanların katılacağı geziler düzenlenmesi için birçok proje yaptık. Bu gezilerin bizim için fedakârca çalışanlara kentin bir teşekkürü olmasını hedefliyoruz. Henüz hiçbir somut adım atılmamış olsa da umudumuzu koruyoruz.

“SALGININ ETKİSİYLE TURİZMDE YENİ TRENDLER ORTAYA ÇIKACAK”

2021 yılı sezonunda kentinizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

MUHİTTİN BÖCEK: 2020, tüm dünyada salgının etkisiyle ekonomik ve sosyal anlamda sıkıntılı bir yıl olarak tamamlandı. Birçok sektörde daralma yaşandı. Turizm de bu sektörlerin başında gelmektedir. Destinasyona göre değişmek kaydıyla küresel ölçekte %70'lerin üzerinde bir daralma yaşandı.

Kentimizin ekonomisinin yaklaşık % 60'ı turizme dayalıdır. Diğer birçok sektör de turizmin tetiklemesiyle ayakta durmaktadır. Salgın, 2021 yılının ilk çeyreğini tamamlamış olmamıza rağmen sönümlenmemiştir. Her şeye rağmen 2021, 2020'den daha iyi bir yıl olacaktır. Beklentilerimiz bu doğrultudadır. 2020 yılında kentimizde yaklaşık 3.4 milyon yabancı misafir ağırladık. Hedefimiz, 2021'de bu sayının üstüne çıkmaktır. Ama 2019 yılındaki gibi 15 milyonu bulması mümkün değildir.

Sektörde çalışanların işsizlik rakamlarıyla ilgili veri var mı?

MUHİTTİN BÖCEK: Kentimizde yeme-içme ve ağırlama sektörleri hemen hemen durma noktasındadır. 2020 yılındaki %70'lerin üzerindeki sektörel daralma devam etmektedir. Kısa çalışma rakamlarını istatistiklerden arındırarak rakamlara bakmak gerekir. Şu anda devam eden belirsizlik, sektörden kaçışı tetiklemeye devam etmektedir. Önümüzdeki dönemde kalifiye eleman sorunu olacaktır. Sektörlerin bu yükü taşıması zor görünmektedir.

Kentiniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı?

Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapıyor?

MUHİTTİN BÖCEK: Süreci, kentimizdeki meslek kuruluşlarıyla ve STK'larla koordinasyon içinde takip etmekteyiz. Fakat bu, bizim kendi ölçeğimizde çözebileceğimiz bir durum değildir. Sorun küresel boyuttadır. Belediyemiz öncülüğünde geliştirmeye çalıştığımız sertifikasyon sistemiyle kentimizi güvenli turizm destinasyonu yapmak, birinci önceliklerimizdendir.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

MUHİTTİN BÖCEK: 2021, tüm sektörler için zor olacak. Belirsizlikler devam etmektedir. Turizm sektörü için zorluklar diğer sektörlerden daha fazladır. Muhtemel geri dönüş 2023 sonrasına kalacaktır. Salgının etkisiyle turizmde yeni trendler ortaya çıkacaktır.

- Villa kiralama, çadır, karavan gibi izole konaklama,
- Toplantı, ofis ve otel odasını birleştiren modeller,
- Dijital göçebe ve yarı turist eğilimi,
- Global anlamda yükselen münferit (bağımsız) seyahat,
- 1-2 aylık uzun konaklamalar,
- Daha güvenli tatil seçenekleri ve güven arayışı,
- 24 saat kesintisiz hizmet kültürü,
- İhtiyatlı ve tutumlu tüketim kültürü.

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemleriniz var mı?

MUHİTTİN BÖCEK: Yukarıdaki eğilimlere uygun değişimin ve dönüşümün ele alınması gerekir. Ürün kompozisyonu yeniden kurgulanmalıdır. Kapasite dağılımı yapılandırılmalıdır. Antalya, bu anlamda pilot bölge olabilir. Fakat yere yetki devri olmadan bazı planlamaları yapmak mümkün değildir.

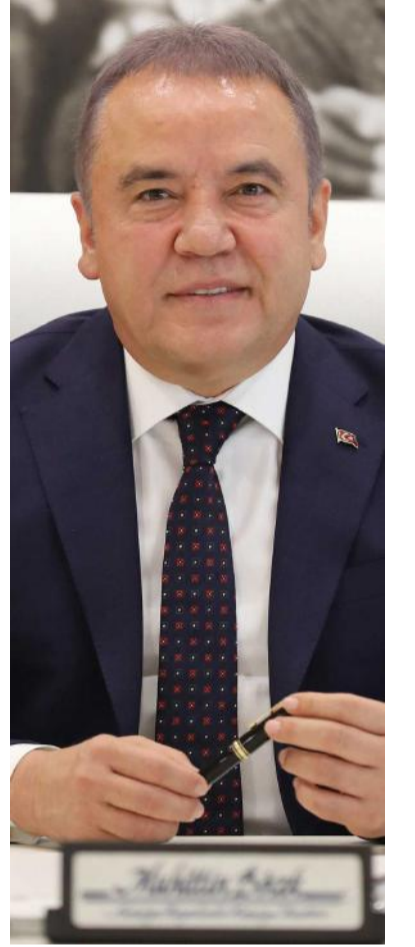
Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapıyor?

MUHİTTİN BÖCEK: Sürdürülebilirlik ve çevre, iç içe geçmiş kavramlardır. Dünya genelinde prestijli destinasyon olmanın ön şartı bu kavramlardır. Bu anlamda bilinçlendirme çalışmaları, gelecek nesillere borcumuzdur.

TURİZM

MUHİTTİN BÖCEK

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

MUHİTTİN BÖCEK: Yukarıdaki trendlere uygun bir turizm anlayışına, bölgesel/ulusal ölçekte eylem ve dönüşüm planlarına ihtiyaç vardır. Ayrıca sürdürülebilirlik için doğal eşiklerin sürekli takip edilmesi gerekir.

“PANDEMİ SÜRECİNDE TURİZM ALGISI TAMAMEN FARKLILAŞTI”

2021 yılı sezonunda kentinizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

OSMAN GÜRÜN: 2021 yılı öncesi ziyaretçi oranlarını inceleyerek bugünlere nasıl geldiğimizi değerlendirmemiz, ardından güncel bir analizle içinde bulunduğumuz yılın ve sonrasının nasıl sirayet edeceğine dair öngöründe bulunmamız gerekmektedir. 2019 yılında Muğla'ya gelen yabancı turist sayısı, 3 milyon 266 bin 650 idi. Bu sayıya yerli ziyaretçilerimizi de eklersek -ki yerli ziyaretçilerimizin sayısı şu anda ulaşılabilir bir veri olmaktan uzaktır- bu sayının 4.5 ila 5 milyon arasında seyrettiğini söyleyebiliriz. 2020 yılında bu sayı yabancı turistte 13.905'e kadar düşmüştür. 2021 Mart ayında açıklanan verilerde ise, 2.482'ye gerilemiştir.

Pandemi sürecindeki uluslararası ve ulusal yasakların 2021 yılı içinde Muğla'ya gelen ziyaretçi sayısında düşüşe neden olduğu görülmektedir. Genel anlamda konaklama kapasitemizin yalnızca %5'lik kısmı kullanılmaktadır.

Pandeminin etkisinden kurtulduktan sonra bu verilerin eski sayıların üzerine çıkacağı düşüncesiyle çalışmaya devam ediyoruz.

Sektörde çalışanların işsizlik rakamlarıyla ilgili veri var mı?

OSMAN GÜRÜN: Turizm sektörü çalışanları için merkezi yönetim tarafından açıklanmış net bir veri olmamasına rağmen sektör temsilcileriyle yaptığımız görüşmeler neticesinde konaklama, ulaşım, eğlence ve yeme-içme sektöründeki işsizlik tablosu son derece vahimdir. Tüm sektör, çalıştırabileceği minimum personelle ayakta durmaya çalışmaktadır.

Kentiniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapılıyor?

OSMAN GÜRÜN: Belediyemiz sezona hazırlanırken değişim gösteren turizm trendleri hakkındaki çalışmalarını hızlandırmıştır. Yoğunlukla tanıtım, arşiv, altyapı/üstyapı projeleriyle çalışmalarımız hız kazanmıştır, pandemi süreci bir nevi fırsata çevrilmiştir. İçişleri Bakanlığı'nın ve İl Hıfzıssıhha Kurulu'nun aldığı kararlara tüm çalışanlarımız tarafından harfiyen uyulmuştur.

Bununla birlikte kısıtlamaların elverdiği ölçüde sektör temsilcileriyle turizm tanıtım faaliyetleri alanında online görüşmeler yapılmıştır, etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Yerel yönetimlerle sektör temsilcileri arasındaki organik bağın gücünü bu süreci en verimli şekilde değerlendirmeye devam ediyoruz.

Yeni turizm trendlerinin gündemimizde olduğunu ve bu konuda ekip arkadaşlarımızın kapsamlı çalışmalar gerçekleştirdiğini söyleyebilirim.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

OSMAN GÜRÜN: Bu süreç sadece 2022 yılı turizm sezonuna değil, sonrasındaki yıllara da yayılacak bir süreç aslında. Pandemi sürecinde turizm algısı tamamen farklılaştı. Kitlesele turizm anlayışı yerine bireysel ve daha özgür bir turizm anlayışı ön plana çıktı. Alışılmış kitlesele turizm anlayışını 2023'den önce mümkün görmüyor, bu doğrultuda yeni turizm trendleri için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

İklim konusunda küresel bir çözüm gerekmektedir. Ulusal ölçekte betonlaşmaya ve doğa talanına göz yuman zihniyete ivedilikle son vermemiz gerekmektedir. Tarihimizde önemli yere sahip, bölgemiz için doğal miras ve ticari getirisi olan zeytin ağaçlarından birinin İyonyalı Ozan Homeros'un kulağına fısıldadığı cümleyi hatırlatmakta fayda görüyorum. "Herkes aitim ve kimseye ait değilim, siz gelmeden önce de buradaydım, siz gittikten sonra da burada olacağım."

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemlerinizi var mı?

OSMAN GÜRÜN: 2020 yılı içerisinde Ocak-Haziran verilerinden yola çıkarak yurtiçinde 13 milyon 934 bin seyahatin gerçekleştiğini biliyoruz. Bir önceki yılın aynı dönemine nazaran %58.3'lere varan bir düşüş söz konusu. Fakat bu sayının bizi yanıltmaması gerekiyor. Mevcut düşüş, toplu taşıma kayıtlarına ait. Muğla genelinde yerli misafirlerin ziyaretleri, pandemi kısıtlamalarıyla doğru orantılı ilerlemektedir. zaman zaman artmakta, zaman zaman azalmaktadır. Sorumluluk sahamızdaki mevcut yol ağının bu yoğunluğu kaldırabileceği öngörülmektedir. Yol bakım-onarım çalışmaları ve modern otobüs terminallerinin yapımı devam etmektedir.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapılıyor?

OSMAN GÜRÜN: Ülkemizdeki sahillere, devletin hükmü ve tasarrufu altındadır. Bahsi geçen alanlardaki işler ve işlemler, ticari döngü kapsamındadır.

Sahillerin kamu kullanımına açık olması ve vatandaşların olası ihtiyaçlarının karşılanması, maddi kaygılarla, bilinçsiz işletme zihniyetiyle betonlaşmaya ve doğa tahribatına sebebiyet vermektedir.

Muğla'daki kıyı alanlarının uzunluğu, yat turizmini, ikinci konutun etkisiyle kıyılarda yapılanmayı, doğal yapının tahribini ve plansız gelişme eğilimlerini artırmaktadır. Kıyı alanlarında plan onama yetkisi bakanlıklardadır. Belediyemizin Başkanlığımızın kıyı alanlarında plan onama yetkisi ve sorumluluğu bulunmamaktadır. Plan onama aşamasına hukuki süreçler başlatılarak dahil olunabilmektedir. Plan onama yetkimizin olduğu alanlara ilişkin koruma/kullanma dengesi ve kamu yararı hususları irdelenerek gerek STK'ların gerek meslek odalarının katılımıyla plan süreci tamamlanmaktadır.

Bu gerekçelerle hem hukuki karmaşaya sebep olmamak hem de doğanın geri dönülmesi imkânsız zararlar almasını engellemek için sahillerin yapılacak işlere, işlemlere dair belgeler eşliğinde kiralınması, ruhsat vermeye yetkili kurumla kiralayan kurum tarafından kontrol mekanizmasının geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

OSMAN GÜRÜN: Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından acil eylem planı hazırlanmalıdır. Bu eylem planı kapsamında turizm sektörüne teşvik verilmelidir.

Avusturya, 1.6 milyar euroluk turizm kredisinin yanında 2 milyar euroluk destek fonu oluşturmuştur. İspanya, 200 milyar euroluk bir paket açıklamıştır, bunun 4.2 milyar eurosu turizm sektörüne aittir. Portekiz, turizm işverenlerinin sigorta yükünü %70 oranında azaltmıştır, oteller için 900 milyon euroluk kredi paketini hayata geçirmiştir. Sadece küçük ölçekli işletmeler için 60 milyon euroluk kredi paketi açıklanmıştır. Hükümet tarafından destek paketleri açıklansa da, desteklerin beklenenin altında kaldığını sektör temsilcilerimiz dile getirmektedir.

Yerel yönetimler, özellikle turizm kentlerinde olanlar, yaz aylarında artan nüfusuna göre pay almalıdır. Muğla, 1 milyon yerleşik nüfusa sahipken yaz aylarında nüfusu 5 milyona yükselmektedir. Dolayısıyla altyapı, su vb. hizmetler yazlık nüfusa göre yapılmaktadır. Kıyıların tamamının merkezi hükümetin inisiyatifine bırakılması da yetki karmaşasına sebep olabilmektedir. Oysa yetkinin büyükşehirde, denetimin merkezde olması gerekmektedir. Güçlenen yerel yönetimler, turizmin gelişmesi ve çeşitlenmesi anlamında büyük adımlar atabilir.

Muğla'da Büyükşehir Belediyesi olarak Dünya Bankası'ndan sağladığımız kredilerle dünya çapında tanınan ilçelerimizin altyapı sorununu çözüyoruz.

TURİZM

OSMAN GÜRÜN

Muğla Büyükşehir Belediye Başkanı

Bu anlamda Bodrum'un altyapıdan yararlanma oranını %46'dan %91'e çıkarıyoruz. Fethiye, Ula, Milas ve diğer ilçelerimizde yazlık nüfusa göre altyapı çalışmaları devam ediyor. Ayrıca kırsal Muğla'yla kıyı Muğla'yı düzenli ve güvenli yollarla birbirine bağlıyoruz. Kentimizi ziyaret eden misafirlerimizi en iyi şekilde ağırlamak ve ulaşımını sağlamak için çalışıyoruz. Türkiye'nin iki havaalanına sahip iki kentinden biri olan Muğla'da vatandaşlara havaalanı taşımacılığıyla da hizmet veriyoruz.

Kırsal Muğla'nın bereketli topraklarında kooperatiflerimizle üretim yaparak kıyı Muğla'da bu ürünlerin tüketilmesi için projeler üretiyoruz. Tarımı ve turizmi birbirinden ayrı düşünmüyor, bu iki sektörün Muğla'mız için önemli olduğunu biliyoruz.

“ÇÖZÜM ODAKLI PROJELERİN İVEDİLİKLE HAYATA GEÇİRİLMESİ GEREKİYOR”

TURİZM

KADİR ALBAYRAK

Tekirdağ Büyükşehir Belediye Başkanı

2021 yılı sezonunda kentinizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

KADİR ALBAYRAK: Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'nin beş temel vizyonu var: Sanayi, tarım-hayvancılık, lojistik yatırımlar, üniversite ve turizm. Turizm, üzerinde titizlikle durduğumuz alanlar arasında yer alıyor.

Marmara Denizi boyunca uzanan 134 kilometrelik sahil şeridiyle, uluslararası mavi bayraklı yedi adet plajıyla, kırsal mahallelerinin zengin potansiyeliyle Tekirdağ'a her yıl -ağırlıklı olarak yaz aylarında- ülkemizin farklı illerinden ve yurtdışından fazla sayıda turist geliyor.

Salgın tedbirleri ve şehirlerarası seyahat kısıtlamaları sebebiyle 2020 yılından bu yana Tekirdağ'a gelen turist sayısında düşüş var. Her ne kadar turizm hareketliliğinde azalma olsa da, tatil sezonu boyunca sahillerimizde dikkate değer bir hareketlilik yaşanıyor.

Dünyayı etkisi altına alan salgın, yaşadığımız ekonomik kriz ve Marmara Denizi'nin müsülajla kaplanması gibi nedenlerle Tekirdağ'a gelen turist sayısında azalma olabilir. Yaşanan bu olumsuzluklara rağmen kentimizin ilgi gören turizm merkezleri arasında yer alacağını öngörüyoruz.

Kentiniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapılıyor?

KADİR ALBAYRAK: Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi olarak turizm faaliyetlerini, bu alanda faaliyet gösteren işletmeleri ve emekçileri destekliyoruz. Salgın sürecinde turizm alanında yapılan her türlü çalışmanın halk sağlığı kavramıyla birlikte değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da turizm sezonuna girmeye hazırlanırken temizlik, hijyen ve denetim çalışmalarımızı turizm merkezlerimizde yoğunlaştırdık. Uluslararası mavi bayraklı plajlarımızda ve turizme kazandırdığımız kırsal mahallelerimizde gerekli düzenlemeleri yaptık.

Öte yandan, sahil temizleme makinesiyle plaj kumlarını atık maddelerden arındırıyor ve deniz süpürgesiyle deniz suyundaki yabancı katı maddeleri temizliyoruz. Son dönemde Marmara Denizi'nin tamamında hızla yayılan müsülaj (deniz salyası) temizliğine ağırlık verdik. Vatandaşların daha sağlıklı, güvenli ve konforlu bir ortamda tatil yapabilmesi için tüm imkânlarımızı seferber ediyoruz.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

KADİR ALBAYRAK: Çevre, tüm unsurlarıyla uyumlu bir bütündür. Pandemi süreci sağlıklı yaşamın, gıda maddelerinin, tarım-hayvancılığın, doğal dengenin korunmasının ve sürdürülebilir kalkınmanın ne denli önemli olduğunu gösterdi.

İklim değişikliği, insanlar da dahil olmak üzere tüm canlıların yaşamsal varlığını tehdit ediyor. İklim değişikliğinin etkilerini ortalama hava sıcaklıklarının yükselmesi, mevsimsel döngünün bozulması, kuraklık, sel felaketleri ve tarımsal verimliliğin azalması şeklinde görüyoruz. Son dönemde Marmara Denizi'nin yüzeyini ve tabanını tamamen kaplayan müsülaj, çevresel kirliliğin küresel ısınmanın etkisiyle bir felakete dönüşmekte olduğunu somut bir şekilde gösterdi. Ortaya çıkan vahim tablo, turizm ve balıkçılık başta olmak üzere birçok sektörü olumsuz yönde etkileyecektir. Doğanın ve tüm canlı türlerinin korunması için çözüm odaklı projelerin ivedilikle hayata geçirilmesi gerekiyor.

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemlerinizi var mı?

KADİR ALBAYRAK: Salgın döneminde toplu ulaşım hizmetlerine olan talep azalırken şahsi araçlarla yapılan seyahatler yaygınlaştı. Tekirdağ, Türkiye'nin Avrupa'ya açılan kapısı. Bu nedenle karayolu başta olmak üzere yoğun bir hareketlilik söz konusu. Aynı şekilde İstanbul ve Ege Bölgesi arasındaki ulaşım güzergâhı olması sebebiyle özellikle tatil sezonunda Tekirdağ'da yoğun araç trafiği yaşanıyor. Bu hususu göz önünde bulundurarak Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'nin yetki ve sorumluluk alanında bulunan güzergâhlarda ve turizm merkezlerinde yol bakım-onarım çalışmaları ve trafik düzenlemeleri yapıyoruz.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapılıyor?

KADİR ALBAYRAK: Yeşille mavinin buluştuğu kıyılarımız ve eşsiz doğal güzelliklere sahip kırsal mahallelerimiz, turizm merkezlerimiz arasında önemli bir yere sahip.

Tekirdağ genelinde insan odaklı ve çevreye duyarlı bir hizmet modeliyle faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Sahillerin ortak kullanım alanı olarak kalması temel prensibimizdir.

Doğaya zarar vermeyen ve kırsal mahallelerimizde ikamet eden vatandaşlara ekonomik kazanç sağlayan kırsal turizmi destekliyoruz. Kırsal turizme açtığımız mahallelerimizin ve bu mahallelerimizde üretilen organik ürünlerin tanıtımına katkı sağlıyoruz. Ayrıca festivaller, şenlikler ve çeşitli organizasyonlar aracılığıyla üreticilerimize ürünlerini tüketicilerle buluşturabilme imkânı sunuyoruz. Kırsal turizmin daha da genişletilmesi için muhtarlıklarla, tarım kooperatifleriyle, köy dernekleriyle işbirliği yaparak çalışmalar yürütüyoruz.

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

KADİR ALBAYRAK: Turizm faaliyetlerinin sağlıklı, güvenli, ekonomik ve konforlu koşullarda yürütülebilmesi için kapsamlı devlet politikaları hayata geçirilmelidir.

Salgının etkilerini ve risklerini en aza indirmek için aşılama hız kazanmalıdır. Ekonomik anlamda zor bir dönem geçiren turizm işletmelerine ve emekçilerine destek verilmelidir. Bununla beraber turizm yatırımı adı altında betonlaşmanın ve doğa tahribatının önüne geçilmelidir.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi olarak doğayla, çevreyle, kent-köy yaşamıyla uyumlu turizm faaliyetlerini destekliyoruz.

Modernize ettiğimiz atık su arıtma tesisleri sayesinde evsel atık suların kaynaklanan kirliliği büyük ölçüde azalttık. Deniz suyu ve sahil kumu temizleme çalışmalarımızı yıl boyunca kesintisiz bir şekilde sürdürüyoruz.

Tekirdağ turizmine yeni değerler kazandırmak amacıyla hayata geçirdiğimiz "Miras Atölyesi I-II" projesiyle günümüze ulaşan kültür varlıklarını restore ederek kentimize yeni turistik mekânlar kazandırdık. Kırsal mahallelerimizi turizme açarak Tekirdağ turizmine yeni rotalar ekledik.

Yeşille mavinin, dağla bağın, üzümle kirazın buluştuğu kıyılarımızı, uluslararası mavi bayraklı plajlarımızı, yamaç paraşütü yapılan Ganos Dağları'nı, organik ürünlerin yetiştirildiği eşsiz güzelliklere sahip kırsal mahallelerimizi ve kültür varlıklarımızı Türkiye turizminde yükselen bir değer hâline getiriyoruz.

“BUTİK OTELLERE VE KIRSAL TURİZME İLGİ ARTTI”

2021 yılı sezonunda kentinizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

VAHAP SEÇER: Pandemi öncesine göre büyük düşüş yaşanıyor. Henüz bitecek gibi de görünmüyor. Şehir içi otellerde doluluk oranı %35 ile %50 arasında değişiyor. Yazlık oteller nispeten daha iyi. Doluluk oranları %40 civarında. İl Kültür Müdürlüğü'nden aldığımız verilere göre, 2020 yılı Mersin ili doluluk oranı %14. Aylık doluluk oranları ise, Ocak ayı %16, Şubat %15, Mart %10, Nisan %5, Mayıs %5, Haziran %21, Temmuz %20, Ağustos %23, Eylül %19, Ekim %18, Kasım %15, Aralık %13. Bütün bu rakamlar, pandemi sürecinde yaşananları gösteriyor.

Sektörde çalışanların işsizlik rakamlarıyla ilgili veri var mı?

VAHAP SEÇER: İşten çıkarmanın genelgelerle yasaklanması nedeniyle dramatik bir işsizlikle karşılaşılmadı. Ancak kapanmalar ve kısıtlamalar sebebiyle işyerlerinin açılmadığını da düşünürsek, günlük kazancı olanların -özellikle esnaf kesiminde- ciddi sıkıntı yaşadığını, gelir düşüşüyle istifaların yaşandığını biliyoruz.

Kentiniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapılıyor?

VAHAP SEÇER: Kentimiz genelindeki dezenfeksiyon çalışmaları aralıksız devam ediyor. Toplu taşıma araçları başta olmak üzere duraklarda, yaya üst geçitlerinde, asansörlerde, ATM'lerde, ibadethanelerde, parklarda vs. hijyen çalışması yapılıyor. Ayrıca belediyemiz bünyesindeki plajlar/sosyal tesisler, sosyal mesafe ve hijyen kurallarına uygun hâle getirilmiştir. Sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla temaslarımız ve denetimlerimiz devam etmektedir.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

VAHAP SEÇER: Kapalı alanlara rağbet azalırken, açık alanlara rağbet artmaktadır. Tüm turistik kurum ve kuruluşlar bu yeni koşullara adapte olmaya çalışıyor, müşteriler de adaptasyon süreci yaşıyor.

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemlerinizi var mı?

VAHAP SEÇER: Turistler, toplu ulaşım yerine münferit ulaşımı tercih etmeye başladı. Butik otellere ve kırsal turizme ilgi arttı.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapılıyor?

VAHAP SEÇER: Ekolojik turizmin gelişmesi için birçok proje üzerinde çalışıyoruz. Mersin'in sahip olduğu değerler konusundaki farkındalık çalışmalarını destekliyoruz.

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

VAHAP SEÇER: Turizmde acil eylem planı olarak insanların sosyalleşebileceği etkinliklerin yapılabilmesi için açık hava alanlarının artırılması gerekmektedir. Biz Mersinliler olarak bu konuda şanslıyız çünkü Türkiye'nin en uzun sahil şeridinde sahibiz. Pandemi döneminde insanların sahili oldukça verimli kullandıklarını gördük.

TURİZM

VAHAP SEÇER

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı

Yerel yönetimler olarak bunun yanı sıra doğa turizmi, yayla turizmi, kültür turizmi gibi potansiyeli hızla artan turizm türlerini destekleme çalışmalarına hız kazandırıldı.

“TURİZM GİBİ BİRÇOK SEKTÖRÜN GELECEĞİ PANDEMİ ETRAFINDA ŞEKİLLENECEK”

2021 yılı sezonunda kentinizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

LÜTFÜ SAVAŞ: Salgından en fazla etkilenen sektörlerin başında hiç kuşkusuz turizm geliyor. Doğa ve deniz, gastronomi, spor, sağlık ve inanç turizmi olanaklarına sahip kentimiz de maalesef bu olumsuzluktan nasibini aldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı verilerine göre, 2021 yılının ilk yarısında kentimize giriş yapan yerli ve yabancı turist sayısı 32.775. Aynı istatistik, salgının başladığı 2020 yılında 107.721 iken salgın öncesi 2019 yılında 293.474 idi. Veriler, turizm sektöründe kentimizin olumsuz etkilendiğini açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Tabii bu durumu tersine çevirmek mümkün. Bunun birinci kuralı, aşılama. Tüm yaş ve meslek gruplarının iki doz aşılması tamamlanırsa, kentimize ve ülkemize gelen turist sayısında artış gözlemlenecektir. Aşılama sayısında ve hızında çok geride kaldık. İlaç firmalarıyla yapılan anlaşmalar sonrası Sağlık Bakanlığı'nın açıkladığı sayıda aşı gelirse, en azından gelecek dönemi kontrol altına alabilir ve güvenli geçirebiliriz.

Sektörde çalışanların işsizlik rakamlarıyla ilgili veri var mı?

LÜTFÜ SAVAŞ: Bu konuda elimizde resmî veri yok. Ancak net bir şekilde ifade edebilirim ki, her sektörde olduğu gibi turizm sektöründe de ciddi bir istihdam sorunu baş gösterdi. Otel, pansiyon, restoran ve eğlence yerleri gibi mekânların kısıtlamalar gereği kapalı olması birçok vatandaşı işsiz bıraktı. Bu durum sadece kentimizde değil, ülke genelinde de aynı.

İşsizlik verilerini kişi üzerinden değil de hane üzerinden değerlendirmek daha doğru olur. Çünkü bir kişinin işsiz kalması tüm haneyi doğrudan etkiliyor. Umarım merkezi hükümet bu tarz mekânların ilişkin kararını yeniden gözden geçirir.

Kentiniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapılıyor?

LÜTFÜ SAVAŞ: Önlemlerimizi hem bu sezon hem de gelecek sezonlar için alıyoruz. Tabii ki kentimizdeki STK'larla, meslek odalarıyla ve ilgili tüm paydaşlarla ortak akıl ve işbirliği içinde ilerliyoruz. Nisan ayı içinde yaz turizminin yoğun olduğu Arsuz'un turizmüne katkı sağlamak amacıyla Arsuz Turizm ve Kültür Derneği'yle sözleşme imzaladık.

Yaptığımız protokolle Arsuz'daki işletmelere destek olmayı amaçladık. Protokol gereği belediye personelimiz, derneğe üye 24 işletmeden indirimli faydalanabilecek. Bu ve benzeri protokolleri çoğaltmayı, vatandaşlara, esnafa ve sektöre omuz vermeyi istiyoruz.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

LÜTFÜ SAVAŞ: 2022 nasıl olur bilemem, ama 2021 turizm sezonunun salgın etkisinde yaşanacağı aşikâr. Bunu kendi ülkemiz için rahatlıkla söyleyebiliriz. Hatta buna örnek olarak Şampiyonlar Ligi finalinin ülkemizden alınmasını gösterebiliriz. Turizm gibi birçok sektörün geleceği pandemi etrafında şekillenecek. Çünkü bu hastalık, insanlığın karşısına her gün farklı bir mutasyonla çıkıyor. Bu doğrultuda insanlar, tatilde sağlık ve hijyen açısından daha dikkatli davranacak. Küresel ısınmanın etkisiyle değişen iklimi de unutmamak lazım. Mevsimlerin tarihlerinin ve seyrini değişmesi, turizme bakışı da değiştirdi.

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemlerinizi var mı?

LÜTFÜ SAVAŞ: Bu değişim oldukça net. Sadece seyahat koşullarında değil, konaklama pratiklerinde de değişiklik söz konusu. İnsanlar toplu taşıma araçlarıyla seyahat yerine kendi araçlarıyla ya da kiralık araçlarla ulaşımı tercih etmeye başladı. Otel ya da pansiyon gibi işletmeler yerine evlerde ya da butik işletmelerde konaklamayı değerlendirmeye başladı. Bunu tersine çevirmek ya da eski normale döndürmek şimdilik pek mümkün değil. Kaldı ki, yerel yönetimlerin bu konularda şu an için hızlı manevra kabiliyeti olabileceğini düşünmüyorum.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapılıyor?

LÜTFÜ SAVAŞ: Hatay, sahilleriyle, yaylalarıyla, şifalı sularıyla, üç semavi dinin bir arada kardeşçe yaşama alışkanlığıyla, tabiatıyla ve daha nice zenginliğiyle her zaman bir adım öne çıkan bir kent olmuştur. Doğanın bize sunduğu nimetlere her zaman saygıyla, sevgiyle yaklaştık. Doğaya sahip çıkmak, onu korumak ve geleceğe taşımak hepimizin insanlık görevidir. Doğadaki dengenin korunması sadece tatilcilerin tercihi değil, herkesin başat ilkesi olmalıdır.

Maalesef birçok sahil, göl kenarı ve ormanlık alan, günlük maddi ve siyasi çıkarlar uğruna tahrip ediliyor. Ormanlar kül edilirken birçok canlı türü de yok ediliyor. Hatay Büyükşehir Belediyesi olarak bu konuda birçok önemli etkinliğin altına imza attık. Vatandaşların bu konuda bilinçli ve duyarlı davranması için çeşitli eylemler gerçekleştirdik. Bölgemize ait endemik bir tür olan Gazella dağ ceylanına ilişkin farkındalığı artırmak için Expo 2021 Hatay'ın maskotu olarak belirledik. Caretta caretta deniz kaplumbağalarının sınırlı üreme alanlarından bir tanesi kentimizde bulunuyor. Her yıl onların denize güvenli bir şekilde ulaşmasını sağlamak amacıyla üniversitelerle, çevreci dostlarımızla birlikte çalışmalar yürütüyoruz. Samandağ ilçemizde yer alan ve birçok kuş türüne ev sahipliği yapan Milleyha sulak alanının tahrip edilmesinin önüne geçmek için kuş gözlemcileriyle ortak hareket ediyoruz.

Hatay Büyükşehir Belediyesi'nin bu konudaki hassas tutumu her şartta aynı kararlılıkla devam edecektir.

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

LÜTFÜ SAVAŞ: Her sektör için acil eylem planlarının başında aşılama gelmelidir. Aşılama tamamlanmadıkça hiçbir sektör ve alan verimli çalışmaz. İnsanlar kendini güvende hissetmediği bir yerde bulunmak istemez. Bu nedenle aşılama çalışmalarının hızla yapılması büyük önem arz ediyor.

Yukarıda bahsettiğim özellikler sebebiyle Hatay, çok özel ve zengin bir kent. Biz bu değerlerimizi dünyayla paylaşmak için Aralık ayında Expo'yu yapacağız.

TURİZM

LÜTFÜ SAVAŞ

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı

Doğanın önemini vurgulayan temalarıyla, sürdürülebilir projeleriyle Expo 2021 Hatay, çevre bilincini ve doğa sevgisini tüm insanlara aşılamayı, gelecek nesillere ve kente kalıcı bir miras bırakmayı temel amaç edinmiştir. 10 Aralık'ta başlayacak organizasyonda endemik, tıbbi ve aromatik bitkilerimizden mutfak kültürümüze kadar birçok zenginliğimizle dünya sahnesine çıkacağız. Onlarca medeniyete ev sahipliği yapmış ve bu medeniyetlerin değerleriyle harmanlanmış kentimizde Expo sayesinde yüz binlerce turisti ağırlamak istiyoruz. Bu organizasyonu yapmamızdaki amaç, kentimizi tanıtmak ve daralan ekonomiye katkı sunmak. Expo 2021 Hatay, pandemi sürecinde yapılan en büyük uluslararası organizasyonlardan biri olacak.

Bununla beraber geçtiğimiz yıllarda çalışmalarına başladığımız "Hatay Deniz Otobüsü" projemizi bu yıl, yaz aylarında hayata geçirmeyi planlıyoruz. Arsuz'daki limandan KKTC'ye, Ortadoğu'daki birkaç ülkeye seferler düzenleyeceğiz. Bu sayede turizme ve ticarete canlılık getireceğiz. UNESCO tarafından tescillenen mutfağımızı her yerde tanıtmaya devam edeceğiz.

Kısacası Hatay'ın turizm değerlerini dünyayla paylaşmaya devam edeceğiz. Pandemi ve ekonomik sıkıntılar devam ederken, oturup hayıflanmak yerine çıkış yolları bulacağız. Bulamazsak, yeni yollar açacağız. Umudumuzu her zaman diri tutup geleceği birlikte inşa edeceğiz.

“TURİZMİN NORMAL İVMESİNE ULAŞMASI 2022 BAHAR AYLARINI BULACAKTIR”

2021 yılı sezonunda kentinizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

ÜLGÜR GÖKHAN: Çanakkale, barındırdığı doğal ve tarihi zenginliklerle ekonomisi büyük oranda turizmde beslenen, istihdamın hizmet sektöründe kümelendiği, yerel küçük esnafın ekonomik açıdan en önemli potansiyelini turistlerin ve üniversite öğrencilerinin oluşturduğu bir kent olarak pandemi sürecinden çoğu turistik kent gibi olumsuz etkilenmiştir.

2020 Mart ayında başlayan seyahat kısıtlamalarıyla yurtdışı ve yurtdışı pazar hareketleri durma noktasına gelmiştir. Çoğu işletme kapanmış, az sayıda işletme de en fazla %20 kapasiteyle ayakta kalmaya çalışmıştır. 2020 Haziran ayı ortasıyla 2020 Eylül ayı arasındaki kısmi açılmalarla nüfus yoğunluğu az, doğayla iç içe, sportif ve kültürel deneyimler sunan, büyük kentlerle karayolu bağlantıları yakın ve denize kıyısı olan sakin kentler, tüketiciler tarafından öncelikli tercih edilmiştir. 2020 Ekim ayıyla birlikte vaka sayılarındaki artış, ilave kısıtlamaları beraberinde getirmiştir. 2021 Haziran ayına kadar geçen sürede Mart 2020-Temmuz 2020 arasında yaşanan durum tekrarlanmıştır.

Vaka sayılarındaki artış ve yurtdışı ülkelerin aldığı seyahat tedbirleri, 2021 yılına büyük umutlarla başlayan sektörün tedirginliğini artırmıştır. 2021 Nisan ayında başlaması öngörülen hareketlilik gerçekleşmemiştir. Yurtdışı iptallerinin artması sebebiyle umutlar 2021 Haziran sonuna ertelenmiştir.

2021 yılında turizmin iç pazar odaklı olması beklenmektedir. Aynı zamanda karayoluyla ulaşımın kolay olduğu Balkan ülkeleri (Romanya, Bulgaristan ve Sırbistan) başta olmak üzere yakın komşu ülkelere hareketlilik beklenmektedir. Çanakkale, dünya coğrafyasındaki neredeyse tüm kıtalardan -Troya ve Gelibolu Yarımadası odaklı- ziyaretçi ağırlamaktadır. Yaşanan salgına bağlı olarak Uzakdoğu pazarları 2020 yılından 2021 yılının son çeyreğine kadar kapalı görünmektedir. AB pazarları, Avustralya ve Amerika kıtalarındaki pazarlar, kendi coğrafyalarında seyahati özendirilmektedir, dış seyahatle ilgili katı tedbirler uygulanmaktadır. Rusya'dan ve BDT ülkelerinden gelişlerde kısıtlama tedbirleri devam etmektedir. Gerçekçi bir tahminle vaka sayılarının azalmasına bağlı olarak dış turizm hareketinin normal ivmesine ulaşması, 2022 bahar aylarını bulacaktır. 2021'de bölgemiz açısından öncelik iç pazarda ve Balkan ülkelerinde olacaktır.

Sektörde çalışanların işsizlik rakamlarıyla ilgili veri var mı?

ÜLGÜR GÖKHAN: Pandemiyle birlikte sektör çalışanları için kısa çalışma ödeneği ve işsizlik destekleri can suyu olmuştur. Aynı zamanda işçi çıkarma yetkileri de kanunla kısıtlanmıştır. Bu süre zarfında önemli sayıda çalışan, sektör değiştirmek zorunda kalmıştır. Biliyoruz ki, serbest çalışma düzeninde olan turist rehberlerinin birçoğu farklı sektörlere geçmeye çalışmaktadır.

Konaklama sektöründe çalışan giderlerinin toplamı, cironun %35-%45'i arasında planlanır. Pandemi sürecinde işlerin istenen düzeye ulaşmaması riskine bağlı olarak işletmeler işgüçlerinde kısıntıya gitmek durumunda kalmıştır. İşten çıkarma kısıtlaması nedeniyle işsizlik rakamlarının tespiti kolay değildir.

Kentiniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapıyor?

ÜLGÜR GÖKHAN: Çanakkale, pandemi sonrası misafir davranışlarına en uygun turizm çeşitliliği sunan destinasyonlar arasında yer almaktadır. Konaklama tesislerinin önemli bir bölümü Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm Tanıtma Geliştirme Ajansı'nın "Güvenli Turizm Sertifikası" nı almıştır. Bu anlamda Covid-19'a karşı hijyen ve diğer uygulamalarda denetim altındadır. Aynı zamanda "Güvenli Turizm Belgesi"ne sahip tesislerin çalışanlarının büyük çoğunluğu Covid-19 aşısı olmuştur.

Çanakkale, deniz turizmi çeşitliliğiyle, bisiklet, trekking, dalış, rüzgâr sörfü ve kitesurf, kıyı balıkçılığı gibi ziyaretçiye deneyim sunan doğal imkânlarıyla, Troya, Gelibolu yarımadası, Assos gibi ünlü kültürel zenginlikleriyle, müzeleriyle, deniz ürünleri ve organik tarım ürünleriyle pandemi sonrası misafir tercihlerinde önemli bir avantaja sahiptir. Bunun yanı sıra pandemiden yoğun etkilenen havayolu taşımacılığına alternatif karayolu ulaşımı da diğer avantajıdır.

Her zaman olduğu gibi pandemi sürecinde de kurumlarla, STK'larla işbirliği yaparak çalışmalarımızı yürütüyor, dijital alanlardaki gücümüzü kullanıyoruz. İnsanların tatil yapmak için Çanakkale'yi tercih etmesine yönelik çalışmalar yapıyoruz. Pandemi sürecinde sosyal ve kültürel hayat ciddi yara aldı, bu durum süreci olumsuz etkiledi. Belediyemizin düzenlediği festivaller ve yaz boyunca süren etkinlikler, turistler için önemli bir tercih nedeniydi. Umuyorum ki, kısa zamanda konserler, tiyatrolar, müzikaller ve bu süreçten en fazla zarar gören sanatçılar, seyircileriyle buluşur.

Çanakkale Truva Altyapı Hizmet Birliği tarafından "Bir Nefes Çanakkale" adıyla güzel bir çalışma yürütülüyor. Turizmi olumlu anlamda etkileyecek iletişim çalışmalarının tüm kurumların desteğiyle yapılması, pandemi sonrası misafir algısını etkilemek için önem arz etmektedir.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

ÜLGÜR GÖKHAN: Pandemi, turistlerin tercihlerinde keskin değişikliklere yol açtı. Turistler artık kitlesel, kalabalık turizm hareketlerinden uzak durmaktadır. Kişiyi özel, küçük ama nitelikli, butik, doğal, organik deneyimler ön plana çıkmaktadır. Pandemi, talep odaklı değil, nitelik odaklı büyümenin önemini ortaya koymuştur. Çevreye duyarlı, kişiyi özel, deneyim ve nitelikli ürün sunan bölgeler bu süreci en az hasarla atlatacaktır. Yeni düzende kişiyi özel ürünler tercih edilmektedir.

Küresel ısınma ve çevre kirliliği, önümüzdeki süreçte en önemli tehditlerin başında yer almaktadır. Bölgemizde yakın zamanda görülen ve etkisini devam ettiren müsilaj, en trajik örnektir. Bu konuda acil tedbir alınması gerekmektedir. Çevreyi kirlüten termik santraller ve derin atık su deşarjları için de tedbir alınması zorunluluk hâline gelmiştir.

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemleriniz var mı?

ÜLGÜR GÖKHAN: Doğal yürüyüş ve bisiklet rotalarının artırılması, kıyı balıkçılığıyla ilgili alanlar açılması, doğada meditasyon gibi etkinliklerin yaygınlaştırılması, deniz ve rüzgâr odaklı spor imkânlarının artırılması, Çanakkale'nin dokusunu yansıtan organik ürünlerin ve yemek kültürünün öne çıkarılması, misafirlere deneyim sunan etkinliklerin planlanması, sosyal medya başta olmak üzere diğer dijital araçların iletişim açısından aktif kullanılması öncelikli konular arasındadır.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapıyor?

ÜLGÜR GÖKHAN: Yeni süreçte nitelikli küçük butik işletmelerin teşvik edilmesi önemlidir. Betonlaşma, çevre kirliliği, çarpık yapılaşma ve nefes almaya yaşam alanları bu sürecin düşmanı hâline gelmiştir.

Marmara Denizi'ni tehdit eden müsilaj (deniz salyası), kıyı kentleri için ciddi bir tehdittir. Marmara'ya kıyısı olan illerdeki nüfus artışı, kıyıların tahrip edilmesi, sanayi atıkları ve aşırı avlanma gibi insan kaynaklı olumsuzlukların artması da sorun teşkil etmektedir. Çanakkale Belediyesi olarak çevre yatırımlarını tamamlıyoruz, denize tek damla kirli su akıtmıyor, katı atık sorunumuzu yıllar önce havza bazında ve Avrupa standartlarında çözmüş olmanın gururunu yaşıyoruz.

TURİZM

ÜLGÜR GÖKHAN

Çanakkale
Belediye Başkanı

Bu, tek başına yetmez. Her kurumun ve kuruluşun çevresel değerleri koruyan önlemleri alması şarttır.

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

ÜLGÜR GÖKHAN: Sürdürülebilir başarının tek anahtarı, yerel yönetimlerle STK'ların koordineli çalışması, ihtiyaç analizlerinin yapılması, süreçlerin yeni normale göre güncellenmesi, olası tehditlerin yeniden tanımlanması ve acil eylem planı oluşturulmasıdır. Bu planın kısa, orta ve uzun vadeli projeksiyonlarının hazırlanması, buna bağlı aksiyonların tanımlanması, yürütülmesi için kamu ve STK işbirliğinde bir yönetim mekanizması kurulması önemlidir. Bu kapsamda ÇATTAB tarafından başvurusu yapılan, GMKA destekli "Çanakkale Destinasyon Yönetimi Projesi" devam etmektedir. Destinasyon yönetim yapısında kentin ilgili paydaşlarının etkin rol alması ve sonraki süreçte bu yapıyı şeffaf bir şekilde işletmesi, sürdürülebilir başarı için en kritik konudur.

“TURİZM SEKTÖRÜ ANCAK DEVLET DESTEĞİYLE AYAKTA KALABİLİR”

2021 yılı sezonunda ilçenizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

MEHMET OKTAY: 2021 sezonuna istediğimiz gibi başlayamadık. Pandemi öncesinde Nisan ayı ortalarında başlayan sezon, Haziran ayı gelmesine rağmen tam olarak açılmadı. Otellerimizin birçoğu hâlâ kapalı. Açık olanlar da tam kapasiteyle dolu değil. %90'lık bir kayıptan bahsedebiliriz. En iyimser rakamlara göre, Temmuz-Ekim arasında 3.5 aylık bir sezon olacak diye tahminde bulunabiliyoruz.

Türkiye’de uygulanan kısıtlama kuralları, bunun da ötesinde Marmaris’in ana pazarı olan İngiltere’nin Türkiye’yi kırmızı listeye alması ve Rusya’nın 21 Haziran’a uzattığı uçuş yasağının bu durum üzerinde büyük etkisi vardır.

Bu süreçte vaka sayılarındaki durum ve tabii ki aşılama hızı sezonun nasıl geçeceğini göstereceği olacaktır. Vaka sayıları daha da azalmaz ve tüm yaş gruplarının aşılması hızlanmazsa, dış pazardan çok fazla turist geleceğini maalesef ki öngöremiyoruz.

Sektörde çalışanların işsizlik rakamlarıyla ilgili veri var mı?

MEHMET OKTAY: Kadrolu personel hâlâ kısa çalışma ödeneğinden faydalanıyor. Sezonluk çalışan personelin yüzde 80’i henüz işbaşı yapamadı.

İlçeniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapılıyor?

MEHMET OKTAY: Bu konuda geçtiğimiz sezondan tecrübeliyiz. Geçtiğimiz sezon zaten pandemi kurallarına uygun hazırlıklar yapmıştık. Bu sezon da aynı çalışmaları detaylandırdık. Öncelikle halk plajları pandemi kurallarına uygun hâle getirildi. Merkez ve İçmeler’deki mavi bayraklı olanlar başta olmak üzere tüm halk plajlarına beşer metre aralıklarla şemsiyeler yerleştirildi. Giriş-çıkış noktaları belirlenen plajların etrafına halat çekildi, başka yerlerden giriş yapılması engellendi. Gerek zabıta ekiplerimiz gerek diğer kolluk kuvvetlerimiz sürekli kontrol yaparak sosyal mesafe ve maske kurallarını hatırlatmaktadır.

Yıl boyunca sektörün tüm bileşenleriyle irtibattaydık. Ancak pandemiyin seyriyle ilgili bir öngöründe bulunamadığımız için somut adımlar atmak zor oldu. Bu noktada bireysel tedbirlerin önemine ilişkin farkındalığı artırmaya çalıştık. Yıl boyunca esnaf, semt pazarı, site ziyaretleri yaparak maske, mesafe ve hijyen kurallarının önemini anlattık.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

MEHMET OKTAY: Pandemi bu şekilde devam ederse turizm sektörü kendini toparlamakta zorlanacaktır. Turizmciler 2019 yılında yaşanan ekonomik sıkıntıları 2020’de gideririz diye düşünürken, pandemi iki yıldır ekonomik girdisi az olan turizm sektörünün âdeti belini büktü. Bu durum bir yıl daha devam ederse ciddi sıkıntılar yaşanacaktır.

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemlerinizi var mı?

MEHMET OKTAY: Sektörün yaşanan değişimlere anında ayak uydurması gibi bir özelliği de var. Geçtiğimiz yıl pandemi başladığında izole bir şekilde tatil yapmak isteyenlerin sayısında artış yaşandı. Kapalı mekânlardan uzak ve sakin bir tatil geçirmek isteyenler, bu süreçte ekolojik tatili tercih etti. Dolayısıyla yat kiralama ve kamp turizminde artış yaşandı. Öte yandan, otellerde konaklamak isteyenler için Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın denetimler sonucunda otellere verdiği “Güvenli Turizm Sertifikası” belirleyici oldu.

Doğada kamp yapmak isteyen tatilcilerimizle ilgili projelerimizi hayata geçirmek için çalışmalarımız devam ediyor. Fizibilite çalışmaları tamamlandığında ve gerekli izinler alındığında çalışmalara başlayacağız.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapılıyor?

MEHMET OKTAY: Parti ilçe yönetimi ve belediye meclisiyle birlikte yaptığımız toplantıda İçmeler Mahallesi’ndeki betonlaşmaya karşı kent konseyi ve STK’larla ortak tavır geliştirme kararı alınmıştır.

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

MEHMET OKTAY: 2019’da Thomas Cook iflasıyla, ardından pandemiyle boğuşan turizm sektörü ancak devlet desteğiyle ayakta kalabilir. Türkiye’nin lokomotif dediğimiz bu sektöre vergilendirme ve kredi sürecinde avantajlar sağlanmalı. Konaklama işletmelerine ve seyahat acentelerine mutlak suretle kredi kolaylığı ve devlet desteği sağlanmalıdır.

TURİZM

MEHMET OKTAY

Marmaris
Belediye Başkanı

Yerel yönetimlerin yetki ve sorumlulukları kapsamında bu konuda yapabileceği fazla bir şey maalesef yok. Yalnızca lokal girişimler olabilir.

Marmaris Belediyesi olarak ilçemizdeki esnafa destek olduk. Pandemi en çok etkilenen işyerlerinden üçer ay süreyle iki kez katı atık ve çevre temizlik parasını tahsil etmeme kararı aldık. Ayrıca belediyemizin kiracılarının kiralalarını ötedik. Bu dönemde işyerleri kapalı olduğu için ekonomik sıkıntı çeken hizmet sektörü çalışanlarına da gıda yardımı yaptık.

On yedi günlük tam kapanmada işyerini kapatmak zorunda kalan terzi, berber, kuaför gibi küçük esnafa da 1.000'er TL'lik maddi destekte bulduk. Ayrıca yine aynı dönemde semt pazarları kapalı olduğu için üreticilerin sebze ve meyvelerini alarak ihtiyaç sahibi vatandaşlara dağıttık.

“YABANCI TURİSTLERİN GELİŞİNİN ZAMAN ALACAĞINI DÜŞÜNÜYORUM”

2021 yılı sezonunda ilçenizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

AHMET ARAS: Nüfusumuz 500.000'i aşmış durumda. Bodrum, yaz aylarında 1 milyonu aşan bir nüfusa hizmet ediyordu. Tam kapanma sürecinde Bodrum'a günlük ortalama 8.000 araç girişinin olduğu günler yaşadık, yaşamaya da devam ediyoruz. Bu girişlerin %50'si günübirlik giriş-çıkış yapan araçlardan oluşuyor. Bu yoğunlukla mücadele etmek için elimizden gayret gösteriyoruz. Belediye personelimiz, kamu kurum ve kuruluşlarımız, Bodrum'da yoğunluktan kaynaklanan herhangi bir olumsuzluk yaşanmaması için elinden geleni yapıyor.

Pandemi öncesi yaz aylarında da yoğunluk yaşıyorduk; ama bu durumun pandemiyle birlikte yıla yayılması belediye hizmetlerinde aksamaya sebep olabilirdi, fakat olmadı. Bir aksaklığa sebebiyet vermeden çalışmalarımızı sürdürdük. Tabii ki nüfus yoğunluğunda işler de kolay olmuyor. Üstesinden gelmek için çalışmalarımızı büyük bir titizlikle sürdürüyoruz.

Bodrum'da yaşanan bu nüfus yoğunluğunun bundan sonraki süreçte kalıcı olacağını öngörüyoruz.

Sektörde çalışanların işsizlik rakamlarıyla ilgili veri var mı?

AHMET ARAS: Faaliyetleri tamamen durdurulan, ara ara açılan ve tekrar kapanan 2.828 işletme, pandemiden doğrudan etkilendi. Bu işletme sayısı ile birlikte çalışan sayısının da öngörülemez boyutlarda olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Pandemi özellikle yabancı turistlere yönelik çalışan otellerimizde, yeme-içme ve eğlence sektöründe büyük oranda işgücü kayıplarına sebep oldu. Yıllarca emek vererek eğittiğimiz birçok personelimizi başka sektörler ve başka illere kaptırmaktayız. Kaliteye yıllarca yatırım yaptığımız Bodrum'da yetişmiş insan gücünün bu şekilde zora düşmesi ve sektörü terk etmesi gelecekte ciddi sorunlara sebep olacaktır.

İlçeniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapılıyor?

AHMET ARAS: Kent konseyi, Boder, Botav, Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Bodrum Ticaret Odası, Deniz Ticaret Odası ile ortak çalışmalar gerçekleştirdik.

“Esnafına Sahip Çık” projesi, Deniz Ticaret Odası, Bodrum Ticaret Odası ve Esnaf ve Sanatkarlar Odası işbirliğinde yürütüldü. Belediye bünyesindeki sergi salonları sanatçılara ücretsiz tahsis edildi.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

AHMET ARAS: Covid-19 salgını ülkelerin turizm faaliyetlerini doğrudan etkiledi. Aslında tüm dünyada otel doluluk oranları ciddi ölçüde düştü.

Türkiye'nin Mart ayındaki otel doluluk oranı, geçen yılın aynı dönemine göre yarı yarıya azaldı.

Yabancı turistlerin büyük çoğunluğu Türkiye'ye havayoluyla geliyor, ancak Covid-19 salgınından sonra ülkelerin koyduğu seyahat yasaklarıyla birlikte tüm dünyada uçuş sayıları büyük oranda azaldı.

Avrupa ülkelerinin, seyahat kısıtlamalarının ne zaman kaldırılacağına dair çeşitli öngörülerini bulunmakla birlikte bu öngörüler ülkeden ülkeye de farklılık gösteriyor.

Salgın dünyada kontrol altına alınmaya başlansa dahi ilk evrede turizmin yurtiçinde gerçekleşeceğini öngörüyorum. Yabancı turistlerin gelişinin zaman alacağını düşünüyorum.

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemlerinizi var mı?

AHMET ARAS: Pandemi sürecinde yaşadığımız büyümeye oranla baktığımızda uçak ve otobüs firmalarıyla seyahat tercihi yerini bireysel araç kullanımına bırakmıştır. Aşılama ile birlikte tekrar hareketleneceğini düşündüğümüz havayolları ve otobüs firmalarıyla alışlagelmiş ulaşım modeli devreye girecektir. Bunun yanı sıra bu dönemde tekneyle güvenli tatil de tercih ediliyor.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapılıyor?

AHMET ARAS: Sahip olduğumuz değerleri, koruma ve kullanma dengesiyle gelecek nesillere aktarmalıyız. Bodrum'u her zamankinden daha fazla koruma fikri şu anda yönetim stratejimizin ana eksenini oluşturmaktadır. Ancak bizim dışımızdaki bazı karar vericiler, planlanmamış ve sonuçları düşünülmemiş kararlar almaktadır. Temiz bir çevre, sürdürülebilir ve sağlıklı bir turizm, umutlu bir gelecek demektir, biz de bunun için buradayız.

Belediyemiz öncülüğünde bir araya gelen siyasi parti ve STK temsilcileriyle arkeolojik sit alanı olan bir bölgemizin yapılaşmaya açılmaması için ortak basın toplantısı düzenledik. Meslek odaları, STK başkan ve temsilcileri, kent konseyi başkanı ve yönetim kurulu üyeleriyle yerel/ulusal basın temsilcilerinin katıldığı toplantıda basın açıklaması yaparak tepkimizi ortak bir sesle duyurduk.

TURİZM

AHMET ARAS

Bodrum
Belediye Başkanı

Bodrum'un tarihi ve kültürel zenginliklerini korumak için bu tür eylemlerimiz ve projelerimiz devam edecektir.

Temizlik İşleri Birimi'nin çevre gönüllüleriyle ve Çöpüne Sahip Çık Vakfı'yla birlikte “Sokağım Temiz Bodrum Temiz” kampanyası gerçekleştirildi. Bu faaliyetlerimiz dönem dönem devam etmektedir.

Belediyemiz bünyesindeki dalgıçlarla birçok koyumuzda periyodik olarak deniz dibi temizliği yapıyoruz.

Bodrum'un uluslararası “Green Destination” haritasında yer bulmasıyla birlikte belediye bünyesinde “Sürdürülebilirlik Birimi” oluşturuldu. Bitez sahili için Green Destinations-Quality Coast Top 100 Ödülü halk oylamasında birinci oldu. Quality Coast Sertifika Programı kapsamındaki kriterlerin yerine getirilmesine yönelik çalışmalar sürüyor.

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

AHMET ARAS: Dünya Turizm Forumu'yla başlıyoruz. Dünya Turizm Forumu, oldukça önemli bir forum. 10-12 Haziran'da Dünya Turizm Forumu yapacağız.

“YENİ NORMALİN YARATTIĞI KOŞULLAR TURİZM SEKTÖRÜNÜ DE DEĞİŞTİRECEK”

2021 yılı sezonunda ilçenizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

MUAMMER EKREM ORAN: Çeşme, aldığımız tedbirlerle salgın sürecinin başından beri en güvenli bölgelerden biri oldu. Gerek pandemi döneminde yaşanan kapanmalarda gerek geçtiğimiz yıl yaşanan İzmir depremi sonrasında yüz binlerce kişi süreci güvenli ve huzurlu şekilde geçirmek için ilçemizi tercih etti. Adrese dayalı kayıt sistemine göre nüfusumuz yaklaşık 46.000. Kış aylarında ortalama 200.000 kişiye hizmet verdik. Kısmi normalleşme koşullarıyla birlikte şu anda 500.000'lere ulaşan rakamlar söz konusu. 2020 yılı yaz aylarından daha iyi bir sezon geçireceğimize inanıyorum.

İlçeniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapılıyor?

MUAMMER EKREM ORAN: Pandeminin başladığı günlerden itibaren bölgemizin kurumlarıyla, STK'larla, meslek odalarıyla ve turizm sektörünün tüm paydaşlarıyla üst düzey iletişim ve koordinasyon içinde önlemlerimizi aldık. Bu anlamda etkin bir mücadele sürdürüyoruz. Genel kullanım alanlarında dezenfeksiyon ve ilaçlama faaliyetlerimiz aralıksız devam ediyor. Talep eden işletmelerimize de bu konuda destek veriyoruz. Türkiye'nin en önemli turizm destinasyonlarından biri olan Çeşme'de tüm sektör paydaşları "Güvenli Turizm" tedbirlerini eksiksiz yerine getiriyor. Belediyemize ait kafelerde ve restoranlarda hijyen tedbirleri üst düzeyde. Belediyemize ait halk plajlarının tamamında 6 metre karelik sosyal mesafe locaları oluşturduk, misafirlerimizin güvenli bir şekilde tatil yapmaları için gerekli önlemleri aldık.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyorsunuz. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

MUAMMER EKREM ORAN: Pandeminin başından itibaren hayatımıza etki eden "Yeni Normal" kavramının yarattığı koşulların turizm sektörünü de değiştireceği gerçeği yadsınamaz. Covid-19 salgını sonrasındaki kaygılar, vatandaşları daha az insanla temas edebilecekleri tatil seçeneklerine yönlendirdi.

Ancak önümüzdeki dönemde bu anlayışın alınacak tedbirlerle, vaka sayılarının kontrol altına alınmasıyla, toplumun büyük bir kısmının aşılmasıyla değişeceğini, yeniden festivallerle, konserlerle, çeşitli etkinliklerle bir araya gelebileceğimizi umut ediyorum.

Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemlerinizi var mı?

MUAMMER EKREM ORAN: Salgın sonrası toplu taşımalarındaki temas riski nedeniyle imkânı olan herkes şahsi araçlarını tercih ediyor. Bu durum, metropollerdeki trafik sorununu da tetiklemekte. Ancak Çeşme yarımadasında yerleşimin geniş alanlara yayılmış olması, nüfusumuzun 1 milyona ulaştığı yüksek sezonda dahi trafik sorununu en aza indirecek imkânlarla sahip. Önümüzdeki dönemde gerçekleştireceğimiz kavşak düzenlemeleriyle ve katlı otopark projelerimizle trafik sorununu Çeşme'nin gündeminden tamamen çıkaracağız.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapılıyor?

MUAMMER EKREM ORAN: Hemşerilerimize iklimiyle, coğrafi yapısıyla, bozulmamış doğasıyla "Yeryüzündeki Cennet" olarak tanımladığımız Çeşme'nin tüm değerlerini koruyarak geliştireceğimize ait bir sözümüz var. Bu nedenle Çeşme'nin endemik bitkilerini koruyacak, üretimini destekleyecek Tarımsal İşler Müdürlüğü'nü devreye soktuk. Çiftçilerimizi, üreticilerimizi koruyoruz. Karakılçık buğdayı, sakız enginarı, Çeşme kavunu, Çeşme limonu gibi yöreye özel türlerin tohumlarını üretip, çoğaltarak üreticilerimize dağıtıyoruz. Ziraat mühendisimiz, çiftçilerimize gerekli desteği sağlıyor. Gelecek nesillerin sağlıklı gıdaya ulaşması, yerel değerlerin korunması ve çoğaltılması için çalışıyoruz. Ayrıca Çeşme'de kaçak yapılaşmaya, kıyı kenar kanununa aykırı adımlara asla müsamaha göstermiyoruz. Çeşme, sadece deniz ve güneş tatiliyle tanınıyor. Ancak Çeşme, sahip olduğu termal kaynaklarla sağlık turizmde, zengin kültürel birikimiyle gastro turizmde, binlerce yıl öncesine ışık tutan Erythrai, Bağlararası kazı alanlarının yanı sıra 14. yüzyıldaki eski yerleşim yeri olan Çeşmeköy'le tarih turizmde de tatilcilere farklı seçenekler sunan dünya ölçeğinde bir destinasyon.

TURİZM

MUAMMER EKREM ORAN

Çeşme
Belediye Başkanı

Çeşme'nin bu zenginliklerinin dünyaya tanıtılması için etkin bir çalışma sürdürüyoruz.

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

MUAMMER EKREM ORAN: Türkiye'nin en büyük ekonomik girdisi olan turizm sektörünün desteklenmesi, pandemi nedeniyle uzun süre kapalı kalan otel, restoran vb. işletmelerin güçlü teşviklerle yeniden nefes almasını sağlayacak adımların hızla atılması gerekir.

Tarihi, kültürel, coğrafi vb. yerel değerleri koruyacak tedbirlerin alınarak uzun vadeli planlamaların yapılması oldukça önemli. Çeşme, sahip olduğu zenginliklerin ve bölgesel avantajlarının farkında. Bu çerçevede altyapı yatırımlarını gerçekleştiren, yerel değerlerini öne çıkaracak planlamalarını hayata geçiren, Çeşmelileri ekonomik ve sosyal anlamda ileriye taşıyacak adımlar atan bütüncül bir anlayışla çalışmaya devam ediyoruz.

“PANDEMİ, TURİZM ACİL EYLEM PLANININ ÖNEMİNİ BİR KEZ DAHA GÖSTERDİ”

2021 yılı sezonunda ilçenizdeki doluluk oranı pandemi öncesine göre ne durumda? Nasıl biteceğini öngörüyorsunuz?

SEMİH ESEN: Antalya, Türkiye turizminin başkenti ve Türkiye'nin dünyaya açılan penceresidir. 2019 yılında Antalya'yı 20 milyonu aşkın insan ziyaret etti. Ancak geçen yıl pandeminin olumsuz etkisiyle 3 milyon civarında ziyaretçi ağırladık. Antalya'yı 2019 yılının ilk ayında 5.5 milyon turist ziyaret etmişti. 2020 yılının ilk altı ayında ise, turist sayısı maalesef 450.000'e kadar geriledi. Bu yıl için henüz resmi rakamlar açıklanmadı, ancak salgının yarattığı olumsuzluk devam ediyor. Rusya'nın salgın nedeniyle 21 Haziran'a kadar uçuş yasağını sürdürme kararı da bu olumsuzluğa dahil. Tüm olumsuz göstergelere rağmen kısa sürede olumlu gelişmeler olacağını öngörüyoruz. Temel dayanağımız, Haziran ayından itibaren aşılama oranının artacağına yönelik açıklamalar. Aşılama oranı yükselirse, vaka sayısı düşecektir ve turistler tekrar ülkemize, özellikle Antalya'ya yönelecektir. Turizmde güzel günlerin uzak olmadığını düşünüyoruz.

Sektörde çalışanların işsizlik rakamlarıyla ilgili veri var mı?

SEMİH ESEN: Sayılar konusunda elimizde maalesef net veriler bulunmuyor. Ancak durumun iç açıcı olmadığına yönelik bilgimiz var. Bazı oteller kapılarını henüz açamadı. Açılan oteller de turist sayısı az olduğu için düşük sayıda personelle hizmet veriyor. Daha çarpıcı bir örnek ise, belediyemize iş başvurusunda bulunan vatandaşların sayısının pandemiyle artması. İş başvurusunda bulunanların önemli bir kısmı turizm sektöründe işini kaybedenlerden oluşuyor. Bu, sektör çalışanlarının büyük bir kısmının işini kaybettiğine ilişkin gösterge olarak görülebilir.

İlçeniz pandemi koşullarında sezona hazırlanırken ne tür önlemler alındı? Belediyenizin sektör meslek kuruluşlarıyla, acentelerle, konaklama yerleriyle, sivil toplum kuruluşlarıyla ortak çalışması oldu mu? Bu çerçevede neler yapıyor?

SEMİH ESEN: Pandeminin etkilerini azaltmak için geçen yıldan bu yana elimizi taşın altına koyduk. Topluluğun olduğu her alanı dezenfekte ettik. Binlerce turisti ağırlayan Konyaaltı sahili ilçemiz sınırlarında. Turistlerin ilçemizi ziyaret etmeden önce vaka sayılarını takip ettiğini biliyoruz. Vaka sayısını düşürebilmek için belediyemizin bütün imkânlarını kullandık. Vaka sayımız uzun süre düşüktü, ancak salgının artmasıyla maalesef ilçemizin rengi de kırmızıya döndü. “Antalya'ya Mavi Yakışır” sloganıyla olumlu bir algı oluşturmaya çalıştık. Turizm çalışanlarıyla, yöneticileriyle, tesis sahipleriyle belirli periyotlarda bir araya gelerek pandemiye yönelik görüş alışverişinde bulunduk. İlçemizde yer alan otellerin dezenfekte edilmesi yönündeki talepleri geri çevirmedik. Belediyemizin kurucusu olduğu Antalya Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi Altyapı Hizmet Birliği'yle, kentimizin diğer belediyeleriyle ortak hareket ediyoruz. Bu birliğimizle turizmi geliştirmeye, kültürel ve doğal varlıklarımızı korumaya çalışıyoruz.

BM, 2022 yılı turizm sezonunun da pandeminin domine edeceği koşullarda olacağını öngörüyor. Turizm sektörü, iklimin ve pandeminin etkisinde nasıl dönüşüyor?

SEMİH ESEN: Turistik tesislerimiz geçen yılki turizm sezonundan itibaren ciddi önlemler aldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın koronavirüs sürecinde başlattığı “Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı” kapsamında sağlıklı ve güvenli tatil imkânı için çalışmalar başlatılmıştı. İlçemizdeki otellerin büyük bir kısmı bu programı başarıyla tamamladı. Pandeminin turizm anlayışında ciddi değişiklikler yarattığı yadsınmaz. İlçemize gelen turistlerin büyük bir kısmı otellerde zaman geçiriyor. Salgının kapalı ortamlarda daha etkili olduğu bilimsel verilerle kanıtlandı. Bu nedenle turistler, gelecek yıllarda açık havayı ve doğal ortamı tercih edebilir. Bu konuda da çok şanslıyız. Antalya birçok uygarlığa ev sahipliği yaptığı için âdeta açık hava müzesi gibi. Antalya'nın %55'i ormanlarla kaplı. Temiz havası, arkeolojik yapıları, tarihî kalıntıları ve doğa harikalarıyla bu dönüşümü Antalya'nın lehine çevirebiliriz.

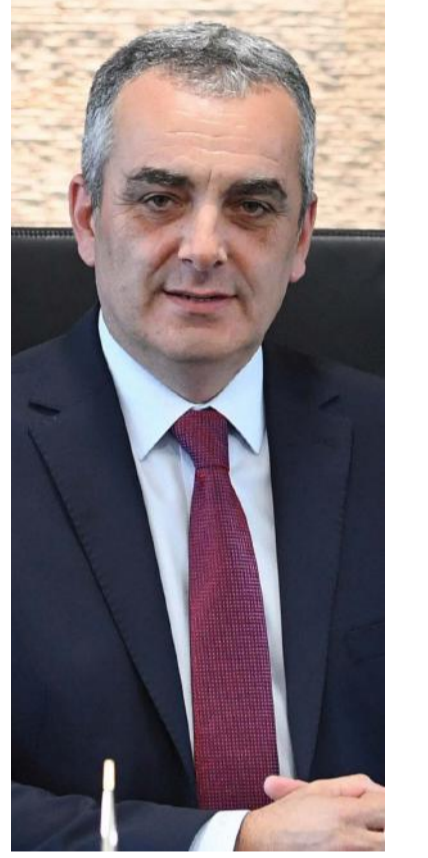
Seyahat pratiklerinde değişim gözlemliyor musunuz? Buna yönelik projeleriniz, önlemlerinizi var mı?

SEMİH ESEN: Ciddi bir değişiklik gözlemlenmedi. İlçemizde 3 ve 4 yıldızlı oteller çoğunlukta. 5 yıldızlı otel sayısı az. Küçük otelleri daha ziyade yerli turistler tercih ediyor, kendi araçlarıyla geliyorlar. Sahil kenarında çok sayıda karavan görmemiz mümkün. Ancak bu durum pandemiye özel değil. Karavancılar yıllardan beri sahil kenarında uygun yerleri ya da ilçe merkezinde boş alanları tercih ediyor.

Tatilcilerin talepleri arasında ekoloji de ön plana çıkıyor. Sahillerdeki betonlaşma ve doğa tahribatı devam ediyor. Bu konuya ilişkin farkındalık çalışmalarınız var mı? Neler yapılıyor?

SEMİH ESEN: Antalya, ekoloji açısından da zengin bir kent. Biz, bu zenginliği korumakla görevliyiz. Ayrıcalıklı imar taleplerine karşıyız, bu konuda gelen hiçbir talebi kabul etmiyoruz. Ruhsat taleplerini de yine koruyucu anlayışımız çerçevesinde değerlendiriyoruz. İlçemizde hiçbir yeşil alanın ticarete açılmasına izin vermiyoruz. Hatta ilgili bakanlıkların yeşil alanlarda açtığı ihalelere giriyor, alanları koruyan projeler üretiyoruz. İlçe merkezinde ihaleyle aldığımız 117 dönümlük ormanlık alandaki mesire alanı bu anlayışımıza en güzel örneklerden biri. “HayatPark” adını verdiğimiz bu yeşil alan, gezenlerin vazgeçemediği bir düzenlemeyle ilçemize kazandırıldı. Kişi başına düşen yeşil alan miktarını her yıl artırıyoruz. 1 milyon 438 bin 847 metrekare aktif ve pasif yeşil alana sahip olan ilçemizde kişi başına düşen ortalama yeşil alan miktarı, 11.62 metrekare. Bu oranın Avrupa standartlarının da üstünde olduğu ifade ediliyor.

TURİZM

SEMİH
ESENKonyaaltı
Belediye Başkanı

Bu koşullar düşünüldüğünde turizm acil eylem planı ne olmalı? Yerel yönetimlerin sorumluluk alanını nasıl görüyorsunuz? Bu konuda siz neler yapıyorsunuz?

SEMİH ESEN: Pandemi, turizm acil eylem planının önemini bir kez daha ortaya koydu. Her krizde ciddi zarar gören turizm sektöründe öngörü sahibi olabilmemiz için acil eylem planlarının hazır olması gerekiyor. Bu planı da sadece hükümet yetkilileri değil, turizmin bütün paydaşları ve yerel yönetimler bir araya gelerek oluşturmalı. Kriz dönemlerinde turistik tesislerin vergi ve kredi konularında devlet tarafından desteklenmesi gerekiyor. Aynı şekilde kriz dönemlerinde işsiz kalan turizm emekçileri de ekonomik açıdan yine destek görmeli. Bütüncül bir plan ihtiyacı karşılayacaktır.

BELEDİYELERDEN HABERLER

HİZMET

Bornova Belediyesi, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak, çocuk istismarını ve işçiliğini engellemek üzere yeniden yapılanmaya gidiyor. Kadın ve Aile İşleri Müdürlüğü bünyesinde kurulacak olan Kadın-Erkek Eşitliği, Kadın Danışma ve Dayanışma, Çocuk ve Gençlik Sosyal Çalışmaları, Aile ve Toplum Hizmetleri birimleriyle birlikte kadın kimliğini merkeze alan yeni hizmet modelleri geliştirilecek. Çocuklara ve gençlere yönelik şiddet ve uyuşturucuyla mücadeleyi de kapsayan bir dizi çalışmaya imza atılacak.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, kentin birçok noktasında vatandaşların dinlenmesi için yeni alanlar oluşturmaya devam ediyor. Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Dairesi Başkanlığı, kendi üretim tesislerinde imal ettiği bankları, vatandaşların dinlenme ve bekleme ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Samandağ Çevik sahiline monte etti.

Bolu Belediyesi, Mengen Belediyesi'nin yapımına başlayacağı yeni hizmet binası ve meydan düzenlemesine proje desteği verecek.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, evde sağlık ve bakım hizmetlerine devam ediyor. Hasta, yaşlı ve kimsesiz vatandaşlara evlerinde verilen kuaför hizmetinden 11 Mart 2020'den bu yana 1.907 kişi yararlandı. Büyükşehir ekipleri, 5.603 kez kişisel bakım hizmeti de verdi.

Çanakkale Belediyesi, "Tohum Sandığı" tarafından Atalık tohumlardan üretilen biber ve patlıcan fideleri dağıtıldı.

Karşıyaka Belediyesi, "Çiçek Pazarı" açıldı.

Lüleburgaz Belediyesi, ilçedeki bütün kamu kurumlarına tasarruflu musluk takmaya başladı. İlk olarak eğitim ve öğretim kurumlarında çalışmalara başlayan ekipler, toplam 750 adet tasarruflu musluğun montajını en kısa sürede tamamlayacak. Tasarruflu musluklarla %30'la %50 oranında su tasarrufu sağlanıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, yeni bir sosyal konut projesi başlatıyor. Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun katılımıyla KİPTAŞ'ın yeni dönemdeki üçüncü sosyal konut projesinin temeli Tuzla'da atılıyor.

Menteşe Belediyesi, iş arayanlarla işverenleri "İstihdam Ofisi"nde buluşturuyor. Mentese'de iş arayan vatandaşlara destek olmak amacıyla kurulan "İstihdam Ofisi" sayesinde iş arayanlarla işverenler bir araya geliyor. İş arayan vatandaşlara iş bulmaları için destek olmak, işverenlere gerekli işgücünü sağlamak amaçlanıyor.

İzmit Belediyesi ve vatandaşlar arasında köprü vazifesi görecek olan Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü'ne bağlı "İzmit'in Genç Çınarları" çalışmalarını hızlandırdı. "İzmit'in Genç Çınarları", kapı kapı gezerek vatandaşların talep, şikâyet ve önerilerini dinleyecek. Böylece İzmit Belediyesi, hizmetlerini vatandaşlara daha hızlı şekilde ulaştıracak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Türkiye'de bir ilke imza atıyor. Belediye iştiraki EKDAĞ A.Ş. tarafından Korkuteli ilçesinde "Yaş Meyve-Sebze Kurutma Entegre Tesisi" kurulacak. Türkiye'nin yaş-meyve sebze ambarı konumunda olan Antalya'da kurulacak bu tesis, üreticinin desteklenmesi ve ürünlerin değerlendirilmesi anlamında büyük önem taşıyor. Başkan Muhittin Böcek, "Antalya'nın tarımsal üretimine destek vermek ve istihdama katkı sağlamak amacıyla hayata geçireceğimiz bu tesisle ihracat yapmayı ve döviz girdisi sağlayarak ülke ekonomimize de katkıda bulunmayı hedefliyoruz," dedi.

Beylikdüzü Belediyesi, Türkiye'nin en derin kaykay havuzu olma özelliğine sahip kaykay parkını hizmete açıldı. Açıldığı günden bu yana gençlerin yoğun ilgi gösterdiği uluslararası standartlardaki kaykay parkında 2024 Paris Olimpiyatları'na sporcu yetiştirilmesi de amaçlanıyor.

Milas Belediyesi Emek Personel A.Ş.'de çalışan 563 personele yönelik banka promosyon protokolü imzalandı. Protokole göre, şirket personeli maaş hesabı karşılığında kişi başı 3.170 TL promosyon verilecek.

Karşıyaka Belediyesi, Çocukların ağız ve diş sağlığının korunması, gerekli taramalarının yapılması için Çocuk Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi açıldı.

Mezitli Belediyesi, yaptığı özel çalışmayla 31 farklı noktada deprem toplanma alanlarını belirledi. Deprem anında toplanmayı kolaylaştırabilmek ve oluşabilecek kargaşayı önleyebilmek için alanlara özel işaretler ve levhalar yerleştiren ekipler, alanları gösteren yön tabelaları da yerleştirmeye başladı.

Promosyon anlaşması tamamlandı.
Milas Belediyesi Emek Personel A.Ş.'de çalışan 563 personele yönelik banka promosyon protokolü imzalandı. Protokole göre şirket personeli maaş hesabı karşılığında kişi başı

3.170 TL
promosyon alacak.

Promosyon anlaşması tamamlandı.
35 Belediyesi Emek Personel A.Ş.'de çalışan 563 personele yönelik banka promosyon protokolü imzalandı. Protokole göre şirket personeli maaş hesabı karşılığında kişi başı

3.170 TL
promosyon alacak.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, başkent'in ilk kaykay parkını yapmak üzere harekete geçti. Çukurambar'da yapımına başlanan 3.400 metrekarelik kaykay parkı, seyirci tribünleriyle ve yeşil alanlarla birlikte farklı yaş gruplarına hitap edecek parkurlardan oluşacak.

Adalar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü tarafından yaklaşık 200 ton bağ-bahçe ve ev eşyasıyla moloz, Büyükkada Aya Nikola bölgesinde toplandı. Toplandıktan sonra ayrıştırılan atıklar, biyokütle yöntemiyle elektrik enerjisine dönüştürülmek için işlemden geçirildi.

Hacıbektaş Belediyesi Uluslararası Alevi Vakfı ve Alevi Vakfı Stuttgart işbirliğiyle Çilehane'de yapılacak olan kapalı salonun protokolü imzalandı. Salonun Ağustos ayında tamamlanması planlanıyor.

Balıkesir Gönen Belediyesi, vatandaşlara daha hızlı ve sağlıklı hizmet verebilmek için kendi öz kaynaklarıyla araç filosunu güçlendirmek amacıyla yeni hizmet araçları satın aldı.

Akhisar Belediyesi, Hüsnü Kahraman Kültür Parkı Gölet Alanı'nda yapılan tartan zeminli yürüyüş yolunun ardından Şehit Polis Binbaşı Serdar Kandemir Parkı'na da tartan zeminli yürüyüş yolu yapılıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Hatları A.Ş., küçük çocuklara denizi sevdirmek ve eğlenceli deniz yolculuğu yapmalarını sağlamak için vapurlara oyun alanları kurmaya devam ediyor. İlk olarak tarihi Moda Vapuru'na kurulan oyun alanlarının sayısı dokuza ulaştı.

Samandağ Belediyesi Psikolojik Danışmanlık ve Yaşam Merkezi, yaklaşan sınavlarla birlikte öğrencilerdeki sınav kaygısını ve sınav kaygısı yüzünden oluşabilecek duygu durum bozukluklarını önlemek amacıyla ücretsiz danışmanlık hizmeti vermeye devam ediyor.

İzmit Belediyesi, Karaabdülbaki Köyü'nde yapılan ve yedi köyün yararlanacağı üretici pazarı stantları kullanıma hazır hâle geldi.

Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, HBB'nin Defne Çekmece Mahallesi'nde yapımına devam ettiği parkta incelemelerde bulundu. Büyükşehir Belediyesi Park Bahçe ve Yeşil Alanlar Daire Başkanlığı ekipleri tarafından 7.500 metrekarelik alanda yapılan parkta çocuk oyun grubu, havuz, yeşil alan ve yürüyüş parkuru yer alıyor.

Kartal Belediyesi, olası bir afet durumunda hızlı, bilinçli ve organize müdahalelerin gerçekleştirilmesi amacıyla belediye personelinin oluştuğu afet gönüllü ekibi kuruyor. Belediye çalışanlarından oluşan ekip, "Afet Gönüllüsü Eğitim Programı" için Kartal Belediyesi Meclis Salonu'nda bir araya geldi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, kış aylarında fırtınadan zarar gören Konyaaltı sahilindeki Engelsiz Plaj'da sezon hazırlıkları başladı. Engelli bireylerin rahat bir şekilde denize girmeleri için plaj donatılarının montajı yapılıyor.

Maltepe Belediyesi Tıp Merkezi, pandemi sürecinde de hastalarını yalnız bırakmayarak günde 750 hastaya ücretsiz sağlık hizmeti sunuyor. Sekiz poliklinikle vatandaşlara hizmet veren merkez, ilerleyen aylarda üç poliklinik daha açmaya hazırlanıyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi işbirliğiyle İzmir Bahar Lions Kulübü tarafından yapılan, insanların, hayvanların ve bitkilerin suyla buluşacağı özel tasarım sebiller vatandaşların hizmetine sunuldu. Konak ve Alsancak iskelesine, Gündoğdu Meydanı'na ve Sahilevleri'ne yerleştirilen dört sebilin açılışına Neptün Soyer de katıldı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, her geçen gün yaygınlaşan Wi-Fi ağının yenisini 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı'nda aktif hâle getirdi. Böylece ücretsiz internet hizmeti verilen meydan sayısı 28 oldu.

Seyhan Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ekipleri, ilçe genelindeki parklarda ve yeşil alanlarda bakım, muntaka ve çevre düzenleme çalışmalarına devam ediyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun katılımıyla Ataköy-İkitelli-Olimpiyat metro hattının Bahariye ve Masko istasyonlarının açılışı gerçekleştirildi. Hattın açılışından sonra Kemal Kılıçdaroğlu, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'na, "Sizi ve ekibinizi yürekten kutluyorum. Biliyorum, bunu yaptığınızda yine vay elini arkaya attın, soruşturma. Vay efendim şunu yaptın, soruşturma. Vay efendim neden şu kadar gün bedava yaptın, yine soruşturma. Bunların hepsi vız gelir. İnandığın yolda devam et. Ölçümüz nedir? Boğazdan aşağı haram lokma inmeyecek, bitti. Temel ölçümüz budur. Gerisinin hiçbir önemi yok," ifadelerini kullandı.

İzmit Belediyesi Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü ekipleri, hasta yakınlarıyla birlikte hastaların ihtiyacına göre planlama yaparak günde ortalama 15 vatandaşa evde bakım hizmeti veriyor.

Sarıyer Belediyesi tarafından düzenlenen Sarıyer Akademi sınavları başladı. Öğrenciler, salonlara maskelerini takıp sosyal mesafeye uyarak girdi, sınıflarda mesafeli oturdu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Mavişehir'de yapımını sürdürdüğü İzmir Opera Binası'nın %40'unu tamamladı. İzmir Opera Binası, sahip olduğu mimari özellikleriyle ve teknik donanımıyla uluslararası alanda da ön plana çıkacak. İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, "Kentimize uluslararası nitelikte bir opera binası kazandıracak olmanın gururunu yaşıyoruz. Hedefimiz, İzmir'i evrensel bir kültür/sanat üretim merkezi hâline getirmek," dedi.

Bayraklı Belediye Başkanı Serdar Sandal, ilçede yapımı süren şehir hastanesine hızlı ve güvenli ulaşımın sağlanması amacıyla İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılması planlanan teleferik projesiyle ilgili "Üzerimize düşeni yapmaya her zaman hazırız. Ekiplerimizle birlikte ne gerekiyorsa yapacağız," dedi. Projeye göre, teleferik yaklaşık 2.5 kilometre olacak ve dört istasyondan oluşacak, Bayraklı Belediyesi karşısındaki sahil şeridinden şehir hastanesine uzanacak. Vatandaşlar, sahilden hastaneye dokuz dakikada ulaşabilecek.

Muğla Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı bünyesinde "Su Altı Arama Kurtarma Ekibi" kurulması için çalışmalar başladı.

Muratpaşa Belediyesi, parklara dikeceği 500.000 çiçekle yaz mevsimini karşılıyor. Kontrollü normalleşme dönemiyle birlikte ilçe sakinlerinin bir araya geldiği Muratpaşa parkları, dikimin tamamlanmasıyla rengârenk olacak.

Çanakkale Çardak Belediyesi, soğuk hava deposunu açtı. Başkan Metin Semerci, "Göreve geldiğimizde çiftçi kardeşlerimize bir söz vermiştik. Çardak Belediyesi olarak sözümüzde durduk," dedi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Kepez'de 11 mahalleyi kanalizasyona kavuşturacak altyapı projesinde 55 kilometre uzunluğundaki kanalizasyon hattı imalatı tamamlandı. KDV hariç 45 milyon TL'lik bedelli proje kapsamında 135 kilometre altyapı imalatı yapılacak.

Söke Belediyesi, veznelerindeki yoğunluğu azaltmak için mobil hizmet aracıyla belediye meydanında hizmet vermeye başladı. Belediye ödemeleri, internet sitesinden online olarak veya merkez belediye binasındaki veznelere ya da mobil hizmet aracından yapılabiliyor.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, yeni otobüs alımı için iki aşamalı ihale sürecinin tamamlanmasının ardından ihaleyi kazanan firmalarla sözleşme imzaladı. İmza törenine katılan ve kredi tutarı doğrultusunda alınacak otobüs sayısına ek olarak 19 yeni otobüsün daha alınacağı müjdesini veren Başkan Mansur Yavaş, "Ankara, çağa uygun modern otobüslere kavuşacak," dedi.

Çaycuma Belediyesi, Çay Mahallesi'ndeki "Dere Park"a gemi temalı çocuk oyun alanı yapıyor.

İzmit Belediyesi, Ayazma Mahallesi'nde bulunan kapalı yüzme havuzu, yapılan tadilatın ardından hem pandemiye uygun hâle getirildi hem de yaz hazırlandı.

Karşıyaka Belediyesi, çocukların evlerinin önünde oyun oynayabilecekleri alanlar oluşturmak için harekete geçti. "Dünya Oyun Günü"nde, Bahariye Mahallesi'nde ilk oyun sokağı açıldı. Hedef, tüm mahallelerde yenilikçi anlayışla yeni oyun alanları oluşturmak.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, yeni spor tesislerinin yapım çalışmalarına devam ediyor. Aynı zamanda mevcut spor tesislerini de modernize ediyor. Beyoğlu Yüzme Havuzu'nda yenileme çalışması tamamlandı. Havuzun soyunma odaları, idari alanları ve teknik altyapısı yenilendi, engelli vatandaşların erişimine uygun hâle geldi. Tüm üniteleriyle yenilenen tesisin Ağustos ayında hizmete girmesi planlanıyor.

Lüleburgaz Belediyesi, "Trafik Master Planı" doğrultusunda eski 27 Mayıs Parkı alanındaki 3.800 metrekarelik atıl durumdaki araziye otoparka dönüştürecek. 101 araç ve 3 otobüs kapasiteli otoparkta elektrikli araç, motosiklet ve bisiklet park alanları yer alacak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, Kemer'e kapalı otopark ve pazar alanı kazandırıyor. İhalesi yapılan projeye Kemer, modern bir pazaryerine ve otoparka kavuşacak. Başkan Muhittin Böcek, "Kapalı otopark ve pazar alanıyla Kemer'in önemli bir ihtiyacını karşılayacağız," dedi.

Hacıbektas Belediyesi, 3 milyon 228 bin TL'ye yapılacak olan güneş enerjisi santralini yer teslim protokolünü yüklenici firmayla ve İller Bankası mühendisleriyle birlikte imzaladı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi'nin 2021 Ocak ayında "Dosthane" adıyla başlattığı refakatçi evi hizmeti beş aydır devam ediyor. Bu hizmetle uzak ilçelerden ve kırsal mahallelerden kent merkezindeki hastanelere gelen vatandaşların konaklama ihtiyacı karşılanıyor. Kayıtlara göre, bugüne kadar hizmetten en fazla Anamur'daki vatandaşlar yararlandı. "Dosthane'de 31 Mayıs'a kadar toplam 258 hasta ve hasta yakını misafir edildi.

DAYANIŞMA

Mersin Büyükşehir Belediyesi, Dar gelirli vatandaşların mutfak masraflarını önemli ölçüde azaltan Halk Kart hizmetinden Mayıs ayında 12.178 kişi yararlandı. Mayıs ayına ait tutarlar vatandaşların hesaplarına yatırıldı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, normalleşme sürecinin başlamasıyla birlikte yeniden hizmet vermeye başlayan yiyecek ve içecek sektörüyle kahvehaneci esnafına hijyen desteği veriyor. Başkan Mansur Yavaş, sosyal medya hesapları üzerinden yaptığı duyuruda işyerlerini ücretsiz dezenfekte ettirmek isteyen işletme sahiplerinin <https://forms.ankara.bel.tr/isyeri-dezenfekte-talebi> adresi üzerinden başvuruda bulunabileceğini söyledi. Duyurunun ardından ilk günde başvuru sayısı 800'ü geçti.

Odunpazarı Belediyesi, koronavirüs salgını nedeniyle zor günler geçiren müzisyenlere destek vermeye devam ediyor. "Müziğe Ses Veriyoruz, Dayanışmayla Güçleniyoruz" sloganıyla düzenlenen konserler, YouTube'da yorumladığı şarkılarla tanınan, gençlerin sevdiği isim Eda Baba'yla devam etti.

Bornova Belediyesi, pandemi döneminde büyük sıkıntı esnafın yanında olmaya devam ediyor. İlçedeki taksicilere ve minibüscülere 350 adet temizlik kolisi dağıtıldı. Dağıtıma katılan Başkan Mustafa İduğ, pandeminin başından bu yana tüm imkânlarını ihtiyaç sahipleri için seferber ettiklerini belirtti, "Desteğimiz sürecektir," dedi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, "Şehir Paylaşmaktır" sloganıyla başlattığı destek uygulamasında, hayırseverlerin satın aldığı paylaşım kolilerini muhtarların yardımıyla ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaya devam ediyor.

Bodrum Belediyesi ilgili birim müdürlükleri, ihtiyaç sahibi vatandaşların yanı sıra çeşitli programlar kapsamında vatandaşları ziyaret ediyor. Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ekipleri, halkın talep ve şikâyetlerini dinliyor. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ekipleri ise, ihtiyaç sahiplerine gıda paketleri dağıtmaya devam ediyor.

Alaplı Belediyesi, kullanılmayan giysilerin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasını, hiç kullanılmayacak durumda olanların tekstil geri dönüşüm ağına katılmasını sağlamak için başlattığı giysi kumbaraları uygulamasıyla altı günde 600 kilo giyim eşyası topladı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Zabıta Daire Başkanlığı, pandemi sürecinde dolmuşçu esnafına destek olmayı sürdürüyor. Dolmuş duraklarında maske ve dezenfektan dağıtımına devam eden ekipler, hijyen kurallarına uymaları konusunda sürücülerini de uyuyor.

Balıkesir Gönen Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı ekipler tarafından ihtiyaç sahibi vatandaşların evlerinde tadilat çalışmaları devam ediyor.

Safranbolu Belediyesi, daha önce küçük bir bölümde hizmet veren Hayır Çarşısı'nı kendi imkânlarıyla genişleterek ihtiyaç sahibi vatandaşların yanında olmaya devam ediyor.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, sanatçılar için önemli bir projeye imza atıyor. "Sahne Senin Eskişehir" sloganıyla düzenlenecek etkinliklerle pandemiden olumsuz etkilenen sanatçılar ve vatandaşlar bir araya getirilecek. Proje kapsamında başvurusu kabul edilen her sanatçıya nakdi destek sağlanacak.

sahne. senin. eskişehir

MÜZİSYENLERİMİZİN RENGARENK NOTALARINI SANATSEVER ESKİŞEHİRLİLER İLE BULUŞTURUYOR; SANATÇILARIMIZA EKONOMİK DESTEK SAĞLIYORUZ.

5 SON BAŞVURU TARİHİ HAZİRAN 2021

sahnesenin.eskisehir.bel.tr

ESKİŞEHİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

EĞİTİM

Ankara Büyükşehir Belediyesi, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmasına yönelik başlattığı öğrenci dostu uygulamalarına devam ediyor. Belediye, sosyal yardım alan ailelerin KPSS'ye girecek çocuklarının sınav ücretlerini karşılayacak.

İzmit Belediyesi, uyuşturucu kullanımının önüne geçebilmek için annelerin duyarlılığını artırmak amacıyla "En İyi Narkotik Polisi Anne" projesi kapsamında İZMEK kurs merkezlerinde annelere ve anne adaylarına eğitim verdi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Emniyet Teşkilatı'nın ihtiyacı olan polis memurlarını yetiştirmek üzere meslek eğitim veren POMEM'e başvuracak adaylar için ücretsiz parkur uygulamasına ve eğitime devam ediyor.

Sinop Belediyesi, Bilardo ve satranç eğitim kursları için kayıtlar başladı.

Akhisar Belediyesi, "Bisiklet Trafik Eğitim Parkı"nda Akhisar Bölge Trafik Denetleme İstasyon Amirliği ekipleri tarafından bisiklet sürüş ve trafik eğitimi verildi.

Odunpazarı Belediyesi arama kurtarma ekibi, afet durumlarına hazırlıklı olmak için eğitimlerine devam ediyor. OBAK gönüllülerine yönelik olarak teorik, tatbiki, bilgi, beceri ve fiziki kabiliyetlerini artırıcı eğitimlerin yanı sıra göreve her an hazırlıklı bulunmalarını sağlamak amacıyla hazırlanan eğitici programlar uygulanıyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, gençlerin talepleri doğrultusunda online "Gençlik Söyleşileri" programını hayata geçirdi. Alanında uzman kişileri ve gençleri bir araya getiren söyleşilerde kripto para, teknoloji bağımlılığı, pandemiye gençlerin durumu gibi önemli konular üzerinde duruldu. Söyleşiler, ABB TV sosyal medya hesaplarından canlı yayınlandı.

Merkezefendi Belediyesi ve hayırsever ortaklığıyla yapılan Nuran-Mesut Uzunoğlu Gündüz Bakımevi'nde eğitim-öğretim başladı.

Seyhan Belediyesi ve Çukurova Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi işbirliğiyle faaliyete geçen Atölye Seyhan Girişimcilik Merkezi'nde Seyhan Kent Konseyi ve 01 Sosyal Bilişim Kooperatifi işbirliğinde gönüllü eğitmen Sevgi Bal'ın verdiği robotik kodlama eğitimleri başladı.

İzmit Belediyesi tarafından kente kazandırılan Sanat Akademisi'nde yetenek taramaları başlıyor. Sanat Akademisi Müzik Bölümü'ne kabul edilecek gençler, yeteneklerinin değerlendirileceği mülakatların ardından belli olacak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, arıcılığı geliştirmek ve bal üretiminde verimi artırmak amacıyla ilçelerde teknik eğitimler düzenliyor. Kaş Sütleşen'de arı yetiştiriciliğine katılan vatandaşlara sertifika verildi.

KÜLTÜR SANAT

Antalya Büyükşehir Belediyesi, yapımı tamamlanmak üzere olan Nekropol Müzesi Projesi'yle 2300 yıllık tarihi halkla buluşturacak. Nekropol Müzesi, yerli ve yabancı ziyaretçilerin tarihe tanıklık etmesini sağlayacak.

Çankaya Belediyesi, Haziran ayında başkentlileri festivaller ve sergilerle buluşturmaya hazırlanıyor. Çankaya, Haziran ayına 8 sergi ve 24. Uçan Süpürge Kadın Filmleri Festivali'yle merhaba diyecek.

Beylikdüzü Belediyesi Sanat Koleksiyonu Seçkisi, ArtContact İstanbul Çağdaş Sanat Fuarı'nda sanatseverlerle buluşuyor. Belediyenin gerçekleştirdiği ulusal/uluslararası resim çalıştaylarında ortaya çıkan eserlerle heykel sempozyumlarında yapılan heykellerin fotoğraflarından oluşan koleksiyon, 1-6 Haziran tarihleri arasında Yenikapı Avrasya Gösteri ve Sanat Merkezi'nde sanatseverlerin beğenisine sunulacak.

Mersin Yenışehir Belediyesi, Türkiye'nin saygın sanatçı ve yazarlarını buluşturan Leonardo da Vinci'ye Saygı Sergisi'ne ev sahipliği yapacak. Dünyanın gelmiş geçmiş en büyük ressamı arasında gösterilen Leonardo da Vinci'nin ölümünün 500. yılı etkinlikleri kapsamında düzenlenen sergide 42 tablo ve 4 heykel sergilenen sergide aynı zamanda önemli isimlerin katılacağı söyleşi ve paneller de düzenlenecek.

Bornova Belediyesi Kültür İşleri Müdürlüğü, çalışmalarına ara vermiyor. Yarışmalardan konserlere, turnuvalardan kulüp çalışmalarına ve kurslara kadar düzenlenen birçok etkinlik, pandemi tedbirleri kapsamında online gerçekleştiriliyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu, ünlü şair Nazım Hikmet Ran'ı ölümünün 58. yıldönümünde sahnelediği oyunla andı. Şehir Tiyatrosu oyuncuları tarafından sahnelenen "Aslolan Hayattır" adlı müzikli oyun, 3 Haziran Perşembe günü saat 20:00'de Kongre ve Sergi Sarayı'nda tiyatroseverlerle buluştu.

Merkezefendi Belediyesi ve Denizli Görsel Sanatlar Grubu işbirliğiyle karma sergi düzenlenecek. 61 sanatçının katılacağı karma sergi, 10 Haziran Perşembe günü saat 18:00'de açılacak. Merkezefendi Kültür Merkezi'nde düzenlenecek olan sergi, 30 Haziran Çarşamba gününe kadar ziyaret edilebilecek.

Konak Belediyesi, düzenlediği "Kadın Öyküleri" kısa öykü yarışmasıyla kadınların sesini duyuruyor. "Kadınlar, Kentler, Umutlar" konulu ödüllü yarışmaya sadece kadınlar katılacak, öykülerini kendileri anlatacak. Kadın öykülerinin kaleme alınacağı yarışmanın son başvuru tarihi ise, 1 Eylül.

Tepebaşı Belediyesi, uluslararası etkinliklerinde ortaya çıkan eserlerle 1-6 Haziran tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilecek ArtContact İstanbul Çağdaş Sanat Fuarı'nda yer alacak.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, "İzmir Uluslararası Film ve Müzik Festivali" düzenliyor. Başkan Tunç Soyer, "Amacımız, sinema ve müzik sektörlerini İzmir'de buluşturmak. Türkiye'deki sektör temsilcilerini festivalimize davet etmek isterim," dedi. Festival, 21 Haziran Avrupa Müzik Günü'nde başlayacak

Bilecik Belediyesi tarafından başta bisiklet ulaşımı, çevrenin korunması ve dumansız hava sahalarının oluşturulmasına yönelik yapılan çalışmalar, Sağlıklı Kentler Birliği tarafından takdirle karşılandı, dergi ve makalelerde yer aldı. Bilecik Belediyesi tarafından bu alanlarda yapılan çalışmalar, "Kentli Dergisi" ve birçok makalede yer alarak okuyucuyla buluştu.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin açık alan çalışmalarında uyguladığı "Şehir Estetik" anlayışının başka bir örneği olan trafoların renklendirilmesi çalışmaları devam ediyor.

Çiğli Belediyesi, Flamingo Sinema Topluluğu'nda sinemaseverleri buluşturacak. Pandemi döneminde vatandaşların moralini yüksek tutmak ve sanattan uzak kalmamalarını sağlamak amacıyla kültürel etkinlikler düzenlemeye devam eden Çiğli Belediyesi, sinemaseverleri sevindirecek bir uygulamaya imza attı. Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından oluşturulan Flamingo Sinema Topluluğu'nda sinemaya ilgi duyan vatandaşlar birlikte film izleyecek ve filmleri yorumlayacak.

Antalya Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı'na bağlı İsmail Baha Süreksan Konservatuvarı, "Türkü Türkü Türkiye'm Konseri"yle vatandaşlarla buluştu.

Küçükçekmece Belediyesi tarafından hayata geçirilen, Küçükçekmece sahilinde 7/24 kullanılabilir sanat atölyeleriyle sanat merkezi ve sanatçı platformu olarak tasarlanan Sanat İstanbul, ilk projesi "Kilometre +24"le kültür/sanat hayatına merhaba diyor. Küratörlüğünü fotoğraf ve sanat dünyasının tanınan isimlerinden Engin Özendes'in yaptığı proje kapsamında 24 fotoğraf sanatçısı, Küçükçekmece Belediyesi Çok Amaçlı Salon'da Başkan Kemal Çebi'yle bir araya geldi. 24 profesyonel sanatçı, Küçükçekmece'yi görsel açıdan yeniden yorumlayacak, ilçenin tarihine kadirleriyle not düşecek.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, kent genelinde sosyal mesafeli konserler düzenlemeyi amaçlıyor. Belediye, Adnan Menderes Bulvarı Kültür Park'ta konser etkinliklerine başladı, vatandaşlara müzik dolu saatler yaşattı.

Dazkırı Belediye Başkanı İsmail Taylan, Kaymakam Sercan Sakarya'yla birlikte Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü kursiyerlerinin el emeği ürünlerinin bulunduğu serginin açılışını yaptı. Kursiyerler tarafından gerçekleştirilen piyano dinletisi eşliğinde sergiyi inceleyen Başkan İsmail Taylan, serginin yapılmasında emeği geçen Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü'ne ve kursiyerlerine teşekkür etti.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, TECHNÉ adlı sergi, Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde sanatseverlerle buluştu.

ETKİNLİK

Yenişehir Belediyesi, The Lego Of King Yenişehir robotik kodlama takımı, Bilim Kahramanları Derneği tarafından "Minik Bilim Kahramanları Buluşuyor" adıyla düzenlenen FIRST LEGO League Explore Programı 7. Sezon Çevrimiçi Festivalleri'nde "Kaşifler Bir Arada Ödülü" kazandı. Dünyanın en yaygın bilim programlarından biri olan festivalde ödül alan minikler mutluluklarını Mersin Yenişehir Belediye Başkanı Abdullah Özyiğit'le paylaştı.

Karşıyaka Belediyesi, 3 Haziran Dünya Bisiklet Günü kapsamında düzenlenen etkinlik Yasemin Kafe'nin önünden başladı Atatürk, Annesi ve Kadın Hakları Anıtı'na kadar devam etti. Pedallar, sağlıklı bir yaşam için çevrildi.

Çanakkale Belediyesi, Sosyal Yaşam Evleri'ndeki "Anne Buluşmaları"nda bir grup çalışması daha tamamlandı.

Manavgat Belediyesi, huzurevinde yaşamlarını sürdüren vatandaşlar için pandemi kuralları dahilinde Boğaz Otel'de yemek organizasyonu düzenledi. 65 yaş üstü vatandaşlar için sokağa çıkma saatleri aralığında düzenlenen yemeğe Manavgat Belediye Başkanı Şükrü Sözen, başkan yardımcıları ve birim müdürleri katıldı.

Beşiktaş Belediyesi Kadın Dayanışma ve Yaşam Merkezi tarafından hayata geçirilen "Meraklı Atölyeler Beşiktaş'ta" etkinlikleri devam ediyor. Ekolojik temelli eğitim tasarımcısı Dr. Burcu Güngör Cabbar, online atölyeler kapsamında 2 Haziran Çarşamba günü "Ekolojik Okuryazarlık" atölyesi düzenlendi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi Gençlik Merkezi'nin düzenlediği Gençlik Sohbetleri Programı'nın son konuğu, ünlü şef Hazer Amani oldu.

Bodrum Belediye Başkanı Ahmet Aras, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Bodrum Şubesi'nin "Çağdaş Gençlik Bodrum" adlı dönem sonu kutlamasına konuk oldu. Başkan Ahmet Aras, "Çağdaş gençliğimizle Bodrum'daki değişimi birlikte yönetelim," dedi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ASAT Genel Müdürlüğü, 5 Haziran Dünya Çevre Günü kapsamında çevre bilincinin oluşturulması amacıyla çocuklara ve gençlere yönelik fotoğraf yarışması düzenledi.

Karşıyaka Belediyesi ve Edebiyat Atölyesi Dergisi katkılarıyla düzenlenen "Karşıyaka Kitap Günleri", 2-13 Haziran tarihleri arasında Atatürk, Annesi ve Kadın Hakları Anıtı önünde gerçekleşecek.

Yenimahalle Belediyesi

Evrensel Değerler Çocuk Müzesi, pandemi tedbirleri kapsamında küçük misafirlerini ağırlıyor. Ziyarete gelen çocuklar müzeyi gezerek hem eğleniyorlar hem de öğreniyorlar. Nazım Hikmet Sanat ve Kongre Merkezi'nde hizmet veren müzeye gelen çocuklar, hijyen ve sosyal mesafe kurallarına uyarak müze içerisinde ve açık havada keyifli vakit geçirdi.

Karabağlar Belediye

Başkanı Muhittin Selvitopu, TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen "Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı" ve "Mekânsal Bilgi Teknolojileri Dijital Fuarı"na konuşmacı olarak katıldı.

Konak Belediye

Başkanı Abdül Batur, Konak'ın Kosovada'ki kardeş kenti Prizren'in Belediye Başkanı Mytaher Haskuka'yı ve beraberindeki heyeti makamında konuk etti. İki kent arasındaki işbirliğini güçlendirmek ve kardeş kentlerin çalışmalarını paylaşmak için bir araya gelen iki başkan, "İyi Niyet Mektubu"na da imza attı. İmzalanan "İyi Niyet Mektubu"yla iki belediyenin işbirliğinde Avrupa Birliği hibe destekli programlarına proje çalışmaları hazırlanması için önemli bir adım atıldı.

Bozüyük Belediyesi, faaliyetleriyle ve etkinlik duyurularıyla yerel basın, web sitesi ve sosyal medya hesaplarından sonra şimdi de YouTube kanalında izleyenleriyle buluşuyor.

Beylikdüzü Belediyesi, Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu tarafından düzenlenen Paletli Yüzme Bireysel Açık Yaş Türkiye Şampiyonası'na ev sahipliği yaptı. Etkinlik, 177 sporcunun katılımıyla Beylikdüzü Olimpik Kapalı Yüzme Havuzu'nda gerçekleşti. Beylikdüzü Belediyesi 1. Başkanvekili Serdal Mumcu, 20 spor kulübünden 69'u kadın, 108'i erkek olmak üzere toplam 177 sporcunun mücadele ettiği şampiyonada başarılı olan sporcuları tebrik ederek madalyalarını takdim etti.

ÇEVRE

Efes Selçuk Belediyesi, ambalaj atıklarının kaynağında toplanarak geri kazandırılması amacıyla ECOREC firmasıyla üç yıllık sözleşme imzaladı. Efeslim Kart ve ilçe genelinde işletmelerden cam, plastik, metal, kâğıt, karton gibi ambalaj atıklarının toplanması için imzalanan sözleşmeyle 3 yılda 2.500 ton geri dönüştürülebilir atığın toplanması hedefleniyor.

Nilüfer Belediyesi ve TEMA Vakfı Bursa İl Temsilciliği işbirliğiyle Kurtuluş Mahallesi'nde gerçekleştirilen etkinliğe katılan çocuklar, doğayı yeşillendirmenin mutluluğunu yaşadı.

Yenimahalle Belediyesi'nin ödüllü sıfır atık projesi "Kazandıran Dönüşüm Mobil Çocuk Oyunu", çocuklara ve gençlere geri dönüşümün önemini eğlendirerek öğretecek.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Eskişehirspor'la Eskişehir Orman Bölge Müdürlüğü arasında yapılan protokolle başlatılan "Hedef 1 Milyon Fidan" kampanyasına destek olmaya devam ediyor. Belediye iştiraklerinin kampanyaya 2.500 fidan desteği vermesinin ardından büyükşehir belediyesi ve ESKİ Genel Müdürlüğü personeli de 1.204 fidanla kampanyaya katkı sundu. Belediye, kentteki reklam alanlarıyla tramvaylardaki ve otobüslerdeki araç içi ekranlarda da kampanyanın reklamlarına yer veriyor.

Güzelbahçe Belediyesi, bahar bakımına ve yaza hazırlık çalışmalarına hız verdi. İlçe merkezinde bulunan parklarda, yeşil alanlarda, bağlantılı ara arter yol kenarlarında, caddelerde, bulvarlarda, kaldırımlarda ve boş alanlarda yangın oluşturabilecek otların biçim ve temizlik işlemi hızlandırıldı.

Mudanya Belediyesi, havaların ısınmasıyla birlikte vatandaşlar tarafından yoğun olarak kullanılan Esence sahilinde mahalle muhtarlığının ve vatandaşların desteğiyle sezon öncesi temizlik çalışması gerçekleştirdi.

Bornova Belediyesi, ilçe genelinde dikilmek üzere 10.000'nin üzerinde çiçeği vatandaşlara dağıtıyor. Yapılan çalışmayla arıların en sevdiği polen kaynaklarının başında gelen lavanta bitkisinin yaygınlaştırılması sağlanıyor. Ayrıca kadife ve ateş böceği çiçeği gibi uzun ömürlü, bahçede ya da balkonda bakmaya uygun çiçeklerle ilçeyi güzelleştirmek amaçlanıyor.

İzmit Belediyesi tarafından hayata geçirilen geri dönüşüm çalışmaları fark yaratmaya devam ediyor. Vatandaşların biriktirdikleri atıkları atabilecekleri toplam 1.424 ambalaj atık konteyneri, cam kumbarası, tekstil atık kumbarası, pet kafesi, atık pil ve atık yağ bidonlarıyla vatandaşlar hem çevre kirliliğini azaltıyor hem de atıkların yeniden değerlendirilmesini sağlıyor. Cep telefonu ve bilgisayar üzerinden ulaşılabilen "İzmit Çınar Atık" uygulamasıyla vatandaşlar, kendilerine en yakın atık toplama istasyonuna ulaşabiliyor.

Balıkesir Gönen Belediyesi ekipleri, yaz sezonu öncesinde Denizkent'te temizlik ve çevre düzenleme çalışmalarına devam ediyor.

Kartal Belediyesi, son üç aydır Marmara Denizi'ni ve Kartal sahilini etkisi altına alan, çevre felaketine dönüşen deniz salyasını temizlemek için İstanbul Büyükşehir Belediyesi'yle ortak bir çalışma başlattı. Yapılan çalışmalarla Kartal sahilindeki deniz salyaları (müsilaj) temizlendi.

TARIM-HAYVANCILIK, ÜRETİCİYE DESTEK

Muğla Büyükşehir Belediyesi, Bahçeyaka'da 50 dekar arazi içerisinde kurduğu ve içerisinde aromatik bitki, karakılçık buğdayı, incir, dut, yarı bodur meyve fidanlarıyla üretim serasının bulunduğu "Akıllı Tarım Çiftliği"nde çiftçilere eğitim verecek.

İzmit Belediyesi, kadın girişimcilerin el emeği ürünlerini vatandaşlarla buluşturmak için "Kadın El Emeğini Destekleme Etkinliği"nin ilkinin Belsa Plaza önünde gerçekleştirdi.

Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'nin hayvancılık alanında hayata geçirdiği en önemli projelerden biri, "Mera Islahı ve Yönetimi Projesi" oldu. Söz konusu projeye islah edilen il genelindeki 113.000 dekar alanda verim artışı sağlandı.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, Döşemealtı'ndaki Antalya Özel Büyükşehir Özel Eğitim Okulu'nu ve Engelli Rehabilitasyon Merkezi'ni ziyaret etti. Antalya Büyükşehir Belediyesi Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı, merkezde eğitim gören çocukların sosyal yaşamda becerilerini geliştirmek ve çocukları toprakla buluşturmak için sebze bahçesi yaptı. Bahçenin çileklerini Başkan Muhittin Böcek ve özel çocuklar dikti.

Bodrum Belediyesi'nin başlattığı tarımsal kalkınma hamlesi kapsamında kurulan Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü, 2021 yılı içerisinde 200'ün üzerinde yerel üreticiyi desteklemeye devam etti, 200 dönümlük araziye islah ederek üretime katkı sağladı.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, tarımsal altyapı çalışmaları kapsamında Çeştepe Mahallesi'nde binlerce dönüm araziye sulayacak sondaj kuyuları açtı.

Artvin Belediyesi ve Artvin Yerel Ata Tohum Derneği işbirliğiyle Artvin Belediyesi seralarında yetiştirilen 85.000 Atalık tohum, tarımla uğraşan vatandaşlara ücretsiz dağıtıldı.

KARTAL SAHİLLERİ DENİZ SALYASINDAN TEMİZLENİYOR

Ankara Büyükşehir Belediyesi, "Tarımsal Üretim Sözleşmesi"yle yeni bir kırsal kalkınma modelini hayata geçiren Halk Ekmek Fabrikası, ilk etapta üç kadın kooperatifiyle tarımsal üretim sözleşmesi imzaladı. Halk Ekmek Fabrikası, yerli üreticilerin ve kadın kooperatiflerinin üreteceği bakliyatları satın alarak "Başkent Marketler"de satışa sunacak.

Söke Belediyesi tarafından üretimi yapılan buğdayların hasadı başladı. Söke Belediye Başkanı Levent Tuncel, hasadı yerinde izledi.

Mersin Büyükşehir Belediyesi, kadın emeğini kazanca dönüştürmeye devam ediyor. Kadınların aile ekonomisine destek olmasına aracı olan Mersin Büyükşehir Belediyesi, Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi koordinesinde üretici kadın stantlarını bir kez daha Tarsus'ta kurdu.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, Karaburun'da yıldırım düşmesi sonucu anneleri ölen oğlakları satın aldıktan sonra İzmir Doğal Yaşam Parkı'ndaki bakımlarının ardından Eğlenhoca Köyü'ndeki üretici kadınlara verdi. Başkan Tunç Soyer, "Üreten sizsiniz, bu bereketli toprakların nimetlerini yemek de sizin hakkınız. Bu bilinçle köylümüze, üreticimize sahip çıkmaya devam edeceğiz," dedi.

Marmaris Belediyesi'nin kendi tarlasından elde ettiği yarfıstıkları, çiftçilere tohumluk olarak dağıtıldı. Yarfıstığıyla ünlü Turgut Köyü'nde yapılan dağıtım töreninde konuşan Başkan Mehmet Oktay, "Topraklarımızı satmayıp üretim yapacağız ki, topraklarımız boş kalmayın, değersiz olmasın," dedi.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Kozan'da yaşanan orman yangınında kovanları aralarıyla birlikte yanan bal üreticilerine kovan ve arı desteği verdi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, tarım arazilerinde verimin artması ve sulama suyu ihtiyacının karşılanması için gerekli olan altyapı çalışmalarını ve tesislerin yapımını sürdürüyor. Belediye, Kemer Gedelme Yaylası Ovacık Mahallesi'ne damlama sulama hattı çekti.

Muratpaşa Belediyesi, ilçe merkezine biçerdöğeri getirdi. Belediye, işleyip tarla hâline getirdiği, ektiği 45 dönümden fazla buğday hasadı yaptı. Hasattan yaklaşık 20 ton ürün elde edildi. Buğday, bulgur hâlinde ilçe sakinlerine dağıtılacak ve belediye aşevinde kullanılacak.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Veteriner Hizmetleri Dairesi, "Lavanta Fidesi Dağıtım Projesi" kapsamında Gülnar'daki üreticilere toplam 36.450 adet lavanta fidesi dağıttı.

Tarsus Belediyesi, kendi topraklarında yetiştirdiği yenidoğum meyvesini ücretsiz dağıtmaya devam ediyor. Halk Marketler aracılığıyla dar gelirli vatandaşlara ücretsiz dağıtılan yenidoğum meyvesinin bir kısmı kadın kooperatiflerine bağlanıyor, kadınların gelişimine ve bütçesine katkı sağlanıyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, yerelden kalkınma hedefiyle destek verdiği Korkuteli Tarımsal Kalkınma Kooperatifi'ni üretim ve paketleme tesisleriyle güçlendiriyor. Korkuteli'de Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan "Kuru Gıda Üretim ve Paketleme Tesisi"yle Kepez'deki Antalya toptancı hali içinde kurulan üretim tesisi inşaatlarında sona gelindi.

Aydın Büyükşehir Belediyesi, çiftçilerin daha fazla üretim yapması için tarımsal altyapı faaliyetlerini sürdürüyor. Birçok ilçede kapalı sistem hatlar oluşturuluyor, sondaj kuyularının tarımsal sulamaya dahil edilmesi için çalışmalar gerçekleştiriliyor.

Gazipaşa Belediyesi, Küllin, Cimbiti ve Çataltaş yaylalarındaki arazilere nohut ekimi yaptı. Başkan Yılmaz, "Buradaki amacımız, belediye olarak üretim yapmak, çiftçilerimizin yanında olmak, onlara örnek olmak ve zaten meşhur olan Cimbiti nohutunu daha geniş bir kesime tanıtmak. İnaniyorum ki, bu yıl güzel ürün alacağız. Hasat döneminde de hep birlikte geleceğiz, göreceğiz," dedi. Başkan Yılmaz, belediye arazilerine nohut ekimi sonrasında kendi arazilerinde ekim yapan çiftçileri de ziyaret etti.

SPOR

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü sporcuları, Avrupa Karate Şampiyonası'nda 3 altın, 1 gümüş, 1 bronz madalya kazandı.

Muratpaşa Belediyesi Spor Kulübü hem milli takım hem de kulüpler bazında büyük başarılar imza atan kadın voleybolunda Antalya'nın lokomotifini olmak için düğmeye bastı. Avrupa Şampiyonluğu yaşayan deneyimli isim Emin Eyüp İmen'in çalıştıracağı takım, gelecek sezon Sigorta Shop Kadınlar 1. Lig'den mücadeleye başlayacak.

Eskişehir Büyükşehir Gençlik ve Spor Kulübü bünyesindeki lisanslı sporcular, Turkcell Türkiye Yıldız, Genç ve Açık Yaş Uzun Kulvar Milli Takım seçmelerinde, Komple-Atlet Ligi Final ve Çoklu Branşlar Türkiye Şampiyonası'ndan dereceye girdi. Edirne'de düzenlenen Turkcell Türkiye Yıldız, Genç ve Açık Yaş Uzun Kulvar Milli Takım seçmelerinde yarışan Kültigin Kaan Arıcı, 2005 doğumluların yarıştığı 50 metre serbest yüzmede Türkiye ikincisi oldu. Bursa'da düzenlenen Komple-Atlet Ligi Final ve Çoklu Branşlar Türkiye Şampiyonası'nda U20 Erkekler dekatlon kategorisinde Umut Emre Yılmaz, Türkiye üçüncüsü olarak dereceye girdi.

İzmit Belediyespor, yılın ilk yağlı güreş müsabakalarında 12 güreşçisiyle boy göstererek Antalya'dan çifte madalyayla döndü ve Kırkpınar provası yaptı.

Manavgat Belediyesi Güreş Takımı'nın Milli sporcusu Efe Kölebaş, Dünya Güreş Birliği tarafından İstanbul'da düzenlenen Uluslararası İstanbul Serbest Güreş Şampiyonası'nda 125 kg. kategorisinde üçüncü oldu. Genç güreşçi, 13 ülkenin katıldığı turnuvada iki Kazakistanlı ve bir Gürcistanlı rakibini yenerek kürsüde gümüş madalyayla yerini aldı.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, 3. lig play-off finalini kazanarak 2. lige çıkan Bucaspor 1928, Başkan Tunç Soyer'e teşekkür ziyaretinde bulundu. Başkan Tunç Soyer, "İzmir'de spor şaha kalkıyor. Sonuna kadar yanınızda olacağız, İzmir Büyükşehir Belediyesi olarak elimizden gelen desteği vereceğiz," dedi.

SAĞLIKLI YAŞAM, BİLİNÇLİ SPOR

Uzman spor eğitimcilerimiz eşliğinde 05.06.2021 (Cumartesi) tarihinden itibaren her Cumartesi ve Pazar günü, saat 08:00-09:00 arası sabah sporuna bekleriz.

Spor etkinliklerimize katılabileceğiniz adresler aşağıdadır:

- Atalar Açık Spor Tesisi
- Kartal Dragos Sahil Amfi Önü
- Soğanlık Fatih Boylanı Parkı
- Yakacak Bayram Demirkol Parkı
- Esentepe Mehmet Ali Büküü Parkı

Çerkezköy Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Kadın Basketbol Takımı, 1. lig yolunda emin adımlarla ilerliyor. Play-off eleme grubunda Samsun'da oynanan ilk maçta Samsun İlkadım Belediyesi'ni 70-53 mağlup eden Çerkezköy Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Kadın Basketbol Takımı, ikinci maçını da 85-63 kazanarak Kadınlar Basketbol 1. Ligi'ne yükselme final maçlarına katılmaya hak kazandı.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Erkek Basketbol Takımı, Türkiye Basketbol 1. Ligi'ne çıkmayı başardı. Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Vahap Seçer'le bir araya gelen takıma Başkan Seçer, "Yeni bir kulübüz, genç bir kulübüz. Bu bir avantajdır. Yeniden bina yapmak her zaman avantajdır," dedi.

Marmaris Belediyesi, 800 sporcunun katılacağı 12.

Uluslararası Arena Aquamasters Şampiyonası, 28 Mayıs'ta gerçekleşti. Marmaris'in tanıtımı için organizasyonun çok önemli olduğunu söyleyen Başkan Mehmet Oktay, "Spor ve turizm kenti Marmaris'te sporcularımızı ağırlamaktan mutluluk duyacağız," dedi.

Turgutlu Belediyespor Hentbol Takımı altyapısında yetişen iki sporcu, Yıldız Milli Kadın Hentbol Takımı kampına katılmaya hak kazandı. Ağustos ayında gerçekleşecek Avrupa Şampiyonası öncesinde düzenlenen kampın sonunda Turgutlu Belediyesporlu oyuncular ilk 20'ye girebilirlerse şampiyonada Türkiye'yi temsil edecekler.

Ankara Büyükşehir Belediyesi EGO Spor Kulübü sporcusu ve Milli Jimnastikçi Ayşe Begüm Onbaşı, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen Aerobik Jimnastik Dünya Şampiyonası'nda dünya şampiyonu oldu.

Bornova Belediyesi, online gerçekleştirdiği spor eğitimlerini sürdürüyor. Pilates, yoga, aerobik ve çocuk hareket eğitimleri, canlı derslerle internet üzerinden gerçekleşiyor. Belediye bünyesinde çocuklara ve kadınlara yönelik düzenlenen ancak koronavirüs salgını nedeniyle ara verilen spor kursları, online devam ediyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü Kadın Hentbol Takımı, başarı dolu bir sezon geçirek tüm maçlardan galip ayrıldı, 12 yıl sonra 1. lige yükseldi.

Mezitli Belediyesi Gençlik ve Spor Kulübü'nün kadın tenisçileri Manavgat'tan şampiyonluk kupasıyla dönüyor. Kadın tenisçiler, 35+ kategorisinde şampiyonluğa ulaştı. 40+ kategorisinde ise, en iyi ikinciler arasında zirvede yer almayı başardı.

Adana Büyükşehir Belediyesi Spor Kulübü, su topu takımından dört oyuncusunu U-15 Milli Takım kampına gönderdi. Sporculardan Raziye Nisa Bilgin, kamp sonrası milli takımın kalecisi olarak kadroda yer aldı.

Kartal Belediyesi, bireylerin erken yaşlardan itibaren sporla tanışmaları ve vatandaşların sporu hayatlarının bir parçası haline getirebilmeleri için yeni projelerini hayata geçiriyor. Kartal Belediyesi Dragos Su Sporları Merkezi açılıyor. Merkezde farklı yaş grupları için kürek-yelken ve kano eğitimleri verilecek.

Ataşehir Belediyesi, hayatın normalleşmeye başlamasıyla birlikte spor etkinlikleri, 1 Haziran itibarıyla yeniden başladı.

İzmir Büyükşehir Belediyespor Hentbol Erkek ve Kadın Takımları, Türkiye Kupası'nda final biletini aldı. Hentbol Erkek Takımı, İzmir tarihindeki ilk Türkiye Kupası'nı kazandı. Kadınlar Hentbol Takımı da ikinci oldu.

Maltepe Belediyesi, pandemi sebebiyle sıkıntılı günler geçiren vatandaşların imdadına koştu. İlçe sınırları içerisinde birçok spor etkinliği düzenleyeceğini açıklayan belediye yetkilileri, sabah sporlarından online spor eğitimine, hareket eğitimden basketbol kursuna kadar bir dizi etkinlikle her yaşta vatandaşın ve çocukların yanında olacak.

Hatay Büyükşehir Belediyespor'un başarılı tenisçisi Haydar Cem Gökpınar, 22-30 Mayıs tarihleri arasında Adana'da düzenlenen U14 Tennis Europe Adana Cup çiftlerde şampiyon oldu.

Kartal Belediyesi, düzenli ve bilinçli bir şekilde spor yapma alışkanlığını kazandırmak için ilçe genelinde "Sağlıklı Yaşam ve Bilinçli Spor Etkinliği" için hazırlıklara başladı.

Ankara Büyükşehir Belediyesi ASKİ Sporlu Milli halterci Muhammed Furkan Özbek, Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda 2 altın ve 1 gümüş madalya kazanarak 2020 Tokyo Olimpiyatları'na katılma hakkı elde etti. Başkan Mansur Yavaş, sosyal medya hesapları üzerinden dünya şampiyonu Muhammed Furkan Özbek'le şampiyonayı üçüncülükle tamamlayan Yusuf Fehmi Genç'i tebrik etti.

ULAŞIM

İstanbul Büyükşehir Belediyesi

, kentin kırsal kesimlerindeki tarlalardaki bozulan yollarda bakım ve onarım çalışması başlattı. Muhtarlardan gelen talep üzerine Silivri'deki ve Çatalca'daki köylerde başlatılan çalışma, ilçe belediyeleriyle koordineli bir şekilde devam ediyor. Çalışma başladığından bu yana 20 tarlada yollar açıldı. Çiftçinin mahsulüne ulaşması kolaylaştı.

Bozüyük Belediyesi'nin vizyon projelerinden birisi olan "Boztram Raylı Sistem"le ilgili çalışmalar sürüyor.

Alaşehir Belediyesi

, 2021 yılında merkezde ve kırsal mahallelerde toplamda 130.000 metrekarelik alanda döşenecek kilit parke taşı çalışmalarına Çamlıbel Mahallesi'yle başladı. Çalışmalar, Delemenler ve Aydoğdu Mahalleleri'yle devam ediyor.

Mersin Büyükşehir Belediyesi

, 18.2 kilometrelik "Bisiklet Yolu Projesi"nin %80'i tamamlandı. Çalışmaları Ulaşım Dairesi Başkanlığı ekipleri tarafından yürütülen, Mezitli ilçesinin Viranşehir Mahallesi'nden başlatılan ve Kültür Park boyunca kesintisiz devam edecek olan "Bisiklet Yolu Projesi", Mersin Tren Garı'nda sonlandırılacak.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, il genelinde yeni yol, bakım ve onarım çalışmalarına ara vermeden devam ediyor. Ulaşımın daha güvenli ve modern bir şekilde gerçekleşmesi amacıyla çalışmalarını sürdüren HBB Fen İşleri Daire Başkanlığı ekipleri, Antakya çevreyolu üzeri Primemall AVM'yle Adliye Sarayı arasındaki alanda yapımı tamamlanan EXPO Antakya Alanı Dönel Katlı Kavşağı'nda beton asfalt çalışmalarına başladı.

Atakum Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü ekipleri tarafından ilçenin önemli noktalarından birisi olan Doğu Caddesi'nde Begonit taş döşeme kaplaması çalışması gerçekleştirildi. Samsun'da ilk defa hayata geçirilen çalışmada arkeolojik kazılardan çıkan mozaik motiflerden esinlenerek kilim deseni tasarlandı. Caddenin yeni çehresi estetik görünüşü ve yaya/taşıt trafiğinde emniyetli olması nedeniyle vatandaşlar tarafından beğenildi.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, 1 milyar 70 milyon euro bütçesiyle İzmir tarihinin en büyük yatırımı olacak Üçyol-Buca metrosu için uluslararası ihale sürecinin ilk adımını attı. Yerli ve yabancı 14 dev firma ve konsorsiyum, yeterlilik dosyalarını sundu.

SOKAK HAYVANLARINA YARDIM

Mersin Büyükşehir Belediyesi Tarımsal ve Veteriner Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, kuş popülasyonunun yoğun olduğu Adnan Menderes sahiline "Kuş Evi" yerleştirdi. Özel tasarlanan "Kuş Evi" sayesinde kuşlar, yazın sıcaklarından korunacak, yem ve su sıkıntısı çekmeyecek.

Çanakkale Belediyesi Veteriner İşleri Müdürlüğüne bağlı ekipler, Esenler Mahallesi'nde bulunan "Kedi Köyü"nde ve sosyal konutlar mevkindeki kedi evlerinde rutin sağlık kontrollerini sürdürüyor.

Antalya Büyükşehir Belediyesi, kaza sonucu yaralanan veya hastalanan sahipsiz sokak hayvanlarına tam donanımlı hayvan ambulansıyla 7/24 sahip çıkıyor. Acil cerrahi müdahale ekipmanıyla birlikte yoğun bakım ünitesi, solunum cihazı gibi hayati fonksiyon için önem arz eden cihazların yer aldığı ambulans, sokak hayvanlarının ölüm oranlarını azaltıyor.

DİĞER

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, 2021'de suya zam yapmayacaklarını açıkladı. Başkan Tunç Soyer, "Ekonomik şartlar ne kadar zorlarsa da, 2021 yılı sonuna kadar suya zam yapmayacağız. Bütçe planımızda yer alan, meclisimizde onaylanan ve 2021 yılı Temmuz ayında yapılması öngörülen %10'luk zammı iptal ediyoruz. Üstelik, son yüzyılın belki de en olağanüstü koşullarını yaşamamıza rağmen, 1.5 yıldır devam eden pandemi koşullarının bütün hesapları altüst etmesine, elektrik, doğalgaz, akaryakıt fiyatlarındaki ve dövizdeki artışa rağmen," dedi.

Nilüfer Belediyesi, herkes için eşit, ulaşılabilir ve sağlıklı gıda hedefiyle 2021 yılını "Gıda Yılı" ilan etti. Belediye, bu hedefle çalışmalarına devam ederken belediye çalışanları da bu kapsamda "Nilüfer Belediyesi Gıda Topluluğu"nu kurdu.

Kuşadası Belediyesi, kentler arası işbirliğini sağlayarak dünya barışına katkıda bulunmak amacıyla faaliyet gösteren uluslararası organizasyon "Mayors for Peace", "Barış İçin Belediye Başkanları" platformunun Türkiye'deki 17. üyesi oldu.

Mezitli Belediye Başkanı Neşet Tarhan, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi "Avrupa Yerel Yaşamda Kadın-Erkek Eşitliği Şartı"ni imzaladı. Belediye, Avrupa Yerel Yaşamda Kadın-Erkek Eşitliği Şartı'na imza atarak Mezitli özelinde "Yerel Eşitlik Eylem Planı" hazırlamayı, yürürlüğe koymayı ve tüm birimlerinde eşitlikçi kamu hizmeti sunmayı taahhüt ediyor.

Kartal Belediyesi, ilçe genelinde yapılan projelerde yer alan kafeteryalara verilecek adların kararını gençlere bırakıyor. Başkan Gökhan Yüksel, sosyal medya hesaplarından düzenlenecek olan anketin yanı sıra gençlerin düşündükleri adları da kendileriyle paylaşmalarını istedi.

Adana Büyükşehir Belediyesi, "Adana Kültür ve Turizm Eylem Planı" için harekete geçti. Kentin tüm dinamiklerini plana dahil etmek üzere program hazırlayan Adana Büyükşehir Belediyesi, odak grup toplantılarını sürdürüyor.

Bodrum Belediyesi'yle Bodrum Tapu Müdürlüğü arasında imzalanan protokol sayesinde vatandaşlar, rayiç değer belgelerine internet üzerinden ulaşabilecekler.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 29 Mayıs'ta İstanbul'un fethinin 568. yıldönümü kutlamalarını görsel şölenle noktaladı. Fatih'in İstanbul'a giriş yaptığı Halic semaları, fethi simgeleyen on dakikalık multimedya gösterisiyle aydınlandı. Kentin sekiz farklı sembolik noktasında eşzamanlı olarak ışık ve ses gösterileri düzenlendi. Halic'teki etkinlikte konuşan ve gençlere seslenen CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, "Rol modeliniz burada. Bu kentin her yerinde. 20 yaşındaki genç sultan sizin modeliniz. Ona bakın, siz de farklı düşünme, mücadele, keşfedilmemiş yollara gitme ve imkânsızı isteme cesaretinize sahip çıkın, ibret alın. Fatih'in fethettiği canım İstanbul'un asırlar sonra düşürüldüğü durumdan ibret alın. Cesaretinizi de yine aynı İstanbul'un şahlanışından alın. Fatih bizi, Fatih sizsiniz sevgili gençler. Fatih, hepimiziz," dedi.

Gaziemir Belediye Başkanı Halil Arda, hazine miktar fazlalıklarının vatandaşlara bedelsiz ya da iz bedelle devredilmesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na çağrı yaptı.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek, vatandaşla belediye arasında köprü kuran muhtarlarla saksı çiçeği hediye ediyor. Antalya'nın 913 mahallesinde muhtarlıklara, belediye seralarında üretilen 150.000 çiçek dağıtılacak.

Kuşadası Belediye Başkanı Ömer Günel, Kıyı Ege Belediyeler Birliği'nin Mayıs ayı olağan toplantısında bir kez daha encümen üyeliğine seçildi. Pandemiyle mücadele, turizm hareketleri ve sağlık hizmetleri gibi konuların ele alındığı toplantıda Konak Belediye Başkanı Abdül Batur ise, yeniden Kıyı Ege Belediyeler Birliği Başkanlığı'na seçilerek güven tazeledi.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'yla İçişleri Bakanlığı'nın eş faydalanıcı olduğu, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın yürüttüğü Yerel Yönetim Reformu III. Aşama Projesi'nin en kapsamlı çalışma alanlarından birisi olan "Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin Performans Yönetim Sistemlerinin İyileştirilmesi" faaliyeti kapsamında pilot belediye seçildi.

Hatay Büyükşehir Belediyesi, Antakya'daki

Vakıf İşhanı alanının kent meydanı olarak düzenlenmesi için çalışmalarına başladı. Kentin merkezindeki bölgenin Antakya'nın tarihî ve kültürel yapısına uygun şekilde düzenlenmesi için ulusal çapta yarışma düzenlenecek. Başkan Lütfü Savaş, bu yarışmada görev alacak jüri üyeleriyle bir araya geldi.

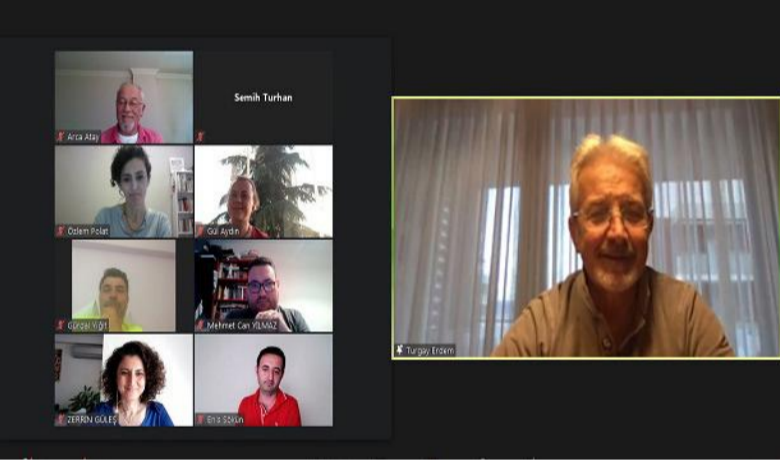
Akhisar Belediyesi ve Akhisar Tapu Müdürlüğü arasında bina, arsa ve arazi rayiç değer verilerinin paylaşılmasına yönelik protokol imzalandı.

Nilüfer Belediyesi Sosyal Girişimcilik Merkezi önderliğinde "Belediyeler Arası Sosyal Girişimcilik Destek Ağı Projesi" başlıyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Pendik Dolayoba Mahallesi'nde bulunan kameriye, duvar ve kemerli kapı gibi kaçak yapıların yıkımını gerçekleştirdi. Kuran kursu ve yurt, yıkımdan etkilenmedi. İBB, kaçak yapılardan arındırılan alana kreş inşa edecek.

Çaycuma Belediyesi'nin şirketi olan Çaybel, 241 çalışanın maaşlarını dağıtacak bankanın belirlenmesi için promosyon ihalesi yaptı. Toplam sekiz bankanın katıldığı ihaleyi kazanan banka, üç yıl için tüm çalışanlara 2.820 TL ödemeyi taahhüt etti. Yasal işlemlerin tamamlanmasından ve anlaşmanın imzalanmasından sonra taahhüt edilen 2.820 TL tüm çalışanların hesabına yatırıldı.

BELEDİYELER VE BÜTÇE

Yerel yönetimlerin bir türünü teşkil eden belediyeler, belde sakinlerinin yerel ve ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulan, karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir. TBB-2015 verilerine göre, bugün 30 büyükşehir, 51 il, 519 büyükşehir ilçe, 400 ilçe, 397 belde (kasaba) belediyesi olmak üzere toplam 1.397 belediyemiz bulunmaktadır.

5393 sayılı kanunun 14. maddesi uyarınca belediyelerin görevleri şu şekilde ifade edilmektedir:

"Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

- İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel altyapı, coğrafi ve kent bilgi sistemleri, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık, zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans, şehircilik, trafik, defin ve mezarlıklar, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor, sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma, ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleriyle nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

- Devlete ait her derecedeki okul binasının inşaatıyla bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir, sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir, kültür ve tabiat varlıklarıyla tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir, bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurtiçi ve yurtdışı müsabakalarında üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

- Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır. Hizmetlerin yerine getirilmesindeki öncelik sırası, belediyenin mali durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir. Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda engelli, yaşlı ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır.

- Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar. Belediye meclisinin kararıyla mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir."

Pandemi döneminde ve ülkenin içinden geçtiği zorlu ekonomik süreçte belediyelerin işleri daha da zorlaşmaktadır. Her geçen gün artan hizmet talepleri karşısında belediyeler, kaynaklarını verimli bir şekilde kullanmak zorundadır. Bu zorlu koşullarda gelirlerin düzenli ve günün şartlarına uygun olarak toplanabilmesi, harcamaların verimli yapılabilmesi ve belediye bütçe sisteminin sağlıklı işletilmesiyle kısmen mümkün olabilir.

Belediyeler yasasına göre belediye bütçesi, belediyenin bir yıllık gelir/ gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına, hizmetlerin yapılmasına ve giderlerin sarfına izin veren bir kararname şeklinde tanımlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 22. maddesi gereğince belediye başkanları her yıl Haziran ayının sonuna kadar stratejik plan ve performans programına uygun olarak gider bütçelerini hazırlamak üzere birimlere çağrı yapmalıdır.

"ATA ALKAN"
SODEMSEN
İdari ve Mali İşler Müdürü

“MALTEPE MEYDAN PROJESİ’Nİ BİR AN ÖNCE TAMAMLAYIP İLÇEYİ TRAFİK SORUNUNDAN KURTARMAK İSTİYORUZ”

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşanıyor?

ALİ KILIÇ: Maalesef ülkemizdeki siyasi kutuplaşma pek çok alana yayılmış durumda. Sizin de bildiğiniz gibi son seçimlere kadar İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nde farklı bir yönetim anlayışı vardı. Ne yazık ki, yeni yönetim gelene kadar büyükşehirden destek alamadık. Maltepe’ye can katacak önemli projelerimiz için son dönemde İBB yönetiminden destek görüyoruz. Bu projelerin en önemlisi, Maltepe’deki trafik çilesini sona erdirecek olan meydan ve dal-çık projesi. Sayın Ekrem İmamoğlu bu projenin hayata geçmesini önemsiyor. Çalışmalarına yakında başlayacağız. İBB’den yıllardır alamadığımız asfalt desteğini yine bu yıl almaya başladık. Maltepe’deki birçok ana caddede ve sokaklarda yolları yeniledik.

İlçenizde STK’larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

ALİ KILIÇ: Kent konseyi var, uyumlu çalışıyoruz. Katılımcı ve demokratik bir yönetim anlayışına sahibiz. Maltepe’de bir projeye imza atarken halkın onayı olmadan adım atmıyoruz. Mahallede bir çalışma yapacak mahalle halkına soruyoruz. Gençlerle ilgili adım atacaksak gençlere soruyoruz. Kadınlarla ilgili önemli projeleri hayata geçirdik. Hepsinde kadınların onayını aldık. Özellikle bu alanlarda çalışma yürüten STK’larla işbirliği yapıyoruz.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

ALİ KILIÇ: İlçemizde dezavantajlı gruplara yönelik önemli çalışmalarımız var. Yoksullukla mücadeleyi önemsiyoruz. Türkiye’de “Aile Sigortası”nı uygulayan ilk belediyeyiz. “Aile Sigortası”yla hane içinde geliri olmayan kadınlar için Halk Kart çıkarttık. Her ay düzenli olarak 600 TL yatırıyoruz, böylece mutfak masraflarına destek oluyoruz. Aşevi hizmetimiz var, yüzlerce kişiye günlük sıcak yemek desteği veriyoruz. Ücretsiz evde bakım ve sağlık hizmetimiz var. Engelliler için “Üreten Engelliler Merkezi” açtık. Engelli vatandaşlar burada hem sosyal yaşama katılıyor hem de ürettiklerini satarak kazanç sağlıyor. Kadınlar için “Kadın Danışma Merkezleri” kurduk. Şiddet mağduru kadınlara ücretsiz hukuki ve psikolojik danışmanlık desteği sunuyoruz.

MALTEPE BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Özel Kalem Müdürlüğü, Basın ve Yayın Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Dış İlişkiler Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Gecekondu ve Sosyal Konutlar Müdürlüğü, Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Hastane Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, İşletme ve İştirakler Müdürlüğü, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüğü, Kentsel Dönüşüm Müdürlüğü, Kreş Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kütüphane Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Plan ve Proje Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Sivil Savunma Uzmanlığı, Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Spor İşleri Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü, Veteriner İşleri Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü.

VİZYON: Katılımcı, eşitlikçi bir anlayışla erişilebilir, yaşanabilir mekânlara sahip, yenilenebilir, kalkınan ve tercih edilen bir ilçe yaratmak.

MİSYON: Eğitime önem veren, sosyal, kapsayıcı, şeffaf, adil, insancıl ve çevreci bir belediye olmak.

TEMEL DEĞERLER: Çevreye, canlılara ve insan haklarına duyarlılık, açıklık, hesap verebilirlik, dürüstlük, güvenilirlik, yenilikçilik, çözüm odaklılık.

ÇALIŞAN SAYISI: 2.000

BÜTÇE: 545 milyon TL

ALİ KILIÇ

İstanbul-Maltepe Belediye Başkanı

Uzun yıllar Milliyet Gazetesi Münih Temsilciliği’ni yürüttü. Romanya, Afganistan ve Yugoslavya’daki savaşları gazeteci olarak yakından takip etti. Avrupa’nın en güçlü göçmen örgütü olarak kabul edilen Avrupa Alevi Birlikleri Federasyonu’nda Genel Başkanlık yaptı. Türk-Alman Dostluk Federasyonu Kurucu Genel Başkanı olarak yabancı düşmanlığına ve ırkçılığa karşı çalıştı. Siyasi hayatına Alman Sosyal Demokrat Partisi’nin Gençlik Kolları’nda başladı.

CHP’den 1. Bölge milletvekili adayı oldu, Parti Meclisi ve Merkez Yürütme Kurulu Üyeliği yaptı. Genel Başkan Danışmanlığı ve Yurtdışı Örgütlenme Koordinatörlüğü görevlerinde bulundu. 2014 ve 2019 yerel seçimlerinde Maltepe Belediye Başkanı seçildi.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

ALİ KILIÇ: Göreve geldiğimizde boş vaatler sıralamak yerine Maltepe halkına “Sorularınız neler?” diye sorduk. Maltepe halkı bize 19 maddelik acil çözüm bekleyen ihtiyaç listesi çıkardı. Ben de o listenin altına imza atarak sorunları çözeceğime söz verdim. Bunların arasında kentsel dönüşüm, trafik, kreş, hastane gibi önemli projeler vardı. Gururla söylüyorum, tamamını hayata geçirdik.

Trafik sorununu temelden çözecek “Maltepe Meydan Projesi”ni İBB’deki eski yönetim anlayışı nedeniyle yapamamıştık. Onu da bu dönemde bitiriyoruz.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

ALİ KILIÇ: Geçen dönem, Maltepe'nin 40 yıllık imar sorununu çözdük. Binlerce vatandaşa tapularını teslim ettik. İmar planları doğrultusunda bu dönem yerinde kentsel dönüşümü başlatmak istiyoruz. Bu sayede Maltepe'nin 30-40 yıllık geleceğini planlayacağız. "Maltepe Meydan Projesi"ni bir an önce tamamlayıp ilçeyi trafik sorunundan kurtarmak istiyoruz.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ALİ KILIÇ: Biliyorsunuz ki, ülkede ciddi bir ekonomik kriz var. Buna bir de ağır pandemi koşulları eklendi. Devlet tarafından belediyelere gönderilen İller Bankası paylarında kesintiler yapıldı. Gelirlerimizde ciddi daralma var. Bu durum, ilçeye yatırım ve hizmet noktasında elimizi kolumuzu bağlıyor. Ülkedeki siyasi kutuplaşma iklimi de bazı projelerimizi hayata geçirmemize engel oluyor.

“MENDERES’İN TANINIRLIĞINI ARTIRMAK İSTİYORUZ”

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşıyor?

MUSTAFA KAYALAR: İzmir Büyükşehir Belediyesi'yle uyum içinde çalışıyoruz. Özellikle ilçenin altyapısı konusunda ortak çalışmalar yürütüyoruz. İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından belediyemizin ekiplerine saha çalışmalarında da destek verilmektedir. Koordineli şekilde gerçekleşen çalışmalarla Menderes'in önceliği olan hizmetler hayata geçirilmektedir.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

MUSTAFA KAYALAR: STK'larla periyodik toplantılar gerçekleştiriyoruz, istek ve şikâyetleri doğrultusunda gerekli çalışmaları yapıyoruz. Özellikle kadınlara yönelik çalışmalarda bulunan, kadın istihdamına ve kadınların iş yaşantısına katkı sunan STK'lara destek veriyoruz. Yerel seçimlerin ardından Menderes Kent Konseyi, akabinde Kadınlar Meclisi ve Gençlik Meclisi kuruldu. Amacımız, ilçe yönetiminde tüm kesimlerin fikirlerine yer vermek ve çalışmalarını ortak akılla hayata geçirmek.

Kırılgan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

MUSTAFA KAYALAR: Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü'ne bağlı olarak “Giyim Bankası” kuruldu. Müdürlüğümüze başvuru yapan, ekonomik açıdan zorluk yaşayan vatandaşlara içinde puan yüklü olan kartlardan verildi, puan sistemiyle kıyafet alışverişi yapmaları sağlandı. Kadın Dayanışma Merkezi aracılığıyla şiddete maruz kalan ve zorluk yaşayan kadınlara destek veriliyor. Merkezde, kadınların hukuki ve sosyal destek almaları sağlanıyor. Ayrıca yardım hesaplarıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlara destek oluyoruz.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

MUSTAFA KAYALAR: İlçemizin kreş ihtiyacını gidermek için kreş projesini hayata geçirdik. 43 kilometrelik sahil şeridinde vatandaşların keyifle vakit geçirebilecekleri 6 adet sosyal yaşam alanını ilçemize kazandırdık.

MENDERES BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Özel Kalem Müdürlüğü, Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Strateji Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, İşletme ve İştirakler Müdürlüğü, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Kütüphane Müdürlüğü.

VİZYON: Menderes'i mutlu insanların yaşadığı bir ilçe hâline getiren, başta turizm olmak üzere her alanda rekabet edebilen, kendini ve ilçeyi geliştiren, sürdürülebilir kalkınmayı sağlayan, doğal ve kültürel değerleriyle bütünleşen, bilgiyi ve kaynakları en verimli şekilde kullanarak marka olmayı başaran, Menderes'i modern ve planlı bir ilçe yapan örnek belediye.

MİSYON: Menderesli olmayı ayrıcalıklı kılmak için mükemmeliyetçi ve katılımcı hizmet anlayışıyla halkın yaşam kalitesini yükseltmek. Yenilikçi, teknolojik ve çözüm odaklı yöntemlerle Menderes'i sağlıklı, planlı ve yaşanabilir bir ilçe hâline getirmek. Menderes'in kültür, turizm ve tarım alanındaki üstünlüklerini ön plana çıkarmak ve hizmetleri, paydaşlara tüm çalışanlarla birlikte kaliteli ve güler yüzlü bir yaklaşımla sunmak.

STRATEJİK HEDEFLER: Katılımcılığın ve etkin iletişimin ön planda olduğu, teknolojiye ayak uyduran, geleceğe yönelik planlı hareket eden, personel gelişimine önem veren kurumsal bir yönetim anlayışına sahip olmak. Çevre kirliliğini ve hayvan popülasyonunu kontrol altına alarak geleceğe yaşanabilir bir çevre bırakmak. İlçenin tasarımını, tarihi ve kültürel zenginliklerini koruyarak planlı ve sürdürülebilir kentleşmeyi sağlamak. Mevcut yeşil alanları geliştirmek, yeni yeşil alanlar kazandırmak. İlçenin tanınırlığını artırmak. Sosyal ve kültürel hayatı desteklemek için etkinlikler düzenlemek ve tesislerde sunulan hizmet kalitesini artırmak. Her alanda toplum düzenine ilişkin denetimleri artırmak. Belediye gelirlerinde artış sağlamak. Başta dezavantajlı gruplar olmak üzere tüm kesimlerin sosyal yaşamını ve sağlığını desteklemek.

ÇALIŞAN SAYISI: 862

BÜTÇE: 188 milyon TL

İki yılda 20 adet parkla hem çocukların hem de ailelerinin keyifle zaman geçirecekleri alanlar yarattık. Kadın Dayanışma Merkezi'yle kadınların sesi olduk. Giyim bankasıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlara destek olduk. 63 seçim vaadinin 21'ini hayata geçirdik.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

MUSTAFA KAYALAR

İzmir-Menderes Belediye Başkanı

Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli şirketlerde makine mühendisi olarak çalıştıktan sonra 1999 yılında Menderes'te kurduğu inşaat ve yapı market firmasıyla ticaret hayatına atıldı. 2014 yerel seçimlerinde CHP'den Belediye Meclis Üyesi seçildi. 2019 yılında CHP'den aday olduğu yerel seçimlerde Menderes Belediye Başkanı seçildi. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

MUSTAFA KAYALAR: İlçe merkezinde meydan düzenleme ve yenileme çalışmalarını hayata geçirmeyi planlıyoruz. Kaldırım ve aydınlatma çalışmalarıyla ilçe merkezini ve meydanı modern bir görünüme kavuşturmayı amaçlıyoruz. "Görece Rekreasyon Alanı" projemizi en kısa sürede tamamlayarak Türkiye'de eşi benzeri olmayan bir alanı ilçemize kazandıracağız.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

MUSTAFA KAYALAR: Yüzölçümü bakımından büyük bir alana sahibiz. 775 kilometrekarelik alanda vatandaşlara en iyi hizmeti sunmak için çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Alanın büyük olmasının yanı sıra sahil bölgemiz de yaz aylarında yoğun oluyor. 101.338 olan nüfusumuz yaz aylarında 500.000'i buluyor. Alan büyüklüğü ve nüfus artışı, hizmet sunmamızda zaman zaman zorlukların yaşanmasına sebep olabiliyor.

“ÖNCE İNSAN ANLAYIŞIYLA ÇALIŞIYORUZ”

Belediyenizin büyükşehir belediyesiyle işbirliği yaptığı çalışma alanları nelerdir? Olumlu-olumsuz neler yaşıyor?

ULAŞ YURDAKUL: 2014 yılından itibaren büyükşehir statüsüne geçen Tekirdağ'ın en uzun yol ağına ve en geniş yüzölçümüne sahip ilçesi, Malkara'dır. Köyden mahalle statüsüne dönüşen 73 kırsal mahalle bulunmaktadır. Bu mahallelerin bağlantı yol ağlarında ciddi anlamda bozukluk söz konusudur. Büyükşehir statüsüne geçildikten sonra kurulan TESKİ su ve kanalizasyon işletmesinin yapmış olduğu çalışmalar sonucunda şehiriçinde ve kırsal mahallelerde yol sorunları yaşanmaktadır. Bu sorunların çözümünden ve yol bakım onarım çalışmalarından belediyemiz sorumlu tutulmaktadır. Halk nezdinde yetki dağılımının tam olarak anlaşılabilmesi, Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi'nin yetkisinde ve sorumluluğunda olan alanların sorunlarının tam olarak çözümlenememesi, kamuoyu gözünde belediyemizi zor duruma düşürmektedir.

İlçenizde STK'larla işbirliği çalışmalarınız var mı? Varsa nelerdir? Katılıma yönelik faaliyetleriniz neler? Kent konseyiniz var mı?

ULAŞ YURDAKUL: STK'larla iletişimimiz olumlu. Özellikle Malkara Üreten Kadın Kooperatifi'yle birlikte yaptığımız projelerle kadınların üretime ve ev ekonomisine katkılarının artırılması yönünde önemli bir çalışma başlattık. İlçemizde, Hasan Akçay başkanlığında ve Aykut Gezgin genel sekreterliğinde çalışmalarına devam eden kent konseyi bulunmaktadır. Birçok etkinliğe imza atan kent konseyini her koşulda desteklemekteyiz.

Kırılğan gruplara yönelik ne tür projeleriniz var?

ULAŞ YURDAKUL: Koronavirüs sürecinde 3 adet solunum cihazı olarak hastalığı ağır atlatan vatandaşlara ve ilçemizdeki hastaneye yardımcı olmaya çalıştık. İlçemizde Roman vatandaşlar da ikamet etmektedir. Gerek istihdam gerek sosyal yardım anlamında Roman vatandaşlara destek veriyoruz.

Seçimlerde en önemli vaatleriniz nelerdi? Hangilerini gerçekleştirebildiniz?

ULAŞ YURDAKUL: Seçimlerdeki en önemli vaadimiz, çok amaçlı kapalı pazaryeri projesiydi. İlçemizde kapalı pazaryeri bulunmamaktadır. Bu nedenle vatandaşlar ve pazarcı esnafı zorluk yaşamaktadır. Kapalı pazaryeri inşaatını en kısa sürede tamamlayacağız.

MALKARA BELEDİYESİ

KURUMSAL YAPI: Başkan Yardımcısı, Yazı İşleri Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü Zabıta Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü, Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşleri Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Destek Hizmetler Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, İşletme İştirakler Müdürlüğü.

VİZYON: Gelişimde ve değişimde öncü, teknolojiyi kullanan, kurumsal kimliği olan, stratejik yönetimi esas alan, sosyal ve kültürel açıdan gelişmiş, şeffaf, örnek ve model bir belediye olmak.

MİSYON: İlçe sınırları içindeki mahalli müşterek ihtiyaçları en iyi şekilde karşılamak. Sağlıklı ve sürekli gelişen bir ilçede çağdaş kentsel dönüşümleri gerçekleştirmek. Altyapıyı güçlendirmek. Sosyal refah seviyesini artırmak. Önce insan anlayışıyla özgün bir kimlik oluşturmak. Vatandaşların yaşam kalitesini yükseltmek.

TEMEL DEĞERLER: Güler yüzlü ve yapıcı hizmet sunmak. Katılımcı bir yönetim anlayışıyla tarafsız ve hesap verebilir olmak. Tüm faaliyetlerde çevreye duyarlı olmak. Kültürel değerlere ve geleneklere sahip çıkmak. Yeniliklere ve değişime uyum sağlamak. Hizmette kalite, hız, adalet ve eşitlik sağlamak.

ÇALIŞAN SAYISI: 66 daimi işçi, 60 memur, 157 taşeron işçi olmak üzere toplam 283 personel bulunmaktadır.

BÜTÇE: Belediye 2020 yılı gelir bütçesi 74.000.000,00 TL olarak kabul edilmiştir, buna karşılık yıl içerisinde 47.229.973,87 TL tahsilat yapılmıştır. Bütçe gelirlerinden 337.388,40 TL ret ve iadeler düşülerek 46.892.585,47 TL net tahsilat yapılmıştır.

Sırada öncelikle yapmayı planladığınız neler var?

ULAŞ YURDAKUL: İlçemizde doğalgaz çalışmaları başladı, kısa sürede tamamlanacağını tahmin ediyoruz. Amacımız, kazılan yerleri onarıp vatandaşların mağdur olmasını önlemek.

Belediye hizmetlerini yerine getirirken ne tür zorluklarla karşılaşıyorsunuz?

ULAŞ YURDAKUL: Belediye hizmetlerini yerine getirirken karşılaşılan en önemli zorluk, farklı kurumların görev/sorumluluk sahalarının vatandaşların gözünde ayrılmamasıdır. İlçemizde TESKİ veya Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan çalışmalar ve bozulan yollar belediyemizin sorumluluğundaymış gibi anlaşılmaktadır.

BELEDİYELER ÇALIŞIYOR

ULAŞ YURDAKUL

Tekirdağ-Malkara Belediye Başkanı

Marmara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ni bitirdi. 2004 yılında Yurdakul Eczanesi'ni açtı. Siyasi hayatına 2009 yılında CHP Belediye Meclis Üyesi adaylığıyla başladı. 2010 yılında Malkara CHP İlçe Başkanı seçildi. Çeşitli derneklerde ve kuruluşlarda görev aldı. 2014 ve 2019 yerel seçimlerinde Malkara Belediye Başkanlığı'na seçildi. Evli ve bir çocuk babasıdır.

